

TRES MIRADES PER UN SOL VOT

ANNEX

Curs i grup: 6/03

Data de lliurament: 19 de novembre de 2013

Tutora del TR: Carme Cerrillo

Marc Tolrà i Rosell

SUMARI

1.- El camí cap al 25N	2
1.1.- Els precedents	2
1.1.1.- L'Estatut del 2006	2
1.1.2.- La immersió lingüística	5
1.1.3.- Les consultes populars	6
1.1.4.- El pacte fiscal	6
1.2.- La campanya electoral	8
1.2.1.- L'inici de la campanya electoral	8
1.2.2.- 14N, vaga general	9
1.2.3.- El final de la campanya electoral	10
1.3.- El nou Govern	11
2.- Els partits polítics, els mitjans de comunicació i l'opinió pública a l'entorn del 25N	13
2.1.- Partits polítics	13
2.2.- Mitjans de comunicació	76
2.3.- Opinió pública	141
3.- La porra dels candidats	189

1.- El camí cap al 25N

1.1.- Els precedents

1.1.1.- L'Estatut del 2006

El 30 de setembre de 2005, el Parlament de Catalunya va aprovar el nou Estatut d'Autonomia de Catalunya, amb el suport del CiU, el PSC, ERC i ICV-EUiA i amb el vot en contra del PPC. El president del grup popular, Josep Piqué, al·legava que el text allunyava Catalunya del conjunt d'Espanya.

Molt diferent era el missatge que es donava des dels tres principals partits del país. El llavors President de la Generalitat, Pasqual Maragall (PSC), el líder de l'oposició, Artur Mas (CiU) i Josep Lluís Carod-Rovira (ERC) manifestaven que amb l'Estatut es llançava un missatge conciliador cap a l'Estat. És més, el President Maragall va afirmar que el nou text pretenia canviar el model d'Espanya. Alhora, Mas felicitava Maragall per la seva insistència davant el PSOE i li oferia tot el seu suport, segons va publicar LA VANGUARDIA el primer d'octubre.¹

Des de Madrid, les opinions no eren les mateixes. Dos dies després de la seva aprovació, el diari ABC titulava *El Rey reafirma, en plena crisis territorial, la "indisoluble unidad de la nación española"* i afegien que Zapatero "ajustará" los tres pilares del Estatuto catalán: reacción bilateral, financiación y declararse "nación" i que Rajoy acusa al presidente de permitir que Cataluña quiera separarse de España y pide que haya elecciones.² Les informacions sobre l'Estatut anaven sota el títol d'*El desafío de l'Estatut català*.

Els mesos anaven passant i l'Estatut s'anava negociant al Congrés dels Diputats. Cal recordar tres accions que van ser polèmiques en aquell moment. La primera va ser la frase que va dir el llavors president del govern espanyol Rodríguez Zapatero (PSOE) el 13 d'octubre del 2005, quan va afirmar que l'Estatut sortiria del Congrés dels Diputats *más limpio que una patena*. L'altra

¹ Barbeta, Jordi: "El Estatut se aprueba con la mano tendida a España". LA VANGUARDIA, 44.518. Barcelona. 2005., portada.

² Trillo, Manuel: "El Rey reafirma, en plena crisis territorial, la "indisoluble unidad de la nación española". ABC, 32.805. Madrid. 2005., portada.

frase polèmica també va ser protagonitzada des del PSOE quan, Alfonso Guerra afirmà que el Congrés s'havia *cepillado* l'Estatut.

Tot i així, aquestes frases queden eclipsades per la gran campanya que el PP va fer durant el febrer del 2006 per tot el territori espanyol. Els populars van posar paradetes al carrer amb taules i bolígrafs perquè els espanyols signessin en contra de l'Estatut. Això creà un sentiment en contra dels catalans i de Catalunya, sobretot en aquells territoris en què el PP és més fort. També s'ha de recordar que el Partit Popular que ho va dur a terme era el PP liderat per l'actual president espanyol, Mariano Rajoy. Els populars volien que el referèndum de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya s'extrapolés a tot el territori espanyol.

Mentrestant, l'Estatut seguia la seva tramitació al Congrés. Finalment, gràcies a un acord entre Rodríguez Zapatero (PSOE) i Artur Mas (CiU), líder de l'oposició al Parlament de Catalunya, l'Estatut va ser aprovat el 30 de març de 2006 amb els vots a favor del PSOE, el PSC, CiU, ICV, el PNB, el BNG i CC. En contra van votar el PP (i per tant el PPC), ERC i EA.

ERC va votar en contra perquè entenia que s'havia desvirtuat el text que el Parlament havia aprovat. El peatge que van haver de pagar va ser la seva expulsió del Govern l'11 de maig del 2005. Maragall ho va dir amb aquestes paraules: *Després del determini dolorós, de cessar els consellers i conselleres d'Esquerra Republicana en el Govern* i va anunciar eleccions anticipades per a l'1 de novembre, un dimecres, dia de Tots Sants.

Amb l'Estatut aprovat al Congrés i al Senat, els catalans van votar en referèndum el 18 de juny. El Sí va guanyar amb el 74% dels vots, davant del 21% del NO, només defensat per ERC i pel PPC. La creu va ser la participació només va arribar al 49,4%, gairebé 20 punts menys que el referèndum del 1977. Des de Madrid, hi va haver dues respostes: des del PSOE, el seu secretari general va felicitar els catalans, i des del PP, Mariano Rajoy va instar l'expresident Zapatero a paraitzar el procés.³

³ Barbeta, Jordi: "El sí gana por amplia mayoría" LA VANGUARDIA, 44.775. Barcelona. 2006., p. 15.

Amb l'acord per reeditar el Govern d'Entesa entre el PSC, ERC i ICV-EUIA el 5 de novembre de 2006, després de les eleccions de l'1N, i amb la victòria del PSC a les eleccions generals del 9 de març del 2008, quan Carme Chacón va aconseguir els 25 diputats, semblava que el desplegament de l'Estatut estava assegurat, però no perquè l'Estatut seguia recorregut al Tribunal Constitucional.

La seva sentència va ser coneguda el 28 de juny del 2010, quatre anys després de la seva aprovació per referèndum. Aquesta reinterpreta 27 articles: feia matisos en identitat i llengua (canviant el terme *nació* pel de *nacionalitat*), en les relacions amb l'Estat (la bilateralitat es posa en entredit) o deixava pendent retocs en el pacte de finançament, entre d'altres. En canvi, donava llum verda a la projecció de Catalunya a l'exterior.⁴

El 10 de juliol del 2010, 1,5 milions de catalans, 1,1 segons la Guàrdia Urbana, es van manifestar cívica i democràticament pels carrers del centre de Barcelona en contra de la sentència de l'Estatut sota la pancarta *Som una nació, nosaltres decidim* i amb una senyera de 250 m². Tot i així, la marxa organitzada per Òmnium Cultural era clarament un clam independentista.⁵

Tots els partits polítics amb representació al Parlament van participar-hi, tret del PPC i Ciutadans. Cal destacar la presència del llavors President Montilla, dels expresidents Pujol i Maragall, del President del Parlament, Ernest Benach, i de l'expresident de la cambra catalana, Heribert Barrera. Des de Madrid, Unió Progrés i Democràcia va fer la seva pròpia manifestació a favor de la sentència. Hi van assistir un centenar de persones.

La sentència va provocar un distanciament entre el PSC i el PSOE, i dins dels mateixos socialistes catalans. Des del PSOE, Rubalcaba deia que *Recuerdo las cosas que dijo el PP. Primero, que España se rompía. Segundo, que habíamos cambiado la Constitución por la puerta falsa, i tercero, que los derechos de los catalanes después del Estatuto eran superiores a los del resto*

⁴ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/747186/politica/Els-articles-reinterpretats> [en línia] Barcelona. 2010. Consulta: [31/08/2013]

⁵ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/761186/catalunya/Mes-dun-milio-de-persones-fan-historia-en-contra-de-la-sentencia-del-Constitucional-sobre-lEstatut> [en línia] Barcelona. 2010. Consulta: [31/08/2013]

de los españoles. Las tres cosas son falsas i el TC ha dado la razón a aquellos que votamos el Estatuto.⁶ Ahora, Carme Chacón, líder del PSC al Congrés, va declarar que es trobava *molt satisfeta* amb la sentència, evidenciant una distància amb la direcció del carrer Nicaragua.

1.1.2.- La immersió lingüística

Després de 40 anys de dictadura franquista, en què la llengua catalana va quedar relegada a un ús familiar, des de la societat civil es va impulsar un model d'immersió lingüística en català per tal d'assegurar l'aprenentatge de la llengua pròpia de Catalunya, que encara viu en una situació de diglòssia en alguns sectors de la societat.

Aquest model, que ha assegurat el coneixement tant de la llengua catalana com de l'espanyola, s'ha posat dues vegades en qüestió durant els dos anys anteriors al 25N.

La primera sentència va tenir lloc el 22 de desembre del 2010, quan el Tribunal Suprem va instar la Generalitat a fer de la llengua espanyola una llengua vehicular amb el català. Així aquesta compartiria l'estatus amb el català.

La sentència naixia arran de la demanda de tres pares que asseguraven que la llengua espanyola s'estava tractant com una d'estrangera. El Suprem els va donar parcialment la raó, però va deixar en mans de la Generalitat els canvis que s'havien de dur a terme, amb la condició, però, que s'introduïssin en l'etapa d'educació obligatòria. L'alt tribunal també afirmava que l'ensenyament ha de ser 50% en català i 50% en espanyol quan la societat ho sigui. Tot i així, manifestaven que la llengua espanyola no pot ser només una assignatura.

El llavors Conseller d'Educació en funcions, Ernest Maragall, va declarar que el model no s'havia vist afectat *ni amb una sola coma*.⁷ Aquell mateix dia, entre 200 i 300 persones es van concentrar a la Plaça Sant Jaume en defensa del model d'immersió lingüística en català.

⁶ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/747608/politica/Rubalcaba-discrepa-de-les-critiques-de-Montilla-a-la-sentencia-de-lEstatut> [en línia] Barcelona. 2010. Consulta: [31/08/2013]

⁷ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/996091/catalunya/El-Suprem-obliga-la-Generalitat-a-fer-que-el-castella-tambe-sigui-vehicular-a-lescola> [en línia] Barcelona. 2010. Consulta: [02/09/2013]

Pel que fa als titulars de diaris, EL MUNDO titulava que *El Supremo constata la “exclusión” del castellano que “pervierte” la Constitución.*⁸ i l'ARA que *El Suprem posa en perill la immersió lingüística.*⁹ Dues mirades ben diferents.

Ni un any després, el 2 de setembre del 2011, la immersió lingüística en català tornava a ser posada en entredit. Amb la sentència del desembre del 2010, el Tribunal Suprem donava la responsabilitat al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) a marcar els temps per fer de l'espanyol, l'altra llengua vehicular de l'ensenyament català. Aquest va marcar en dos mesos el període en què el Departament d'Ensenyament havia d'introduir la llengua espanyola. Mesos anteriors, la Conselleria ja havia comunicat que només amb la immersió lingüística s'assegurava que tots els alumnes catalans aprenien per igual les dues llengües en finalitzar la seva educació obligatòria.¹⁰

El rebuig per part de la majoria de la societat civil catalana, així com dels partits polítics catalans, tret del PPC i C's, va ser notori.

1.1.3.- Les consultes populars

A diversos municipis catalans, començant per Arenys de Munt el 13 de setembre del 2009 i acabant per Barcelona ciutat el 10 d'abril del 2011, es van fer diverses consultes populars no vinculants sobre la independència de Catalunya. Tot i tenir uns índexs de participació que no van arribar al 30%, excepte a Arenys de Munt que es va superar el 40, va ajudar a omplir els carrers de Catalunya del debat identitari.¹¹

1.1.4.- El pacte fiscal

El 25 de juliol del 2012, el Parlament de Catalunya va aprovar el pacte fiscal amb els vots a favor de CiU, ICV-EUiA, ERC i del diputat no adscrit, Joan Laporta, amb les abstencions del PSC (que va votar en contra de l'agència

⁸ ELMUNDO.es. <http://www.elmundo.es/elmundo/2010/12/22/barcelona/1293028224.html> [en línia] Barcelona. 2010. Consulta: [02/09/2013]

⁹ Diari ARA: *El Suprem posa en perill la immersió lingüística.* ARA, 26. Barcelona. 2010., portada.

¹⁰ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/1357927/catalunya/El-TSJC-dona-dos-mesos-perque-el-castella-tambe-sigui-llengua-vehicular-a-les-escoles> [en línia] Barcelona. 2011. Consulta: [02/09/2013]

¹¹ http://ca.wikipedia.org/wiki/Consultes_sobre_la_independ%C3%A8ncia_de_Catalunya [en línia] Barcelona. 2013. Consulta: [04/10/2013]

tributària pròpia, tret del diputat socialista Ernest Maragall) i del PPC (que també va votar en contra de l'agència tributària pròpia) i els vots en contra de Ciutadans i Solidaritat en la totalitat del projecte.

El pacte fiscal provoca que Catalunya tingui un concert econòmic semblant al que ara gaudeixen el País Basc i Navarra. Amb una agència tributària pròpia, Catalunya tindria potestat per recaptar tots els impostos que els catalans paguen, tenir una solidaritat amb els altres pobles d'Espanya fixada i que el pagament dels serveis que presti l'Estat s'acordi bilateralment amb la Generalitat. El President de la Generalitat, Artur Mas, declarà que només amb mig pacte fiscal, Catalunya tindria *dèficit zero*.¹²

Amb la llum verda del Parlament, el President es va reunir amb el cap de l'executiu del govern espanyol el 20 de setembre a les onze del matí. A la una en punt del migdia, la reunió es va acabar amb un no rotund per part del govern espanyol. Rajoy va al·legar que no tenia *marge per pactar* i que els altres partits d'àmbit estatal tampoc no hi estarien d'acord. El president espanyol, però, va instar Mas a revisar el finançament autonòmic.

A la roda de premsa posterior que va oferir el President de la Generalitat, el govern espanyol només va emetre un comunicat, Mas va ser molt taxatiu: *No ha anat bé*. En aquell moment, va explicar que *només ens ofereixen el de sempre* i que *caldrà prendre decisions*. Aquesta última frase va fer pensar a molts membres de l'oposició amb unes eleccions anticipades com, finalment, va ser.

Per últim, el President va recalcar que no es pot utilitzar la Constitució *com una paret*, com un mur, i que el context ha canviat molt des del 1978.¹³

Aquest era, doncs, l'últim *pacte* que Catalunya oferia per continuar amb Espanya. Després de la Diada del 2012, que comentaré tot seguit, el President

¹² Redacció de política. LA VANGUARDIA. <http://www.lavanguardia.com/politica/20120725/54330063011/parlament-aprueba-pacto-fiscal.html>

[en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [02/09/2013]

¹³ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/1895932/politica/Mas-afirma-que-la-crucial-reunio-amb-Rajoy-sobre-el-pacte-fiscal-no-ha-anat-be-i-que-caldr-prendre-decisiones> [en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [02/09/2013]

ja va defensar obertament la necessitat d'un estat propi per a Catalunya que, com ell defensa, no és una ruptura, sinó una evolució.

Aquella mateixa tarda, hi va haver una concentració de suport al President a la Plaça Sant Jaume.

1.2.- La campanya electoral

1.2.1.- L'inici de la campanya electoral

A la mitjanit del 09 de novembre es va iniciar la campanya electoral, es van presentar els cartells amb els eslògans que he indicat abans i es van dur a terme els primers discursos. Totes les formacions van escollir la demarcació de Barcelona per fer els seus primers actes.

Des de Barcelona ciutat, el candidat de CiU, Artur Mas va remarcar que, com diu el seu eslògan *La voluntat d'un poble*, ells arribarien *tan lluny com el poble volgués*. Duran i Lleida, per part seva, va afirmar que *si Catalunya no té una majoria excepcional aquest cop, no se'ns prendrà seriosament*, al·legant que des de Madrid només volen un mal resultat per a la federació i que només es fixaran en el seu resultat.

Pere Navarro va decidir encetar la campanya del PSC en el municipi on aleshores era alcalde, Terrassa. Introduint el codi 2511 (25 de novembre) en una pantalla que simulava un telèfon intel·ligent gegant, el candidat socialista va mostrar el cartell en el qual es remarcava l'eslògan *Federalisme*. Navarro va insistir que tots els vots que van a CiU o al PPC són vots cap a les retallades i que el PSC representa *l'honradesa, l'esperança i la justícia social*.

Des de Castelldefels, on el número dos per Barcelona, Manuel Reyes, n'és alcalde, Alícia Sánchez-Camacho i el PPC van iniciar el període electoral declarant-se com l'única via perquè Catalunya i Espanya seguissin juntes i per *parar els peus a l'independentisme de CiU*.

ICV-EUiA va iniciar la campanya a Cornellà de Llobregat. Joan Herrera va afirmar que la seva coalició és l'única que defensa els drets socials. D'altra banda, el candidat d'ERC i alcalde de Sant Vicens dels Horts va iniciar la

maquinària electoral a la seva vila, explicant que volen fer un *nou país real per a tothom*.

Ciudadans i Albert Rivera es van presentar, a la plaça Espanya de Barcelona, com a opositors de la independència i com a promotors de reformes democràtiques a Catalunya per exportar-les al conjunt d'Espanya. Finalment, SI, des dels cinemes Lauren de la ciutat comtal, va manifestar la seva voluntat de *declarar i tenir la independència l'any 2014*.¹⁴

1.2.2.- 14N, vaga general

La vaga general va aconseguir que, per un dia, el dret a decidir i la independència quedessin parcialment aparcades i que el debat, que també havia estat vigent des de l'inici de campanya, de les retallades i la crisi econòmica fos més viu que mai. Va ser una jornada on les crítiques al Govern van ser més accentuades.

Pel que fa als partits polítics, van acudir a la manifestació convocada al vespre el PSC, ICV-EUiA, ERC i SI. Pere Navarro va assenyalar que la gent ha mostrat un rebuig cap a les polítiques de Mas i Rajoy. Per la seva banda, Joan Herrera afirmà que la ciutadania *ha derrotat les polítiques de Mas, Rajoy i Merkel*. Finalment, des d'ERC, Oriol Junqueras digué que els drets nacionals i els drets socials són indestruïbles i Alfons López Tena assenyala que *les retallades no poden anar contra del poble*.

Aquells que no van anar a la vaga va ser CiU, el PPC i C's. Només el PPC va ser aquell qui va mantenir els actes de campanya. Pel que fa a la Federació, Duran i Lleida, des de Madrid, va dir que creu que *la vaga general és un fracàs per a tothom*. Els populars la van qualificar de *jornada perduda* i Albert Rivera va afirmar que està a favor de la vaga, però en contra dels convocants, ja que van bloquejar la reforma laboral durant tres anys per no voler dialogar.¹⁵

Finalment, el fet que un menor acabés amb un trau al cap pel cop de porra d'un Mosso a Tarragona en el transcurs del matí i que Ester Quintana perdés un ull

¹⁴ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/1964252/politica/Comenca-la-campanya-electoral-per-al-25-N-amb-el-sobiranisme-i-la-crisi-al-centre-del-debat> [en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [04/09/2013]

¹⁵ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/1973312/politica/La-campanya-cedeix-el-protagonisme-a-la-vaga-general> [en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [04/09/2013]

a causa de l'impacte d'una pilota de goma va fer que el paper de la Conselleria d'Interior i, de retruc, del Govern i de CiU quedés malmès de cara a l'opinió pública. L'endemà, PSC i ICV-EUiA van demanar la dimissió del llavors Conseller d'Interior, Felip Puig. El balanç va ser de 30 detinguts, 21 imputats i 29 ferits a Catalunya durant la vaga general¹⁶ amb una participació del 85% segons el sindicats i del 20% segons el Govern de la Generalitat.¹⁷

1.2.3.- El final de la campanya electoral

Després de dues setmanes de campanya electoral en les quals el dret a decidir i l'esborrany d'EL MUNDO van penetrar amb força en els actes polítics, el període electoral ha arribat a un final. El 23 de novembre de 2012, doncs, els candidats van haver de deixar els micròfons. Tot seguit resumeixo, partit per partit (aquells que tenien representació parlamentària), els últims esdeveniments electorals que es van dur a terme.

En primer lloc, CiU va tornar a omplir el Palau Sant Jordi amb el seu míting central de campanya i, potser, l'últim d'Artur Mas si s'aconsegueixen els objectius nacionals en aquesta desena Legislatura. El candidat de CiU, que ha sortit de l'estrella d'un gran mosaic que representava una estelada, ha afirmat que el dia de les eleccions Catalunya ha de mostrar al món que vol ser un nació lliure a Europa i al món i que vol tenir-hi un lloc. A més, va declarar que el món veurà *la Catalunya real. Un poble que vol tastar el gust dolç de la victòria*, després de les derrotes.

Pel que fa als socialistes catalans, el seu cap de cartell, Pere Navarro, va fer un acte amb els joves de la Joventut Socialista de Catalunya (JSC) a la sala Razzmatazz de Barcelona. Allà va manifestar que el PSC ha fet una campanya *forta* pel que fa a les conviccions, però no pel que fa al soroll. Anteriorment, havia declarat a una emissora de ràdio que en aquesta campanya CiU no havia parlat dels problemes reals de la gent: només enraonaven del dret a decidir i de l'informe.

¹⁶ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/1972373/economia/Almenys-30-detinguts-21-imputats-i-29-ferits-a-Catalunya-durant-la-vaga-general> [en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [04/09/2013]

¹⁷ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/1970472/economia/Els-sindicats-quantifiquen-en-un-85-el-seguiment-de-la-vaga-general-mentre-que-el-govern-i-la-patronal-en-rebaixen-la-xifra> [en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [04/09/2013]

Cerdanyola del Vallès va ser la localitat on Alícia Sánchez-Camacho i el PPC van fer l'últim acte de campanya on van afirmar que Catalunya no sortirà d'Espanya i que els populars catalans són els únics que poden aturar l'independentisme. Van comptar amb el suport de la secretària general del PP, María Dolores de Cospedal.

Joan Herrera, en el seu acte final a Terrassa, va demanar que ICV-EUiA sigui aquella formació que aglutini el vot d'esquerres per construir una alternativa davant CiU. Per altra banda, el candidat d'ERC, Oriol Junqueras, a Girona, allà on el Congrés del partit el va elegir President de la formació, va reclamar ser segona força per ser *el socis més fidels del poble de Catalunya per anar cap a la independència*.

El candidat per Ciutadans va dir des de Gavà que C's és l'única formació que pot aturar l'independentisme i feia una crida als desencantats del PSC i del PPC. Finalment, Alfons López Tena, que va omplir, amb gent fins i tot a fora, el Casino L'Aliança del Poblenou, va afirmar que esperava mantenir o superar els resultats de Solidaritat.¹⁸

1.3.- El nou Govern

Després d'haver sigut investit en primera volta, amb els vots a favor de CiU i ERC, Artur Mas va esdevenir, de nou, President de la Generalitat.

Font: 324.cat

¹⁸ 324.cat. <http://www.324.cat/noticia/1986078/politica/La-campanya-electoral-escriu-lultim-capitol>
[en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [04/09/2013]

El nou Govern està format per dotze conselleries. Hi ha cinc grans canvis dins l'executiu: Ramon Espadaler, d'Unió, esdevé el nou Conseller d'Interior, substituint així a Felip Puig, que ocupa el Departament d'Empresa i Ocupació. Per tant, Francesc Xavier Mena marxa de l'executiu.

Santi Vila, l'home més jove del Govern, entra a Territori i Sostenibilitat, en detriment de Lluís Recorder, Germà Gordó a Justícia i Neus Munté a Benestar i Família. Pilar Fernández Bozal i Josep Lluís Cleries deixen els seus respectius Departaments.

Cal remarcar que Francesc Homs esdevé l'home fort del Govern sent el Conseller de la Presidència, més enllà del portaveu de l'executiu.

Per part del soci parlamentaris, Junqueras celebrà la Conselleria d'Exteriors, nom que després quedarà relegat a una Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea dins del Departament de la Presidència.

Des del PSC s'assenyala que la continuïtat de Ruiz com a Conseller de Salut i de Rigau com a Consellera d'Ensenyament només portarà més retallades. Els populars catalans diuen que *Mas ha configurat un Govern de separatistes i radicals* i des de Ciutadans asseguren que el que vol l'executiu és *destruir l'estat de dret i de benestar*.¹⁹

¹⁹324.cat. <http://www.324.cat/eleccions-catalunya-2012/> [en línia] Barcelona. 2012. Consulta: [06/09/2013]

2.- Els partits polítics, els mitjans de comunicació i l'opinió pública a l'entorn del 25N

2.1.- Partits polítics

ARTUR MAS

President de la Generalitat (2010-actualitat)

Entrevista feta a través del correu electrònic

**Generalitat
de Catalunya**

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Oficina del President
i Coordinació Interdepartamental

1.- Joan Herrera m'afirmà que el motiu de la convocatòria d'eleccions respon a criteris purament electorals. Troba correcta aquesta lectura?

No la comparteixo en cap cas. Vull recordar que un dels nostres compromisos electorals amb la ciutadania a les eleccions al Parlament del 2010 fou la consecució d'un pacte fiscal per a Catalunya similar al règim foral i a aquest objectiu hi vam dedicar gran part de les nostres energies com a Govern.

Jo, com a president de la Generalitat de Catalunya, vaig anar a Madrid amb un mandat clar per part del Parlament: obrir un procés negociador amb l'Estat per aprovar la proposta de finançament consensuada a Catalunya, i tothom ja sap quina fou la resposta del president Rajoy: "un no rotund i aquí no hi ha res a negociar".

Davant la nova negativa de l'Estat a atendre les peticions legítimes del Parlament català i davant la necessitat de fer un pas endavant, sumat a la massiva manifestació de l'11 de setembre de 2011, vaig creure que calia cedir el protagonisme a la ciutadania perquè es pronunciés sobre quin havia de ser el camí a seguir.

2.- Carol Álvarez, redactora en cap d'EL MUNDO Catalunya, em declarà que l'informe d'aquest diari "no va tenir gaires influències" en els votants de CiU perquè aquest diari no penetra en l'opinió pública de l'electorat de Convergència i Unió. Vostè creu que la davallada de la Federació s'ha pogut atribuir, en part, a l'informe de l'esmentat rotatiu? O més aviat comparteix la idea de la seva redactora en cap, la senyora Carol Álvarez?

No és cert que la difusió a primera plana, en plena campanya electoral, d'una notícia falsa, basada en informes policials de dubtosa procedència, sobre la meva persona no tingués cap incidència ja que diversos mitjans es van fer ressò de la notícia i alguns partits polítics en van fer ús, amplificant així la notícia, a la cerca de rèdit electoral.

Per tant, m'atreveixo a afirmar que la campanya es va veure contaminada per la publicació d'aquesta falsa notícia, i em va obligar a pronunciar-me sobre aquesta en diverses ocasions i haver de lluitar contra l'ombra de dubte evocada sobre la meva persona amb l'objectiu de posar pals a les rodes al procés de transició nacional.

3.- Jaume Collboni digué a l'entrevista que em va concedir que vostè no utilitza el mot "independència" i fa servir altres expressions com ara "estructures d'Estat" perquè la primera té connotacions de radicalitat. És aquest un possible argument per explicar la seva preferència per l'expressió "estructura d'Estat" a les seves aparicions públiques?

Tal vegada fa uns anys sí que hom podria relacionar el mot independència amb posicions extremes i radicals, però en els darrers anys la centralitat s'ha mogut i, ara per ara, com ho evidencien diversos estudis demoscòpics o el fet que centenars de milers de ciutadans facin una cadena humana sota el lema "Via catalana cap a la independència", no es pot relacionar en cap cas el mot "independència" amb connotacions radicals o extremes.

Aclarit aquest punt, personalment sóc del parer que és més ajustat als temps i les circumstàncies que vivim parlar de construir "estructures d'Estat" perquè vivim en un món interconnectat econòmicament i políticament, en el qual hi ha organismes supraestatals com la UE que prenen decisions que afecten directament als Estats. I, per tant, no es tracta tant de ser independents per viure aïllats, sinó de tenir "estructures d'Estat" pròpies per poder parlar i decidir de tu a tu en organismes supraestatals com per exemple la UE.

4.- Oriol Amorós, a la nostra trobada, va considerar normal que ERC fos segona força, perquè "és el que hauria de succeir en qualsevol país sobirà": l'existència d'un partit de centre-dreta i un altre de centre-esquerra com a principals forces parlamentàries. A més, Amorós afirmà també, que "no era normal que el PSC ocupés el centre-esquerra català". Vostè comparteix aquesta reflexió?

En democràcia la ciutadania sempre té raó i aquesta s'expressa a les urnes. Per tant, no crec que sigui correcte dir si és normal o no que el PSC ocupés el centre-esquerra català. Si en el seu moment ho va fer fou perquè va ser capaç d'aglutinar un gran nombre de ciutadans al voltant de les seves propostes.

Pel que fa a l'ascens d'ERC i el fet que s'hagi situat com a segona força política, sí que coincideixo amb el senyor Amorós a considerar aquest ascens positiu per al país en el sentit que tant la primera força política, CiU, com la segona, ERC, comparteixen un objectiu comú: exercir el dret a decidir, i això dona força i legitimitat al procés de transició nacional.

5.- Juli Fernández m'afirmà que el vot de la societat catalana s'està polaritzant i que per això el sector del NO (PPC i Ciutadans) es troben en màxims històrics. Com interpreta vostè el creixement contingut dels populars i l'auge de C's, en els últims comicis?

Més que interpretar el creixement del PPC i C's el que voldria constatar és el fet que, malgrat el suposat auge d'ambdues forces polítiques, les opcions contràries a l'exercici del dret a decidir dels catalans de forma lliure, pacífica i democràtica el nostre futur com a nació són clarament minoritàries enfront d'aquelles que sí que el defensem.

6.- La consellera Rigau em digué que el Pacte de Governabilitat entre CiU i ERC és coherent perquè totes dues formacions parteixen de la idea que s'ha de retallar a causa de la no-disponibilitat de la gestió dels recursos propis. Aquest fet ha de preveure que el Pacte no es trencarà fins al final de la legislatura?

Hem signat un pacte amb la voluntat que aquest doni estabilitat al procés de transició nacional i, per tant, treballem amb la previsió que aquest no es pugui trencar.

7.- La recuperació econòmica i la convocatòria d'una consulta l'any 2014 són els dos pilars del seu Govern. Quines accions adoptaria el seu Executiu, i vostè com a president, si es continués amb la mateixa situació política que l'actual un any més?

Hem de ser prudents i anar pas a pas. Des del Govern treballem amb l'objectiu de fer una consulta consensuada amb l'Estat el 2014, atenent la resolució aprovada pel Ple del Parlament, el 13 de març passat, per 104 vots a favor, que instava el Govern de la Generalitat a "iniciar un diàleg amb el Govern de l'Estat per tal de possibilitar la celebració d'una consulta a la ciutadania catalana per decidir sobre el seu futur". Si l'Estat no s'avingués a fer la consulta, ens veuríem obligats a cercar alternatives per dur-la a terme; en aquest sentit i en darrer terme, no cal descartar la convocatòria d'unes eleccions al Parlament amb un marcat to plebiscitari.

Pel que a l'àmbit econòmic, des del Govern no podem més que comprometre'ns a seguir treballant de valent per generar les condicions necessàries per a la creació de riquesa i llocs de treball. La crisi és global i, malauradament, no depèn només de nosaltres. Ara bé, tampoc vull obviar el fet que Catalunya genera riquesa suficient per viure millor del que vivim i, si tinguéssim un finançament just, les eines que tindríem per combatre la crisi serien millors i més efectives.

8.- Malgrat que vostè va declarar a El matí de Catalunya Ràdio el 5 de setembre passat que el Govern treballa amb l'horitzó del 2016, és a dir, amb l'horitzó d'esgotar la legislatura, hi ha alguna possibilitat que s'avancin els comicis?

Ara per ara, no contemplo cap altra alternativa que no sigui esgotar la legislatura.

IRENE RIGAU**Consellera d'Ensenyament (2010-actualitat)**

Entrevista feta al seu despatx el 7 de juny del 2013

**Generalitat
de Catalunya****1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?**

No perquè el President era conscient del procés que estàvem vivint. El president va fer una reflexió prèvia.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

No. Qui ho va crear va ser el NO al Pacte Fiscal per part del President Rajoy. També s'ha sabut que hi havien hagut unes reunions privades prèvies i no va ser un NO d'un dia. El President va explicar la necessitat de millorar el model per a Catalunya. El govern espanyol no ens va donar aquesta possibilitat i nosaltres no vam poder complir amb allò que ens vam presentar a unes eleccions.

Llavors teníem dues opcions: continuar la legislatura i haver de sentir cada dia al Parlament que hauríem de plegar perquè no havíem aconseguit el nostre horitzó. L'altra via era començar de nou; convocar unes noves eleccions.

3.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

La calúmnia sempre fa mal al resultat final. S'ha demostrat que era calúmnia, que la font venia del Ministeri de l'Interior i que els jutges no poden condemnar el diari perquè la font és seriosa, independentment que sigui certa.

Des de Suïssa, s'ha confirmat que aquests comptes no existeixen. EL MUNDO va perjudicar la voluntat del President Mas i va intentar influir en la decisió de vot; un dels principals pecats democràtics perquè el vot és lliure i no condicionat. Quan l'aigua es llença, costa molt de treure, i més en època de crisi.

4.- S'ha entès el gir sobiranista de CiU?

És difícil que l'evolució política de les persones canviï simultàniament i la votació reflexa qui dels electors va entendre el gir i qui no. A més, també hem de tenir en compte les retallades, que eren enteses com una voluntat de la Generalitat i no com una conseqüència del model de finançament. No hi ha cap govern que faci retallades i que mantingui el govern. Nosaltres ho vam aconseguir, per tant, una bona part dels catalans va entendre el nostre gir.

5.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Les enquestes recullen unes dades i es treballen en els paràmetres del moment i, ara, tot està canviant. Per exemple, en l'enquesta que vam fer aquí, vaig dir que en trauríem 60. I me'n van sobrar deu. Ningú no la va encertar.

D'altra banda, ens vam deixar enganyar per les enquestes però va quedar clar que aquestes són de gran fragilitat. Si es treballen amb els paràmetres d'abans, com el telèfon fix, no reculls una part de la informació. Ha canviat tot respecte fa una dècada.

6.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

El PSC ha hagut de crear un producte per vendre la idea que tenen un projecte alternatiu a l'independentisme. Però ningú no sap què és el federalisme i ningú no es vol federar amb Catalunya

7.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo estava influïda per les enquestes, però també és cert que érem un govern que havíem heretat una època en què tot el que es demanava es feia i es va gastar més del que es podia. Haver de racionalitzar la despesa pública no era amable. L'oposició va fer vendre la imatge d'un Govern que retallava per gust.

8.- Què suposa una ERC com a segona força?

Significa que la majoria de gent vol un nou camí per a Catalunya. Per això tenim majoria al Parlament. Però el cert és que la gent va oblidar, després de dos anys en els quals ERC no havia governat, la gestió dels republicans a la Generalitat. En política, la memòria es perd ràpidament. No es recordaven de tot allò que el Tripartit havia gastat.

Es va votar una força independentista i que no retalla. A més, la renovació de cares i el nou líder van ajudar ERC. L'Oriol Junqueras és un cap de llista que s'explica molt bé però no sabem quin pes té ell en el partit i el partit sobre ell.

Considero que el President Mas és un líder més complet, més format i més treballat. Però Junqueras és el segon líder del país.

9.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Els seus problemes són més de partit que de solucionar qüestions de la ciutadania. I a la gent, no els agraden els problemes interns d'una formació política.

10.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Són els vots que falten del PSC i votants que se'n van del PPC a C's. És lògic que hi hagin formacions que defensin el NO, perquè estem emprenent una proposta rupturista. Per això demanem una consulta per saber quants estem a favor del Sí i quants estan a favor del NO.

I, a més, amb una majoria al Congrés dels Diputats per part del PP, i amb una marxa absoluta dels seus membres durant la campanya del PPC, considero que el resultat tampoc és tan brillant. Si no ets ni la primera ni la segona ni la tercera força a la Cambra, ets a la part baixa.

11.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC, un partit que ha retallat amb un que hi està plenament en contra?

Ho és perquè el punt final de les retallades no era perquè CiU les defensés, sinó perquè qui ens obliga a retallar és Madrid. Allò que ens uneix amb ERC és la defensa de la nostra política econòmica. Si poguéssim tenir els nostres recursos, no hauríem de retallar.

12.- Creus que és un d'estable, tenint en compte que encara no tenim pressupostos?

Nosaltres tenim un mecanisme de pròrroga que fa que el sistema vagi tirant. És veritat que va millor per als grups parlamentaris perquè si el presentéssim, l'endemà els altres ens el criticarien per ser massa curt. Per tant, qui ens ha de definir el límit de dèficit és Madrid. Si ens el poséssim nosaltres, era tallar-nos possibilitats d'inversió.

13.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme l'any 2014?

Això ho sabrem en el segon semestre del 2014. Serà un any amarat de memòria històrica que ens agradaria que passés alguna cosa històrica per a Catalunya. Però allò important és el camí de futur que hem de fer per a Catalunya.

14.- Si es fa la consulta l'any 2014, voldrà dir que la legislatura ja ha acabat?

Depèn. Si es fa la consulta haurem de gestionar els resultats emesos per aquesta. A partir d'aquí, s'ha de treballar, en calma en temps, i s'elaborarà un projecte de futur per a la gestió del resultat. Nosaltres treballem amb l'horitzó del 2016. Treballem per acabar la legislatura.

ORIOI AMORÓS**Diputat al Parlament (2003-2006, 2010-actualitat).****Vicesecretari general de comunicació i estratègia d'ERC.**

Entrevista feta a la sala de reunions del grup parlamentari d'ERC al Parlament, el 12 d'abril de 2013.

ESQUERRA
REPUBLICANA

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Em va sorprendre perquè la situació és que el pacte amb el PPC no es podia aguantar. Es podia pactar amb el PSC, que ni ells ho volien, o pactar amb ERC, que era fer un pas més. Necessitava passar per les urnes per avalar-ho.

I CiU, amb tots els respectes als seus estrategs que han guanyat moltes eleccions, van fer un càlcul electoral i electoralista erroni i matusser. Creure's que la manifestació i tot el moviment de l'ANC es focalitza en un únic candidat és un càlcul matusser. L'independentisme és transversal, i nosaltres ho vam aprendre amb la creació de SI i RCat.

L'independentisme que fins al 2006 només es presentava amb ERC, ara és transversal. Hi ha partits de dretes i independentistes.

2.- Si una persona és independentista, per què ha de votar ERC i no un altre partit d'esquerres i independentista?

En definitiva, ERC és l'oferta nacionalment coherent i el partit normal de les esquerres que hi ha a tots els països d'Europa. El nou país té un centre-dreta que és CiU i un centre-esquerra que és ERC.

3.- Però el centre – esquerra no era el PSC?

I el continua exercint en part. No tota l'esquerra vota Esquerra. El PSC ha decidit quedar-se amb el país vell, amb una posició confusa que durant molts anys ha sintonitzat amb la posició confusa de la majoria. Ara la confusió és minoritària.

4.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Crec que els periodistes fan la seva feina i pregunten per a totes les possibilitats. Hi ha una competència entre ells per ser el primer a donar el titular: si fos per ells, ERC demà entraria al Govern i l'endemà es trencaria el Pacte. El càlcul de convocar eleccions es fa després de la manifestació i després del NO al pacte fiscal de Rajoy.

5.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Catalunya ha estat negociant amb Espanya durant 30 anys. Sempre ens han donat llargues i incompliments. Al país, li prenen el 8% del PIB (2009) i al 2010 passarà igual.

Feia molt de temps, molt singularment des d'ERC, s'obligava a CiU que anessin clarificant. A l'Estatut, encara que el final no era bo, es presentava com un marc de relació amb Espanya; així com en el període del concert econòmic. I PP i PSOE deien que NO.

Al finançament, ERC va fer la cargolada final perquè el PSC no l'havia tancat bé. I quan es va fer, ERC va ser la primera en dir que no era bo. Quan Mas va tancar el finançament el 2002, ens van fer creure que era la *bomba en patinet*. I amb l'actual finançament, no s'ha complert, per exemple, l'addicional tercera de l'Estatut.

6.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Això no ho sabem. Teníem grans espais de vot compartits amb els socialistes i, com sempre, amb els convergents. Amb EL MUNDO, amb un moment donat ens vam espantar perquè molta gent nostra se'n va anar a CiU per solidaritat.

En l'última campanya vam aprendre les idees bàsiques de cadascú. CiU no se sabia el discurs d'ERC del tot, per això es contradeien a l'hora de ser sobiranistes gràcies al factor Duran.

Des de fa molts anys, el moviment ciutadà independentista ha menjat el cap a les bases de CiU abans que es proposés al programa. No dir *independència* és un error perquè ser propi és ser independent. Tant per tant, votaven l'original.

Jo estic convençut que un Mas amb majoria absoluta tindria pressions internes per posar el fre de mà al procés. El que volíem era un President i un cap de l'oposició pel Procés.

El marc de decisió més gran era què era millor per al Procés. Si la primera i la segona força empenyien, de cara al món, seria molt més creïble.

7.- I si només depengués d'Artur Mas i Gavarró?

Vull creure que sí i m'inclino a creure que sí.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

A nosaltres, ens donaven entre 17 i 19, juntament amb el PSC i el PPC. Pel que fa la pregunta, les dues coses. Hi ha mitjans que manipulen una mica les enquestes. Els surten uns resultats de vot directe que han d'interpretar. La *cuina*, excepte la de LA RAZÓN, la fan també com saben. La gent que està entremig, tu els has de fer una hipòtesi. Els donaven una baixada de vot directe però un núvol possible, que li van assignar una part més gran de la que va ser.

El vot directe als socialistes era catastròfic, d'una baixada que no s'atrevien a publicar un PSC de 10-12 escons. El núvol, tot i la gran baixada, els va ajudar a no disminuir tant. Excepte ERC, les fidelitats eren baixes i per tant hi havia un creuament. Votants del PSC que signaven manifestos per al Mas o gent que votava en Mas per solidaritat.

Per aquest motiu, en la segona setmana de campanya, nosaltres ens vam centrar en qui havia de ser el cap de l'oposició.

9.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

El PSC sempre ha sigut doctrinalment federalista, però es van equivocar amb el tema principal de la campanya. El seu electorat sap el que vol dir el federalisme? Amb un tema que no els convé, van apostar per ells. Per exemple, si CiU fes una campanya de *Mans netes*, baixarien molt perquè és el seu punt feble. El federalisme és el punt feble del PSC. I el punt fort del PSC és el municipalisme i els serveis públics.

La població de Catalunya ja no escull el federalisme com a opció majoritària, veuen que dins d'Espanya no et reconeixeran com a nació. Abans, el PSC era pragmàtic i ERC idealista. Ara ha canviat.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo era a Catalunya Ràdio i de seguida vaig anar a la seu del partit. Jo pensava que serien al voltant dels 62 i tots, a la ràdio, no ens ho esperàvem. Hi havia l'efecte d'EL MUNDO i també el de voler que Mas fos el President, però amb Junqueras vigilant-lo.

11.- Què suposa una ERC com a segona força?

És la culminació d'un objectiu intermedi, de vegades no comprès. Com tots els països sobirans, sempre hi ha un partit de dretes i un d'esquerres sobiranistes. El que no era normal és que, amb tots els respectes, el PSC ocupés el centre – esquerra.

Des d'altres partits d'esquerres, s'ha donat la imatge que Esquerra estava relacionada amb CiU. Des de fa anys, volíem construir un partit d'esquerres hegemònic i de referència. La referència de les esquerres catalanes. I tinc la sensació que aquesta distància s'ha anat eixamplant al llarg de les setmanes.

Però les enquestes s'han de mirar amb cautela perquè som en temps molt volàtils. Permet trencar allò que l'electorat català és d'esquerres però a les catalanes votaven un partit que no estigués lligat a Madrid. A totes les altres eleccions, guanyava l'esquerra. Hi havia un canvi d'actitud entre les catalanes i les tres restants.

Si ERC esdevé el partit de referència, el problema de dependre de Madrid que tenia el PSC, ERC no el té i esdevé alternativa de govern. Si miréssim l'interès partidista, desgastaríem el Govern. Però no ho serem perquè som en una situació d'emergència nacional.

12.- Us penediu d'haver fet dos Tripartits? Si no els haguéssiu fet, ara governaríeu amb CiU perquè ja sou *gats escaldats* vist els 10 escons que vau treure el 2010?

La primera pregunta no. D'algunes decisions potser sí i en el segon Tripartit canviariem coses. El primer tenia el sentit d'implicar les esquerres i en el segon, mentre el PSC volia fer un mandat institucional, ERC volia agilitzar les coses. Per això, hi havia un problema de relat. Ser en el Govern ens ha donat una penetració a tot el món de l'esquerra social que serà clau per al Procés.

El nostre desig seria governar amb majoria absoluta. Però tu has de governar si això ajuda més a aconseguir les teves ideologies polítiques. Atès que molts sectors d'Unió volen frenar el Procés, així com també un diari que comença per LA VAN i acaba per GUARDIA o una seu bancària de color negre, i si fóssim a dins, ens veuríem obligats a trencar el Govern i seria molt dolent.

13.- L'any 2010, SI va ser votada com a càstig a ERC o perquè hi havia en Laporta?

Solidaritat és un fenomen de votants d'ERC enfadats amb el Tripartit. El treball al Parlament va ser de demagògia, de poca seriositat i amb poc rigor. Per exemple: els abrics dels Mossos dels Pirineus. I sempre amb un ambient de crispació. Fins i tot, la CUP és més seriosa però de vegades diuen coses que no responen a la realitat.

14.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

A l'anterior legislatura ells en tenien 18 i nosaltres 10. Hem pujat molt més nosaltres. Tot s'ha polaritzat, ha entrat la CUP, ICV ha pujat defensant el dret a decidir... I els contraris han reaccionat.

El resultat del PPC és bo però és inferior respecte les eleccions espanyoles. Han mobilitzat aquells que no els votaven. Sempre es deia des de Madrid que quan votés el cinturó roig s'acabaria el nacionalisme català. I és mentida, perquè mai no havíem tingut tants diputats independentistes.

15.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Sí que és coherent perquè en els països que es troben en un moment crític, el partit de centre – dreta i el partit de centre – esquerra pacten. Una excepció és la relació és PP i PSOE, que no construeixen, es destrueixen. La política espanyola és molt destructiva. A Catalunya, un costat i l'altre han signat molts pactes, per exemple, el Pacte Nacional per la Immigració que vam signar CiU, PSC, ERC i ICV-EUiA. O la LEC, que a Espanya l'educació és la moneda de canvi, aquí va ser pactada per CiU, PSC i ERC.

La crisi fa que els marges de decisió siguin molt petits. Si ICV-EUiA fos al Govern, ara, no l'any 2006, faria uns pressupostos no gaire diferents que els actuals de CiU. Es faran els pressupostos que es puguin, si n'hi ha.

16.- El bipartidisme està morint?

És un gran canvi a la política espanyola però a Catalunya sempre hi ha hagut més partits parlamentaris. La gent entén que la política no pot respondre tot allò que pensa que pot respondre. Amb unes grans reunions, si truca la Merkel, en 5 minuts es decideix. O quan un president del govern incompleix tot el que va dir, és normal que caigui.

I llavors apareixen les solucions fàcils. Aquí, Ciutadans vota en contra de tots els ingressos i favor de tots els increments de despeses, excepte les nacionals. UPyD és un partit de demagògia espectacular, així com el PPC aquí. Tot això genera una falta de credibilitat.

La CUP ha crescut per això, Ciutadans també i ERC, abans d'ocupar la centralitat, també se'n va beneficiar.

17.- Creus que no haver tingut encara pressupostos fa que el pacte sigui inestable?

No hi ha un problema entre nosaltres i Convergència. Tant ells com nosaltres compartim que la situació és molt difícil i donem una resposta. Ells van fer uns pressupostos que desmuntaven l'estat del benestar, i això faria que el procés se'n ressentís. Si tu signes una cosa que no hi estàs d'acord, no l'has de signar. Nosaltres plantegem explicar les coses als ciutadans.

Dóna mala imatge però molt pitjor és fer uns pressupostos i no ser creïbles. Però són creïbles els pressupostos del govern espanyol o de les Comunitats Autònomes? L'endemà d'aprovar els del 2012, CiU va dir que les condicions macroeconòmiques havien canviat.

I nosaltres, els catalans, podríem tenir ingressos. Dels 35.000M d'impostos, la Generalitat només en gestionarà 19.000M. Si disposéssim de tots els impostos que paguen els catalans, i tant que podríem tenir un millor estat del benestar.

Amb pressupostos prorrogats, quan tens més impostos, fas un decret de modificació. El votes al Parlament i el canvies als pressupostos.

18.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

La data acordada és el 2014, però si fos el 2013 millor.

19.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

No ho sé i no ens interessa massa. El que ens interessa és fer una consulta. Després, hauràs de fer una nova Constitució i unes eleccions constituents. O també pots fer unes eleccions constituents i fer una Constitució de la República.

Des d'ERC ens agradaria fer la consulta i un procés de transició en el qual es faci una Constitució, es fixi com serà el trencament amb Espanya, i llavors unes eleccions que en el marc constitucional català s'elegís un nou Govern.

20.- Si el Sí guanyés pel 51%, això ja seria prou per iniciar els tràmits d'independència?

Els referèndums es guanyen per un vot més un. A Montenegro, es va fixar una participació del 50 i el Sí del 55. Lògicament, s'ha d'aplicar el del 50 més 1, respectant el del 50 menys u.

21.- Què faria ERC si guanyés el NO?

Continuar treballant per la independència, tot respectant el resultat. Només faltaria.

JAUME COLLBONI

Diputat al Parlament (2010-actualitat), portaveu adjunt del grup parlamentari socialista, secretari de comunicació i portaveu de la Comissió executiva del PSC.

Entrevista feta al seu despatx al Parlament el 10 d'abril de 2013.

PSC

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

El President es va precipitar. Les reaccions d'aquell dia de Ple van ser de precipitació i pensava que el que CiU el que hauria d'haver fet era reconduir la mala situació del país.

D'altra banda, un partit central com CiU, com també ho és el PSC, l'últim que li convenia era convocar eleccions quan la societat està convulsionada on les opcions més demagògiques i radicals prenen forma i els perjudica.

Un factor que vaig expressar en la meua valoració com a portaveu del PSC era la percepció d'un govern que ha fracassat. Amb un discurs radical i pactant amb el PPC no estaven còmodes i, en conseqüència, van avançar les eleccions.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

La responsabilitat que sempre s'hagi parlat del procés era del President. D'una forma permanent, el President en va parlar i els mitjans ho propaguen. CiU juga amb la idea de trencar la coalició i convocar la eleccions. La diferència és que abans creien que els anava a favor.

3.- El canvi ideològic de CiU s'ha entès en el conjunt de la ciutadania i en tot l'electorat?

Alguna part de la ciutadania creia que Mas no creia allò que deia, que no era sincer. L'altra cara és que el seu electoral pensés que Mas s'havia convertit en un polític massa radical.

Molta gent no va entendre el canvi dins dels seus votants moderats i els independentistes van votar ERC.

4.- El President va confondre el partit pel país?

Vull pensar que no és tan simplista. La raó que jo crec que el va portar va ser a la valoració d'un acabament d'una etapa de negociacions amb Espanya. Els mitjans de comunicació també en van tenir certa responsabilitat, sobretot els de la CCMA, perquè van engrandir el fenomen. Els mitjans espanyols van ignorar la manifestació.

Un polític, i més si governa, no pot fer reflexions tan simplistes. L'atzucac en què es trobava abans del 25N li va fer pensar que unes eleccions suposarien una majoria absoluta, un objectiu que volia assolir.

Un dels problemes que té CDC és que ha fet creïble un projecte que no es pot dur a terme a curt termini. Això crea frustració i pèrdues econòmiques. Aquests elements han penetrat en alguns votants i és un problema per al conjunt del país.

5.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà i el resultat de CiU es va veure modificat?

La gent sap distingir quin mitjà és EL MUNDO, però CiU ja tenia un precedent de corrupció. Això sí, publicar-ho en aquelles dates va tenir més importància pel que fa al mediatisme. Tot i així, plovia sobre mullat. Els efectes electorals van ser molt relatius.

6.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Una bona part de l'electorat va veure oportunisme i una cortina de fum per demanar majoria absoluta, perquè no sabia com acabar la legislatura i per tapar les retallades i la seva gestió social.

7.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*, quan ell defensa una Catalunya estat i, per tant, la independència respecte Espanya?

Ho atribueixo que el mot *independència* s'ha dirigit sempre a sectors radicals, que si fa un discurs que no fa referències implícites a la independència, part de l'electorat se n'anirà a ERC.

A més, un estat propi no és necessàriament un que trenca amb l'Estat (Espanya). Aquesta és una via que no és estrictament la ruptura.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Hi ha diversos factors. El primer és que la cuina de les enquestes la fas en un context mediàtic determinat i, ara, els models s'estan trencant i es continuen trencant. Pot ser que les models no funcionessin, que els mitjans fessin enquestes tendencioses i un vot ocult o un vot no activat a última hora.

Per exemple, les enquestes deien que el PSC tindria 14 escons. Sort del nostre vot que es va activar el dia de reflexió i el dia de les mateixes eleccions.

9.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Nosaltres sempre hem defensat el federalisme però el partit no ha explicat el que volia en temes nacionals perquè governàvem. L'Estatut del 2006 tenia incloses mesures federals i el mateix President Maragall va parlar del *Federalisme asimètric*.

Quan arriba aquesta campanya, nosaltres hem d'explicar allò que som. Serà la via que s'obrirà camí perquè el PSC no és un partit frontista i nosaltres volem preservar la convivència entre les diverses comunitats.

Estic convençut que molta gent no sabia el que volia dir, però nosaltres havíem de tirar endavant. Érem al mig de l'espectre polític i ens vam arriscar. Era l'única via de no trencar els ponts amb Espanya sense ser frontistes.

10.- Quins resultats hauria de treure el PSC per tenir símptomes de recuperació?

Canviar les tendències. No sé què passarà a les europees perquè serà un any estrany. La salut política del nostre partit germà, el PSOE, també ens influirà. Tot i així, la veritat es veurà en les municipals. La recuperació de Barcelona seria un molt bon senyal per a les eleccions al Parlament 2016.

També cal destacar que el PSC és una anomalia dins d'Europa. En només 30 anys, ho ha guanyat tot, tret de les autonòmiques. Els mals resultats d'aquests anys s'han degut a la crisi econòmica però en un futur, el nombre de diputats no podrà créixer tant com abans perquè els partits grans ja no tenen tan poder d'aglutinar.

11.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? I el de la teva formació?

En primer lloc, tenir 20 diputats és un cop molt dur que el PSC ha de saber interpretar. Alhora, teníem un sentiment que no havíem caigut tant com ens deien les enquestes. Jo creia que seríem segons (i ho som en vots) i amb la vintena d'escons.

Que CiU en tingués 50 em va sorprendre. Per començar, les enquestes del dia de les eleccions del PSC ens donava 23 escons PSC i 44 escons CiU. Això indicava tendències que es van poder complir. Nosaltres no vam caure tant com ens pensàvem.

12.- Encara és viu el *cinturó roig*?

El PSC va aguantar gràcies al vot de l'àrea metropolitana de Barcelona i el nostre problema més important és Barcelona, on vam quedar quarts el 25N. Per això, hem obert un procés de primàries que nosaltres hi podem tornar a governar. Trias està gestionant la bona herència social i econòmica donada pel PSC.

13.- Què suposa una ERC com a segona força?

L'efecte psicològic i propagandístic que donava tenir com a dues primeres forces al Parlament CiU i ERC, sobiranista i independentista respectivament, va posar de relleu el canvi d'etapa de la política catalana.

14.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Ambdues. Primer, ERC té el vent a favor i va fer una renovació de cares molt neta i molt pacífica, com ICV, que la va beneficiar.

15.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

És un conseqüència de la polarització del debat nacional. PPC i C's es declaren com a espanyolistes. El PSC va perdre vots a favor del PPC perquè encara estaven castigant la gestió socialista a La Moncloa. Es prenen unes catalanes en clau espanyola.

Pel que fa a Ciutadans, ells, com la CUP, plantegen la nova manera d'encarar una nova democràcia sense haver tingut el pes d'haver governat. Acaben d'arribar i diuen el que volen.

Un Parlament amb molts partits dificulta molt les aliances, inclòs dins l'oposició, i la governabilitat. A nivell català, la política es fragmentarà.

16.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC?

Respon a un canvi de prioritats d'ERC. En els governs d'esquerres i catalanistes, ERC prioritzava l'acció i les reformes socials, que finalment es van dur a terme, com l'ampliació de l'estat del benestar. Els republicans, a més, feien un discurs més gradualista.

Ara ha canviat i fa penjar tot del tema nacional. És una incoherència nacional que està portant, per exemple, a la no aprovació dels pressupostos.

17.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Crec que trigarà més temps perquè un procés com aquest necessita convèncer molta gent i canviar l'orientació política de forces polítiques d'aquest país. Però tot això no es pot fer "només" per una manifestació.

Perquè es pugui dur a terme la independència, es necessitaria un 70-80% del Sí en la consulta, si no tens un risc de fractura. Tanmateix, el nostre pla és la reforma federal, que és molt més factible que la independència. Però ni tan sols una reforma federal es pot fer en dos anys.

Els independentistes catalans i l'estat espanyol reaccionarà, espero que pacíficament. També s'ha de veure què passarà si no es fa la consulta el 2014. Una possibilitat és l'avançament d'eleccions. A part de donar un ambient de provisionalitat, això no solucionarà el problema.

El procés no es pot entendre sense comptar amb el factor Estat.

18.- Si Rajoy donés més competències a Catalunya, l'independentisme baixaria?

Baixaria al 20-30% perquè a Catalunya un terç de la població se sent catalana i independentista, un terç se senten únicament espanyols i un altre terç ens sentim catalans i espanyols que no volem posar en risc el país amb un procés que no se sap on va.

La independència no solucionarà de cop els nostres problemes. I si el govern espanyol donés més a Catalunya, l'independentisme baixaria. Però en tot cas, s'ha de fer un debat argumentatiu de cara a la ciutadania.

19.- Què hauria de succeir perquè el PSC trenqués relacions amb el PSOE?

Nosaltres ja som dos partits diferenciats, però trencar totes les relacions que tenim establertes, per exemple al Congrés dels Diputats, no es poden descartar. Tot i així, la ruptura mai no hauria de ser traumàtica.

D'altra banda, si hi ha un trencament, tant PSC com PSOE són conscients que perdran força. A Espanya serà molt difícil tornar a tenir un govern d'esquerres

perquè els bastions socialistes són Catalunya i Andalusia. A més, afegeixo que els models de campanya actuals, amb la inclusió de *mítings* com el del 2008 al Palau Sant Jordi, no seran iguals després de la crisi. Són massa cars pels rèdits que en treus. Són més indicats per a tu i per als teus. Hi vibres i t'emociones.

20.- El PSC podria ser que, en un futur, elaborés un projecte d'estat propi si es troba maltractat pel PSOE i des del govern espanyol es nega sistemàticament a Catalunya?

Per ara, puc entendre les causes per les quals el PSOE diu NO a la independència. Però tot canvia molt ràpid: CiU defensa un estat propi i el PSC, en sis mesos, ha acceptat el dret a decidir i ha votat diferent al PSOE.

El PSC pot ser moltes coses però no és, ara, independentista. Però hi ha moltes sensibilitats, com ara, la federal. Si el PSC és independentista, ja no és el PSC.

21.- Si tornéssim a tenir un Parlament com el del 2003 amb el PSC amb 42 diputats, estaríeu disposats a reeditar un Govern d'Entesa?

Jo crec que el millor hagués estat que el Tripartit hagués posat més l'accent en la reforma de l'Estat del Benestar i no en la reforma de l'Estatut, que inicialment havia de ser molt reduïda.

JULI FERNÁNDEZ**Diputat al Parlament per Girona (2012-actualitat),
primer secretari del PSC a Girona i alcalde de Palafrugell.**

Entrevista feta al seu despatx al Parlament el 10 d'abril de 2013.

PSC**1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?**

Normalment, un President té l'obligació de mantenir el mandat de quatre anys, i més sent a l'equador de la legislatura. Això és un fracàs.

A més, Mas cregué que podia capitalitzar el vot independentista. Però la gent que vol la independència vota ERC, que sempre l'ha defensada.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

La possibilitat hi era. A l'estiu, hi va haver un distanciament entre CiU i el PPC i una crecuda de l'independentisme que Mas va creure que podia capitalitzar. Però una convocatòria d'eleccions llavors evidenciava un fracàs en la seva gestió com a President.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Mas va fer una mala lectura de la manifestació. A més, la incòmoda situació amb el PPC i la pressió mediàtica el va portar a convocar les eleccions.

Ara, estem patint el seu mal càlcul perquè CiU i ERC sumen 71 diputats (50 de CiU i 21 d'ERC), un menys que en la legislatura passada (62 de CiU i 10 d'ERC).

4.- El poble es va creure l'informe d'EL MUNDO?

L'informe va embrutar la campanya, però no va tenir una gran incidència. Llavors, va canviar la manera de fer la campanya: amb més crispació política. Es va abandonar el debat de les idees. Però hem de tenir en compte, que CiU ja havia estat prèviament esquitxada pel cas Palau.

És difícil quantificar què haurien tret. Potser, entre 52 i 54 escons. Una altra lectura seria si el PPC se'n va beneficiar o no d'aquest informe.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Mas va confondre el partit amb el país, com ara la imatge del President com un Messies en els cartells de campanya. I el país som tots. En va fer una mala lectura. Una de partidista. També hi havia un vot de crispació i en contra de les retallades.

El canvi que ha fet CDC no ha estat entès ni per ells mateixos, perquè mai no han parlat d'independència. Això fa que no s'ho cregui tothom. Se li anomena Estat propi, però els Mossos en poden ser un exemple d'aquest.

A més, no hem d'oblidar que Unió no ha defensat mai la independència. D'altra banda, aquest moviment fa una mica de por al sector econòmic.

Per tant, la gent que volia independència votava ERC. La resta és l'ambigüitat.

6.- Per què el President no pronuncia el mot independència i fa servir expressions com estructures d'Estat?

Perquè l'aspiració de CiU és aconseguir un status superior dins d'Espanya. D'altra banda, volien tenir equilibri amb el sector econòmic i que s'incrementés la seva fuga de vots.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Quan la societat està molt crispada, la gent diu el contrari del que votarà. Hi ha una distorsió molt gran. És la mateixa situació que el que va passar a Andalusia el març del 2012. Hi havia un vot ocult molt important i la polarització molt important.

8.- Què suposa un PSC com a tercera força al Parlament?

Va ser un cop molt fort per a tots nosaltres. Però encara nosaltres som l'altre gran partit de Catalunya, si mirem els ajuntaments. Les raons van ser una gestió de govern que no sempre va ser encertada, els debats en el si del partit,

la manca de lideratge dins del partit quan es van convocar les eleccions (que no ens van permetre fer primàries). Hi havia una conjuntura política que no ens ajudava.

9.- Per què el PSC, tot i ser a l'oposició, continua baixant en nombre d'escons?

Hi va haver una part de la ciutadania que no va entendre l'últim govern d'Entesa. En segon lloc, el nostre missatge no s'adheria a la societat perquè governàvem a Madrid en una època de crisi econòmica i podia ser que els discursos fossin contradictoris. A més, érem més un apèndix del PSOE que no un PSC autònom. Ara caldrà definir la relació amb el PSOE perquè ja hem definit el lideratge i el projecte.

10.- Els pròxims reptes del PSC serien guanyar les eleccions europees i les municipals, aconseguint de nou així, els ajuntaments de Barcelona i Girona?

Ara estem millor que fa uns mesos. Hem definit el projecte (referèndum pactat i legal), tenim més autonomia al PSOE. Un paper important a les municipals comporta uns bons resultats al Parlament. El nostre objectiu són les alcaldies emblemàtiques i la Generalitat.

11.- Quina és la fita quantitativa per tornar a la Generalitat?

És impossible de xifrar perquè els parlaments cada vegada són més fragmentats. Però pujar dels 30 diputats seria un bon resultat.

12.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Primerament, era un fracàs de Mas. La mala lectura que va fer de la Diada. Amb aquell Parlament tenia tres opcions: governar amb ERC, amb el PPC, o amb nosaltres. N'era un molt més trinxat que l'anterior. També va ser un fracàs del PSC a tot el territori.

13.- Era simbòlic ser la segona força?

Sí, perquè sempre hem sigut la segona força. Resultat molt dolent tant pel nombre d'escons com per la nostra posició dins del Parlament.

14.- Què suposa una ERC com a segona força?

El Sí a la independència es troba en el 50%, per tant, no hi ha una majoria independentista al carrer. Però al Parlament hi ha una clara majoria de partits que defensem el dret a decidir: consulta legal amb una pregunta clara i concreta.

15.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Ambdues. Les renovacions de cares sempre són positives. Però el projecte econòmic i social es va explicar molt poc a diferència de l'explicació de les bondats de la independència. Un discurs simple que alguna gent agafà.

16.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

És la mostra clara de la polarització de la societat catalana. El PSC és el partit transversal de Catalunya, per això hem patit tantes fuites cap a molts partits. Per això han pujat el PPC i C's. Ens han agafat electors que ens havien votat a nosaltres.

17.- És possible ser independentista i del PSC?

Al partit hi ha gent independentista, però allò que ens uneix és el socialisme, la justícia, la igualtat i el progrés. Si poses per davant els valors d'esquerres, tens lloc dins del PSC.

18.- Però Pere Navarro afirmà que arribat el moment el PSC faria campanya pel NO.

Aquest serà el plantejament orgànic del partit; però el vot és secret i individual.

19.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC?

És legítim però discrepo del nom Pacte per la Llibertat, perquè ara tinc llibertat. El que és insòlit és que ERC vulgui donar suport al Govern, però alhora ser l'oposició.

20.- Som l'única Comunitat Autònoma que no tenim pressupostos. És un símptoma d'instabilitat.

Inestabilitat, feblesa i irresponsabilitat. Aquests pressupostos són pitjors que uns que tinguessin un objectiu del 0,7% del dèficit perquè ara no tens el control d'un 28% de la teva despesa. I no pots generar despesa nova. Des del PSC es defensa un 2%, perquè les retallades puguin anar a menys.

21.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Primer de tot, s'han d'establir les mesures i les condicions amb les quals s'ha de fer. Després, ja parlarem de la data.

22.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Sóc dels que penso que sí. Tenim un Govern inestable, hipotecat, sense iniciativa i que no governa. L'exemple clar és el dels pressupostos. Tot i així, un avançament d'eleccions seria la ruïna per a Catalunya.

23.- Quina és la imatge que es donaria a l'Estat si Catalunya tornés a convocar eleccions anticipades, per exemple, l'any 2014?

Si ERC veu que el 2014 no pot fer la consulta, aquesta saltarà del camió. La imatge que es pot donar és d'instabilitat, poca responsabilitat política i de poca seriositat.

24.- Un Parlament fragmentat què aporta?

Aporta més instabilitat, l'aparició de populisme, lentitud en la presa de decisions o un lideratge poc clar.

SANTI RODRÍGUEZ

Diputat al Parlament per Girona (2003-actualitat),
portaveu adjunt del grup parlamentari del PPC,
responsable de la campanya electoral 2012 en línia del PPC,
i responsable de la presència del PPC a Internet.

Entrevista feta al seu despatx al Parlament el 17 de juny de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Sí i no. No em va sorprendre que les anunciés perquè ja feia dies que es parlava d'aquesta possibilitat, però dos mesos abans no m'ho hagués pensat pas.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

No. Jo crec que va ser un tema perquè hi havia hagut el debat del pacte fiscal al juliol i per tant, un escenari que era plausible era el de l'avançament de la convocatòria electoral. No deixa de sorprendre que després d'un any i mig, un President opti per un avançament electoral quan encara quedaven moltes coses per fer.

3.- El President Mas hauria d'haver insistit més amb La Moncloa per arribar un acord de pacte fiscal?

Jo estic convençut que hi hauria d'haver hagut un diàleg més llarg, i no es podia anar a Madrid amb una proposta absolutament tancada. Era molt conegut que no encaixava amb el marc jurídic vigent.

4.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

CiU ha canviat en qüestió de mesos, no d'anys. Sempre han tingut el sobiranisme a l'horitzó, però ara no s'amaguen que volen la independència, conduïts per una estratègia política que els portaria a la majoria absoluta. Però s'han trobat en una situació que no esperaven. Van fer un càlcul i una lectura totalment esbiaixada del que es va demanar a la Diada.

5.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Sense cap mena de dubte, va ser un element distorsionador però no crec que aquesta falsa informació hagi tingut influència sobre el resultat. I això ho podem dir ara, perquè CiU està tenint una tendència a la baixa. També hi havia portades que ens podrien haver perjudicat a nosaltres, i no va passar.

És una informació que a nivell ciutadà va ser una informació més, però que no va influir.

6.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

El votant de CiU no ho entén, l'aposta actual, i aquesta obstinació per la consulta i per la independència. Fruit d'això, és la davallada electoral. CiU té votants sobiranistes, que alguns voten ERC, i els que no ho són, pensen que som davant d'una estratègia de CiU per negociar amb l'Estat. D'aquí vénen els problemes actuals.

7.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

La paraula *independència* té connotacions de radicalitat. Però la radicalitat de paraula expressa el trencament amb un ordenament jurídic, i això és radicalitat tant si ho fas des de l'esquerra o des la dreta.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

A grans trets, les enquestes reflectien un nivell d'indecisió més elevat que en d'altres comicis. També hi va haver una mobilització electoral més gran i en tercer lloc, els plantejaments dels partits no es traslladen de forma immediata en el seu electorat. L'electorat té un canvi gradual i en pren una posició. Això va fer que en la campanya electoral CiU anés perdent suport, que gent que no havia anat mai a votar en unes Catalanes ara hi anés i també fa que al llarg del

temps, CiU continua perdent suports electorals perquè l'electorat s'hi està adaptant.

9.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

La primera etapa del PSC (2010), el partit perd suports pel desgast del Govern i del govern espanyol. Però fonamentalment, els votants es basaven en l'eix esquerra – dreta. A partir que s'obre el debat sobiranista de 2012, hi ha un altre element que pren força: el debat Catalunya – Espanya.

En aquest, el PSC no està ubicat en un lloc determinat. L'electorat no sap quina és la posició dels socialistes en aquest eix perquè ara prenen decisions en un sentit i ara en l'altre.

Sobre l'aposta federalista, que sorgeix com l'intent d'arribar a un nivell intermedi per no postular-se pel SÍ o pel NO. Això no és una cosa que puguis explicar de forma fàcil i ràpida. Ells intenten buscar-ho però a curt termini no tens resultats. És més, l'electorat no el reconeix.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo era a la *Nit electoral* de TV3 al Parlament. Molta sorpresa perquè havíem previst un petit retrocés de CiU, però no una devallada justificada per l'increment de la participació. Va influir molt la participació.

11.- Què suposa una ERC com a segona força?

No significa res especial, però posa en evidència que hi ha una quantitat de ciutadans que aposten per la independència. ERC té uns resultats molt inestables en funció de diferents personalitats. Esquerra va tenir una baixada l'any 2010 per haver sigut al Govern i per les disputes internes.

Això provoca que llavors va aparèixer SI, fruit del desencís d'una part de l'electorat d'ERC. Solidaritat es nodreix d'una Esquerra que no va fer allò que va prometre, des de suprimir els peatges, fins a la independència... I a més pactant amb un PSC molt diferent d'ERC.

L'efecte Laporta, persona molt mediàtica, va impulsar la formació pels bons resultats futbolístics.

12.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Ambdues. ERC amb Junqueras adquireix una credibilitat que no tenia. I ara es presenta l'oportunitat d'anar a votar una cosa que sempre havien defensat. La primera impressió és d'un discurs sòlid que es desinfla en el temps. Hi ha hagut un trencament de l'ERC del Tripartit.

13.- Quan es desinflarà el discurs d'Esquerra?

Hem de veure com segueix i com acaba. Resulta anecdòtic que CiU i ERC tinguin un pacte d'estabilitat i que no puguin presentar uns pressupostos. Estabilitat sense l'eina principal per governar ha de tenir un desenllaç. Això li pot suposar un desgast, tant si sí com si no, deixant el Govern en mans del PSC.

14.- Vostès donarien suport a uns pressupostos, com ho feren els anys 2011 i 2012?

Amb la Convergència actual, no.

15.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

En aquestes eleccions, no té un posicionament fàcil d'interpretar per l'electorat que el fa perdre posicions. Pere Navarro és un líder fluix des del punt de vista de la consistència del discurs que fa que sigui contestat dins del seu propi partit.

16.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Les dues forces polítiques que som no trencadores som el PPC i Ciutadans. I això es va demostrar el 25N. Potser és gràcies a la participació.

El creixement de Ciutadans pot formar part de la normalitat perquè el PSC té una gran quantitat d'electors que volen una Catalunya amb Espanya que han quedat orfes i que tenen dues opcions: el PPC, amb el PP governant Espanya, i C's, que els voten perquè no té desgast ni motxilles. El PPC porta la motxilla del govern espanyol. Tot i això, hem millorat els resultats.

17.- Aleix Vidal-Quadras digué que si el PPC treu 19 escons quan té majoria absoluta al Congrés i queda per sota d'un PSC afeblit vol dir que és *marginal*.

No ho he cregut mai. I més ara quan estem a 25.000 de la segona força a Catalunya. Ara ha tingut el partit una rellevància que mai no havia tingut. Seria com dir que ERC és un partit marginal.

18.- Oriol Junqueras està fent de cap de l'oposició?

No. Quan un grup parlamentari té un pacte de govern amb el grup principal, no pot fer oposició.

19.- La CUP es caracteritza per una política trencadora. L'episodi en què David Fernández va baixar fins a les files del PPC i els va increpar...

No. Va baixar a donar-nos explicacions i, després, vam resoldre el malentès.

20.- És bo que entrin altres forces noves al Parlament?

L'estabilitat aniria a la baixada pel nombre de suports, sovint quan hi ha majoria absoluta. Aquí, l'*elasticitat del vot* és més present. I les circumstàncies generals del conjunt d'Espanya ho propicien. Tots els problemes que s'estan vivint generen un rebuig per a tots aquells que governen o que tenen la capacitat de governar. CiU o el PSC hi estan enfilats. El vot a Esquerra Unida o a Unió Progrés i Democràcia vol fer mal als partits majoritaris.

21.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

D'entrada, CiU, deixant de banda Unió, neix com una Convergència. Des de diferents posicions de l'eix esquerra – dreta, s'agrupen per Catalunya. Dins de CDC hi ha des de visions socialdemòcrates, a visions més liberals. Per tant,

alguns sectors de CDC es trepitgen amb ERC. És normal que hi hagi acord. Les discrepàncies podran venir entre UDC i ERC.

Pràcticament, el pacte no es basa en la solució del dia a dia, sinó en l'eix identitari. Es posaran d'acord en qüestions nacionals però en qüestions econòmiques no s'hi posaran. Per exemple, els pressupostos, la llei que permet visualitzar cap a on va al Govern . Les declaracions contradictòries no permet l'estabilitat.

22.- El fet que no vulguin pactar amb la CiU actual al Parlament, però que ho hagin fet a l'Ajuntament de Barcelona per la reforma de Ciutat Vella, vol dir que el que passa al Parlament és independent del que passa a l'Ajuntament?

A diferència del que fa CiU, nosaltres hem donat marge d'actuació en els ajuntaments i en les diputacions. Tenim males relacions amb CiU gairebé a tot arreu, però dins d'aquest *gairebé* hi ha l'Ajuntament de Barcelona. Amb uns pressupostos no aprovats, nosaltres no volíem que uns recursos es perdessin davant de la manca d'acord de l'Ajuntament. El PPC ha allargat la mà però només en aquest cas puntual.

Jo crec que el PPC està disposat a assumir la seva responsabilitat quan modulem. Així ho vam fer abstenint-nos als pressupostos l'any 2011 i el 2012, on CiU es comprometia a una sèrie de punts que alguns d'ells no va complir.

23.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo, sincerament, crec que no perquè la consulta en si ni és ni ha de ser problemàtica. Però es planteja una consulta com un eufemisme per a una altra cosa: la independència. Això també depèn, segons el nostre ordenament jurídic, de tots els ciutadans espanyols.

Qui té la potestat de canviar la Constitució és el poble espanyol. El Govern ens està enganyant perquè no ens podrà donar allò que ens ofereix. Preguntar als catalans però sense la independència com a rerefons.

24.- Carme Forcadell ha dit avui a *Els matins* deia que no entenia que un partit digui NO a una consulta.

S'admetria una consulta d'independència sobre la ciutat de Tarragona? O de la Vall d'Aran? És exactament la mateixa pregunta. Pot una part decidir que se separa del conjunt. S'ha de saber quin és l'àmbit de decisió.

Per això hem de trobar allò que va unir els nostres pares ara fa 30 anys, per cert amb uns resultats molt important de suport de la Constitució. Les regles de canviar la Constiució diuen que correspon al conjunt de ciutadans espanyols canviar-la.

25.- Com la JNC està fent una campanya a favor de la independència per l'Àrea Metropolitana i vostès han presentat el *Dret a Saber*, no fa pensar que ara el SÍ i el NO estan en igualtat de condicions i que és com una campanya electoral contínua?

No estem fent ni campanya pel NO, ni per una pressumpta consulta. Estem intentant explicar que coses que s'assumeixen com a veritat, no ho són. Un dels temes és el dèficit fiscal, comparat amb les balances fiscals. Ho hem fet perquè sempre se'n parla i l'explicació de com es calculen. Hi ha quatre maneres de calcular-les i que els 16.000 milions, no són necessàriament aquests. S'utilitza una fórmula de càlcul que va bé als partits sobiranistes. Això ho volem explicar.

I que sàpiguen també que quan el President diu que farà una Seguretat Social Catalana, aquesta seria totalment deficitària i que s'haurien de posar més recursos dels que es posen ara. També s'han de mirar les balances comercials perquè paguem en funció del que venem.

Qui paga els impostos són els ciutadans, no els territoris. I com qui més guanya més paga, qui més ven també més paga. Tenim més ingressos que la resta de l'Estat, per això paguem més impostos i com que són progressius, en paguem més.

A més, en un vídeo bloc de l'Àlícia per a la campanya electoral, es deia que a Catalunya és on es paguen més impostos d'Espanya. En paguem més perquè

paguem més IRPF perquè la Generalitat el va pujar, pagarem l'Impost de Successions que ara el volen tornar a posar, paguem l'Impost de Patrimoni perquè aquí es va decidir fer-ho així. A Catalunya es prenen una sèrie de decisions que fa que paguem més impostos, com l'euro pel recepta. Aquí pagàvem el copagament i l'euro per recepta.

26.- A la Comunitat de Madrid, el govern del seu partit el volia posar...

I ha estat recorregut com ho ha estat el de Catalunya. Completament d'acord amb aquesta acció. No és just que es pagui dues vegades per la mateixa cosa, com les taxes judicials. Els nostres Governos de Catalunya són els que ens puguen els impostos.

27.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016? I com valora la pujada de Ciutadans en detriment de la del PPC, tal i com indiquen les enquestes?

Fins ara, Ciutadans no s'ha menjat part de l'electorat del PPC. Un electorat que quedava orfe i que podia anar al PPC, ara pot anar majoritàriament a Ciutadans. Aquest electorat orfe pertanyia al PSC.

Però C's no ens ha robat electorat propi. Les xifres no van per aquí. I la reacció que hi està havent en el Baix Llobregat per part del PSC, posa en evidència que Ciutadans s'està menjant l'electorat del PSC.

D'altra banda, jo crec que sí que hi haurà unes eleccions anticipades perquè Artur Mas tindrà molts problemes d'estabilitat al Parlament. Una altra teoria és que l'objectiu de Mas en dir que esgotarà la legislatura. La situació actual, amb un PP amb majoria absoluta al Congrés i una CiU amb minoria, deixa la federació en una situació complicada. Amb una hipotètica majoria absoluta convergent l'any 2012, els deixaria governant tranquil·lament fins al novembre del 2016.

Però sortí afeblit. Quina opció hi ha? Arribar a final de legislatura, perquè abans hi hauran Eleccions Generals on no hi hauran majories absolutes. Del 2015 al 2016 jo intentaré treure alguna cosa del govern d'Espanya per presentar-la

l'any 2016 com una cosa positiva. El missatge és de necessitat d'aquest any per treure'n un rèdit.

MARIA DOLORS DOMÈNECH

Regidora del PPC a l'Ajuntament de Sant Cugat

Entrevista feta a la sala de reunions del PPC de Sant Cugat a l'Ajuntament.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Moltíssim perquè jo era conscient que s'equivocava. La manifestació de l'Onze de Setembre no era el que el President es pensava. No tothom anava pel mateix motiu, hi havia gent que hi van anar per les retallades i no eren independentistes. Es va equivocar i mira els resultats que va tenir.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Jo crec que ja la tenien en ment. Els polítics que coneixia ja el sabien o l'intuïen. No ha estat responsabilitat del factor periodístic.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

CiU s'ha pujat a un carro que no era el seu, no era l'independentista. I els votants independentistes voten ERC. El votant convergent n'és un altre i la seva formació és un pèndol. Les declaracions contradictòries de Mas i de Duran desconcerten el votant. Fins i tot es diu que hi haurà un trencament entre CDC i UDC.

4.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

La campanya d'EL MUNDO no va afectar. El que els va afectar va ser el discurs independentista i el desgast que van provocar per al Govern les retallades.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Quan sento el Mas, no és creïble per a mi. Crec que no s'ho creu i no ho viu. Per tant, no ho pot transmetre.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Perquè en els seus votants de la burgesia catalana no li agrada sentir la paraula *independència*. Els la fa por.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Són enquestes cuinades. Són estudis sociològics i en funció de qui fa l'enquesta surten uns resultats o uns altres. Per exemple, si el grup de comunicació és contrari a CiU, els donarà la majoria absoluta perquè així el seu votant pensi que ja no cal anar-los a votar. I si el grup és de CiU diuen que el PPC tindrà molts vots per així votar-los més a ells. És el vot de la por.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

La gent no ho entén i Navarro ja no sap com pot cridar l'atenció. Parlar de federalisme és com parlar de la *subjectivitat de l'ésser*. La gent del poble ras no entén la *subjectivitat de l'ésser*. Li has de parlar sobre si tindrà feina, sobre els impostos... però res d'abstracció.

El PSC va de capa caiguda i Navarro no sap com cridar l'atenció. L'últim exemple és el voler treure el concert basc i navarrès quan aquest és un acord històric.

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo pensava que Mas no tindria majoria absoluta i que baixaria força. Per sort, nosaltres vam pujar-ne un.

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

Una bestialitat perquè va pujar molt. Per atrapar ERC al Parlament hauríem d'aconseguir 25.000 vots, però tenen Junqueras, un gran candidat que es creu el projecte d'ERC, el sap vendre i el fa creïble. Tot anirà a més perquè amb Junqueras han trobat una mina.

En canvi, si el PPC es manté tindrem molta sort. L'Àlícia ha estat valenta i ha marcat que el PPC és català. Va ser valenta pactant els pressupostos per responsabilitat política. Sánchez-Camacho és una gran dona, una gran política, una gran treballadora i molt responsable. El que passa és que té un cost polític per l'exposició de la seva vida personal (*Método 3*).

11.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

El líder i el projecte que és un pèndol. El votant vol les coses clares, senzilles i poques confuses. Que es parli clar i català. Això és el que fa Junqueras, que com que no és al govern, pot parlar clar i català i no hi perd res.

En canvi, a CiU, Mas diu una cosa i Duran una altra. A més, dins del PPC, si fa no fa, tots diem el mateix. Tenim unió. I C's també.

12.- C's pot fer mal electoral al PPC?

Ens en pot fer. Però cap més partit ens farà mal. ERC ho farà a molts partits, però al PPC no. D'altra banda, sempre s'ha acusat el PPC com a *fatxe* perquè depèn d'un PP nacional. La gent se'n recorda d'Aznar i l'època d'Aznar i Aguirre ja ha passat.

13.- Quin és el paper d'ICV-EUiA en el debat sobiranista?

ICV és equiparable a l'Esquerra Plural del Congrés. Els seus votants són fidels. Tanmateix, Herrera dirà Sí a la independència.

14.- Creus que el pacte CiU- ERC n'és un d'estable i coherent?

No, i acabarà petant. ERC i CiU no tenen res a veure. És més, a mi m'han dit des del meu partit que aquest pacte ja està trencat, però les forces polítiques

formants no ho diran. ERC és independentista i CiU és sobiranista. Hi ha una diferència.

A més, no han estat capaços de fer uns pressupostos. I davant la proposta de fer els del 2013 i 2014 junts, ens hem de preguntar que si no han estat capaços de fer els d'enguany, qui et diu que ho seran per fer els de l'any vinent? El pacte CiU-ERC no els està sortint a compte perquè CiU és CiU i ERC és ERC. Tenen discrepàncies amb les retallades.

El pacte està volatilitzat des de l'inici. I des del PPC no pactarem perquè la prioritat de CiU no és la gent, és la independència. Perquè si ho hagués fet diferent, hagués començat a retallar per on tocava: els sous dels polítics, que no s'han tocat. Mas continua cobrant 140.000 euros bruts a l'any, només traient-ne una paga extra.

La casa s'ha començat al revés. Els fonaments s'han retallat: educació, sanitat i serveis socials. Com a ciutadana de Catalunya, m'hagués agradat que els meus representants s'haguessin abaixat el sou un 30%. I la gent els aplaudiria i no els faria res que se'ls haguessin baixat els sous.

15.- I des del Grup Parlamentari del PPC no es poden baixar els sous?

Però només som 19. No som ximplers; els grups no ens seguirien. Ho vam presentar al Parlament i no vam tenir el suport de les esquerres. Ni tan sols de C's, que no es volen ajuntar amb el PPC, tret del tema llengua, per obtenir rèdits electorals.

16.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo, Maria Dolors Domènech, a títol personal, defenso dur-la a terme. Fem-la, i podrem veure el resultat. I, òbviament, votaria pel NO perquè jo vull ser catalana i espanyola.

Tot i així, no s'acabarà fent perquè dins del marc de la Constitució no es contempla. Si volem ser legals, no es pot fer. No ho sé com acabarà. D'altra banda, una consulta al bàndol de l'Estat no tindria validesa jurídica.

17.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Unes eleccions al Parlament de Catalunya costen 27 milions d'euros en total. És una ximpleria tornar a gastar els diners amb unes eleccions anticipades. Per exemple, les paperetes dels partits al col·legi electoral que no s'utilitzen es llencen. Són diners llençats. No estem en disposició de gastar tants diners i la gent està cansada.

En conclusió, no veig sortida en el carreró que ens hem ficat.

18.- Catalunya hauria d'estar més ben tractada per l'Estat?

És que nosaltres tenim més competències que les altres comunitats autònomes, com ara, Castella -la Manxa. Per exemple, els Mossos d'Esquadra. Jo hagués anat a un millor finançament de Catalunya; el pacte fiscal. Aquesta proposta hauria agradat més als votants convergents.

Fins i tot, Sánchez-Camacho va proposar un nou finançament i se li va rebutjar. A més, actualment, el President Rajoy està obert a negociar un millor finançament.

Ara, hem entrat a una via que no pot tenir retorn. Si el President anés a negociar a Madrid, ERC ho interpretaria com una baixada de pantalons. D'altra banda, si es fessin eleccions sortiria una ERC com a primera força a la Cambra.

El PPC es mantindria en 18 escons i l'Alícia s'ho mereix perquè ha treballat molt. Hi ha moltes coses que l'Alícia ha presentat a Madrid i no se li han acceptat. I aquí a Catalunya, tot el que vingui del PPC no s'escolta perquè aquest partit ha fet mal a Catalunya, per exemple, a l'època final d'Aznar. Ara el PPC és diferent, però la gent es pensa que som en aquella època de persones més radicals, com Aguirre. Això potser és bo per a Espanya però no per a Catalunya.

També hem de tenir en compte que Rajoy està molt moderat davant el que molts volen (intervenir l'autonomia).

19.- Què representaria l'anul·lació de la Generalitat?

El retorn al 23F. Jo l'he viscut i no hi podem tornar. Els polítics que ho afirmen se'ls ha passat l'arròs i estan anat en contra del partit que els ha donat de menjar. Els falta honestedat i és molt greu, pel sou que cobren. Lleialtat, fer pinya, honradesa i honestedat.

JOAN HERRERA**President del grup parlamentari d'ICV-EUiA (2010-actualitat),
i coordinador nacional d'ICV.**

Entrevista feta al seu despatx del Parlament el 3 de juliol del 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Sí perquè la convocatòria la va fer a partir d'una enquesta i no d'un clam. Crec que no eren les maneres i electoralment no li ha sortit bé. Des del seu punt de vista, es va equivocar amb l'estratègia perquè anava a treure majoria absoluta i va caure 12 diputats. En tot cas, ell va anar a unes eleccions demanant força, però tot això serà plural o no serà.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

No, els periodistes des del minut 1 d'aquesta nova legislatura ja estaven dient si hi haurien eleccions anticipades. El que influeix és l'onada mobilitzadora, que Mas va voler instrumentalitzar-la per obtenir rèdits electorals.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Del 2010 fins a la Diada, CiU va fer unes polítiques de retallades encarna de forma entusiasta. Mas parlava del cercle virtuos de les retallades, que estabilitzaria les finances i que implementaria el model de Portugal. Això li ha suposat un desgast.

CiU i la reacció d'en Mas interpreten que volien capitalitzar el procés i que només s'aniria a votar en una clau (la nacionalista, no l'econòmica). Però s'hi va anar amb d'altres. Crec que el motiu de la convocatòria són els rèdits electorals.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

Jo crec que el que va tenir més influència negativa és que CiU és un partit afectat per casos de corrupció. L'informe d'EL MUNDO no afectaria amb un

partit net i que s'expliqués. Unió ha estat l'únic partit que ha estat declarat culpable de finançament irregular i el cas *Palau* no és l'informe d'EL MUNDO.

T'ho dic perquè jo crec que no va influir perquè aquí el diari no té un impacte notable.

5.- Pels seus baixos lectors?

No només per això, perquè l'ARA no té molts lectors però en canvi influeix en la creació d'opinió. A CiU els va malament la seva insensibilitat vers les qüestions socials i aquesta ombra de la corrupció, com ara el finançament irregular de Convergència. Ombra de sospita que dona peu a l'embargament de la seva seu.

6.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

El tema és que en Mas fa un miratge i la gent es queda amb l'original i no amb la còpia. Per això ERC està creixent ara.

7.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

No ho sé, de moment no ho fa servir. És sorprenent.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Les enquestes van fallar en la participació. I el que CiU ha de pensar és quants dels nous electors van votar CiU. És veritat que el repartiment d'escons entre CiU i Esquerra és molt estable (68 – 70 diputats), però dels nous electors no hi va haver una incorporació en aquest espai. Molts van anar de Convergència a ERC.

Les enquestes s'han de deixar reposar. No pots pensar que el vot seria el mateix que el de després de la Diada. I en últim lloc, de la mateixa manera que

l'11M recorda a molta gent la Guerra de l'Iraq, la vaga general recordà a moltes persones la política del Govern.

9.- La vaga general va ser un acte de campanya gratuït per a les forces d'esquerres?

No, només és un recordatori. Les decisions polítiques es fan en un moment determinant, i la vaga general va recordar les polítiques d'ajustos pressupostaris que de la mà del PPC, Mas havia dut a terme.

10.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Jo no entenc l'eslògan del PSC, perquè és un discurs a la contra. Avui tenim un escenari d'esgotament entre Catalunya i Espanya i la via de l'acord s'ha esgotat. Però el PSC és a la contra d'una opció independentista, i defensa un federalisme que gairebé mai no l'havien defensat.

Nosaltres venim d'una tradició federal però un federalisme per via de l'acord. El del PSC no és entès per la ciutadania.

11.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

La vaig viure des de la seu d'ICV i des de dies abans jo creia que no obtindrien la majoria absoluta i que fins i tot baixarien una mica.

La participació va ser el que va fer moure les enquestes. Per exemple, a Vic la participació va pujar un 3%, mentre que a Santa Coloma un 10%. Tot i així, la participació a Vic encara era més alta, però a Santa Coloma havia crescut més. No era en els llocs on CiU era més fort.

El resultat va ser més baix del que jo m'esperava.

12.- Com valora els 13 escons de la seva formació?

Va ser el millor resultat de la nostra història, tant en vots com en nombre de diputats, amb una campanya que no era fàcil. Però nosaltres, més que créixer tres diputats, volem construir una alternativa unitària.

13.- Què suposa una ERC com a segona força?

Tenen 21 diputats, van quedar una mica per sota en vots, però en el resultat d'Esquerra diu que, encara que CiU es trobi en mínims, aquest resultat es pot dissimular dient que CiU es troba a 29 escons de la segona força.

L'altre gran titular de la nit diu que l'alternativa ja no passa pel PSC, que abans havia tingut una posició central a Catalunya. Els resultats d'ERC no són notícia perquè se situen amb la seva banda alta de la forquilla. És un molt bon resultat però el destacat és que l'alternativa ja no passa pel PSC.

A més, tenim una segona força amb 21 diputats, lluny dels que havia tingut abans aquesta. Si es compleixen les enquestes, potser ens podrem trobar una segona força amb 35 diputats. Però per ara, amb 21, no pots ser una alternativa.

14.- Són creïbles aquestes noves enquestes publicades per EL PERIÓDICO i pel CEO, que donen una victòria d'ERC en unes eleccions catalanes?

Aquestes enquestes t'estan dient que el sistema clàssic de partits s'està acabant. També passa al conjunt del sud d'Europa. Fixa't amb les davallades del PSOE i el PP en les enquestes d'àmbit estatal, amb les davallades de CiU, PSC i PPC en intenció directa de vots en les enquestes. Amb una crisi que és un canvi d'època. Potser d'aquí cinc anys aquest sistema haurà canviat completament.

15.- La CUP va entrar en detriment de SI? Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista?

No és així. Hi ha molts moviments de vot. La gent que volia independència va votar ERC, i no SI.

16.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Junqueras transmet un altre tarannà i amb l'onada sobiranista molt potent que s'està vivint, ERC surt beneficiada.

17.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Hi ha una lectura nacional en què no van fer una bona lectura de la sentència de l'Estatut i la manifestació de la Diada. A més, no estan ben situats en la socialdemocràcia europea. Zapatero, amb l'article 135 de la Constitució, dient que primer els bancs i després la gent, el *baixar impostos és d'esquerres* fa que deixi de tenir el sentit històric que tenia.

18.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Amb un escenari de polarització on les expressions més identitàries aniran creixent. Amb els seus màxims històrics, hi va haver un vot espanyolista perquè molta gent va votar en clau nacional, però no tota.

19.- Què canviarà en el país si molta gent vota C's en els municipis de l'Àrea Metropolitana, com ara a L'Hospitalet de Llobregat?

El que hauríem d'intentar entendre és que el procés, al contrari del que diu Junqueras amb el 50+1, s'ha de construir amb la base de *Catalunya un sol poble*. Cal definir una majoria molt àmplia, no podem fer un país per cantons.

T'ho dic d'una altra manera, a Montcada i Reixac ens va votar el 15% de la població, que es troba per sobre de la nostra mitjana. Ens va votar gent que no era independentista, però depèn de la reacció amb l'Estat, aquesta ho serà o no. Fem bé les coses: anar al Congrés i plantejar una reforma de la Llei Orgànica de Referèndums, i no amb una carta.

Si ens trobem amb el NO per resposta, molta gent se sumarà al procés. De vegades, sembla que no s'entengui que d'aquesta manera el país no es dividirà per cantons.

20.- Perquè la carta que va sortir del Pacte pel dret a decidir...

Va sortir d'una proposta d'en Mas. Una carta és una carta que no té cap valor polític. Necessitem formalitzar, a modificar lleis. Anem al Congrés i que es debati.

21.- Si arriba el dia de la consulta, ICV defensarà el SÍ o el NO?

El que hem dit per activa i per passiva és que nosaltres no acceptarem el manteniment de l'*statu quo*, farem una consulta interna i depèn de com arribem, decidirem. Ho farem de forma molt rigorosa.

22.- Si surt el NO en aquesta consulta interna, serà possible que us pugueu alinear amb el PPC i amb Ciutadans?

Esperem, no ens precipitem. Nosaltres descartem mantenir l'*statu quo* i a partir d'aquí, farem la consulta interna.

23.- Per què és fidel el votant d'ICV-EUiA?

Jo crec que això forma més part del tòpic. No hi ha un lot de votant d'ICV; la gent amb el seu vot fa allò que li plau. Però nosaltres tenim un projecte d'alternativa.

L'any 2010, tothom va renegar del Govern d'Entesa (PSC i ERC) i nosaltres no en vam renegar i això va influenciar en el resultat final. Tenim, ara, un elector consolidat i que creix sostingudament.

24.- Si un futur Parlament fos com les enquestes actuals en què les forces d'esquerres i que van formar el Tripartit tornarien a sumar, estarien disposats a reeditar-lo per evitar les retallades?

Jo tinc la impressió que ara ERC està amb la lògica d'entendre's amb CiU i el PSC també ho està. També et dic que les forces d'esquerres s'han de caracteritzar diferent amb el que va ser l'alternativa d'esquerres. Nosaltres volem ser una esquerra molt més determinant del que vam ser en el Govern d'Entesa. La falta de la poca profunditat de renovació en algunes qüestions de transformació també es deu a aquella correlació de forces.

A tres anys i mig de les eleccions i basant-nos amb enquestes no és bo especular. Ja ho veurem.

25.- Tenen una competència amb la CUP per veure qui és més progressista que qui?

La CUP canalitza gent que si no s'hi hagués presentat, aquesta part de la població no hagués anat a votar.

26.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

El trobo incoherent que es pugui bescanviar Dret a Decidir, amb estabilitat pressupostària i polítiques actuals. No és raonable perquè t'hauràs de menjar uns gripaus que no tenen res a veure amb el Dret a Decidir.

Dit d'una altra manera, quan es retalla en les estructures d'Estat com la política d'aigua o en la CCMA, no s'avança nacionalment.

27.- Però en el cas de la CCMA, ERC no recolza els ERO que estan tenint lloc...

Ho votarem en Ple del Parlament i veurem la posició d'ERC.

28.- Existeix l'eix esquerra – dreta, o s'ha vist desplaçat per l'eix nacional?

Tot i tenir el *Pacte per la Llibertat*, aquesta llibertat es pot trobar en l'escola dels meus fills o en la salut dels meus pares. L'eix esquerra – dreta és més actual que mai: per exemple, tornar a tenir l'Impost de Successions (10%) que podríem disposar de 500M d'euros. I ens van votar que no.

En 47 concursos públics, es va concedir a l'empresa *Deloitte*, on David Madí (antic de CiU) s'hi troba. Aquest és un exemple de l'eix vella – nova política. També existeix l'eix esquerra – dreta quan es permet a Agbar fer un negoci rodó tot apujant l'aigua.

Ens hauríem de preguntar què passa quan la gent no denuncia o rebutja aquestes polítiques. El PSC, amb la societat mixta de l'Àrea Metropolitana, la va impulsar amb el suport de CiU.

ICV-EUiA és una de les principals alternatives.

29.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

És al·lucinant que estiguem discutint el *quan* quan encara no tenim el *com*. Hem creat la Comissió del Dret a Decidir i no hem dit com cremarem les etapes. Nosaltres tenim el compromís de fer-la aquesta legislatura. CiU i ERC han de dir el *com* i no ho estan fent bé.

CiU i ERC no ens mostren el model de la consulta, no ho han dit. Quin és el camí legal? Jo no ho sé, però tu tampoc. Jo crec que la consulta s'ha de fer, però l'any més igual. S'ha de fer quan es cremin les etapes pertinents, i nosaltres diem que una d'aquestes és anar a Madrid.

30.- Què va primer: l'eix nacional i l'eix social?

Les dues coses van entrelligades, però no caurem en el discurs que tot se solucionarà amb la lògica nacional i que lligarem els gossos amb llonganisses. Ens està afectant la política d'austeritat. De vegades, s'exagera el dèficit fiscal per dir que tot se solucionarà des de l'eix nacional. Tenim 16.000M d'euros de frau fiscal, no hi ha política redistributiva i tenim una salvatge política d'austeritat. Tota Europa s'està discutint amb aquestes polítiques, i aquí algú es fa les trampes al solitari pensant-se que se solvataran els problemes amb l'eix nacional. Tot i així, també estem tenint un esgotament polític entre Catalunya i Espanya. .

31.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

No ho sé.

32.- Si la consulta no és el 2014, ERC trencarà el pacte?

No ho sé.

33.- Vostè es tornarà a presentar en les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya?

Enmig de legislatura, no penso què faré d'aquí a tres anys i escaig. Per a mi, les legislatures són de quatre anys. Què volem fer? En quatre anys dues legislatures?

JOSÉ MANUEL VILLEGAS**Diputat de Ciutadans (2012-actualitat) i secretari d'organització de C's.**
Entrevista feta als passadissos del Parlament el 5 d'abril del 2013.**C's Ciutadans****1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?**

Sí. No hi havia condicions que ho fessin preveure. A més, amb una situació de crisi, no era adequat paralytizar la Comunitat Autònoma.

Artur Mas va fer els seus càlculs. Es pensava que podria haver tingut una majoria absoluta. Amb una crisi, no era allò adequat.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Únicament va ser una estratègia de CiU fruit de l'èxit de la manifestació. CiU va fer els seus càlculs i va veure que podria governar amb solidesa durant la crisi.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

No s'ha demostrat. Però és una possibilitat. Aquest és un moviment no majoritari i CiU vol posar tot el seu electorat allà. D'aquí, esdevé la caiguda d'escons.

Han intentat posar sobre la taula un debat econòmic, que CiU tenia les de perdre a causa de les retallades.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

És molt difícil dir-ho. Tot i així, jo no ho crec. CiU arribava a la campanya amb la seu embargada i amb indicis de corrupció. El tema de la corrupció no només ha vingut d'EL MUNDO. Aquest cas podria haver beneficiat el partit a causa del seu victimisme. En resum, la corrupció ja era sobre la taula abans de l'informe.

5.- En els 21 escons actuals d'ERC, existeixen el retorn dels vots de càstig pel Tripartit i per la percepció ciutadana que els republicans són l'originalitat en el terreny independentista i que, per tant, CiU n'és una còpia?

Aquests dos factors són certs. L'any 2010, CiU es va beneficiar de la gestió nefasta del Tripartit. Ara, el vot ha tornat a casa i, a més, la gent ha escollit l'original. Eren els nous en el terreny independentista.

6.- Catalunya Ràdio i TV3 són pressionats pel Govern?

Els mitjans públics no reflecteixen la visió de tots els catalans. És la televisió dels qui governen. Però que també existeixen les subvencions als mitjans privats com el Grup Godó.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Moltes enquestes volen influir en el pensament de la gent, en el que volen que votin (CEO). Influir en el resultat final.

L'increment de la participació no va ser copsat per les enquestes, ni el volum, ni com es repartirà el vot nou entre les formacions. CiU, doncs, se'n va ressentir.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

No tenen les idees identitàries del PSC. A Madrid, Rubalcaba interpreta una cosa i aquí, el PSC n'entén una altra. Es van inventar l'eslògan, buit de contingut.

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Esperava que les enquestes no s'equivoquessin tant. Pensàvem que baixaria, però que no baixaria tants escons. Vam creure que serien 54-56.

El nostre resultat de 9 escons també ens va sorprendre. 8 a Barcelona i 1 a Tarragona que els vam tenir a l'inici de la nit.

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

La novetat no és el resultat d'ERC, sinó el mal resultat del PSC i el sostre d'un PPC que no pot superar els 19 escons quan té majoria absoluta al Congrés dels Diputats. Els altres estan en una crisi profunda.

És graciós un Junqueras com a cap de l'oposició. Qui dóna suport al Govern, no pot ser cap de l'oposició. Això ho hem plantejat al Parlament.

11.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

ERC va ser castigada perquè van posar Montilla de President. Molts dels electors no els ho van perdonar. Després del Tripartit, era necessària la renovació.

12.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Que el PSC es posi a governar amb ERC ja era una falta de projecte. Només volien arribar al poder. Després la gestió va accentuar la crisi.

Dos anys després, el PSC no es recupera i sent oposició, continua perdent.

13.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

El PPC podria treure més diputats a Catalunya tenint majoria al Congrés. Tenen un sostre i, per això, no poden ser un partit de govern. Són limitats.

El fenomen de C's vol indicar que la gent està cansada dels partits tradicionals del XIX i del XX. A partir del 25N, i amb els 9 diputats, continua el nostre auge. La nostra és una alternativa molt vàlida per a molts ciutadans.

14.- El nu de Rivera a la campanya electoral del 2006 va fer que C's fos més conegut i, així, va aplanar el terreny de C's al Parlament?

Totalment. Vam arriscar per ser coneguts. Si no ets conegut no entres a la Cambra. Podia semblar una frivolidat però va funcionar.

15.- Sou de dretes o d'esquerres?

Aquest eix està molt superat. El PSOE fa polítiques d'esquerres. Si ens haguéssim de definir, som de centre, liberals i progressistes.

16.- Té alguna raó de ser que el vostre grup parli l'espanyol dins la Cambra?

Cadascú parla com se sent més còmode i també depèn del moment on i quan es parli. No hi ha cap normativa però cal destacar que entre el 40 i el 50% de la població parla el castellà. Nosaltres reflectim la societat catalana en el Parlament. Abans del 2006, no hi havia aquesta pluralitat, que el carrer sí que hi era.

17.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

No es posen d'acord ni en el primer pressupost. L'acord CiU-ERC es trencarà com a màxim, el 2014.

18.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

No, si no s'arriba a un acord amb el govern espanyol. S'ha de fer un consulta legal convocada per les Corts Generals i el govern espanyol, que el convoqui i estableixi una pregunta. Des de C's, la veiem poc favorable per a Catalunya; es perdrà la seguretat política i econòmica.

19.- En quin percentatge s'ha de xifrar el SÍ per poder ser independents?

S'hauria de xifrar quan es preparés el referèndum. També s'hauria de fer un tracte a aquelles localitats que hagués guanyat el NO.

20.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Mas tornarà a fracassar com a President. Llavors, es convocaran noves eleccions.

ISABEL VALLET

Diputada de la CUP al Parlament (2013-actualitat)

Entrevista feta al bar del Parlament el 23 de juliol de 2013.

1.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

CiU constata l'esgotament del model de les autonomies i a la poca empatia que l'Estat espanyol ha mostrat per a les autonomies. Quan el capitalisme se situa en ajustar el dèficit i les finances catalanes, CiU veu que el sistema ja no li funciona.

CiU, però, no ha canviat d'ideologia i el viratge sobiranista no és un canvi perquè la política neoliberal de les oligarquies catalanes segueix igual.

2.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

No sóc politòloga i m'és impossible predir els resultats. Els greuges sobre CiU planaven i les polítiques agressives respecte els serveis públics, les decisions antisocials i no les populars van fer que CiU retrocedís.

3.- Quina és la lectura de la CUP respecte l'augment d'ERC, però també de l'augment del PPC i de Ciutadans?

S'interpreta en una resituació del model econòmic capitalista i del model de les autonomies. Quan molta gent constata aquests dos eixos, deixen passar noves opcions, com ara, ERC. Alhora, ERC està deixant de ser socialdemòcrata per ocupar part de la centralitat que tenia CiU.

Per part del PPC, la identitat nacional, els catalans que se senten catalans i espanyols, poden veure aquest partit com a referència sinó tenen en compte les polítiques de retallades i les corruptel·les. La seva marca blanca a nivell

identitari és C's. Els seus votants són aquells que se senten catalans i espanyols però que no se senten atrets pel PPC.

4.- Hi ha hagut un transvasament de vots de SI a la CUP?

Si n'hi ha hagut un, és que la gent té esquizofrènia de qui era qui. El nostre model d'independència era més distant respecte del de SI: el projecte nacional anava lligat amb el social i amb el de gènere. No crec que haguem ocupat el lloc de SI, ocupem el lloc de la gent d'esquerra independentista, que no se sent representada, que defensa el socialisme i que està decebuda del model democràtic.

El programa de SI estava buit de contingut i només plantejaven la independència. Era un canvi de carnets.

5.- El projecte dels Països Catalans és quelcom utòpic, tenint en compte les majories absolutes del PP al País Valencià i a les Illes Balears, o pot arribar a ser una realitat?

La idea de PPCC és un projecte de futur. Quan vaig venir a viure aquí, jo vaig néixer al PV, només era independentista l'esquerra sobiranista i ERC era sobiranista. La resta de partits eren autonomistes. En set anys, amb la crisi anticapitalista, el panorama ha canviat. Al País Valencià i a les Illes haurà un canvi fruit de les polítiques antisocials del PP.

Per tant, és veritat que hi ha divergències de govern en les qüestions nacionals, per exemple, aquí hi ha un model molt fort d'immersió lingüística i allà s'ha hagut de construir una xarxa de dissidències que han aconseguit que s'imparteixin classes en valencià. I això ho ha aconseguit la participació social.

Els PPCC no és un projecte utòpic però a cada territori s'ha de tenir una tàctica diferent. Aquí és fàcilment identificable la identitat en diverses classes socials. D'altra banda, és possible el nostre projecte independentista aquí o al PV, però sempre respectant les diverses identitats, com la valenciana.

És un projecte viable, i no aposto pel *catalunyisme* com es fa. Però aquí també governa una altra dreta que durant 30 anys ha apostat per l'autonomisme, inclòs el pacte fiscal. I a les oligarquies, tant catalanes com espanyoles, no els

interessa el projecte de Països Catalans perquè saben que és un projecte de les esquerres i de transformació social.

6.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC? Existeix, encara, l'eix esquerra – dreta?

ERC ha fet un viratge a la centralitat i d'esquerra en té poc. No només pel Pacte, sinó per les seves accions dutes a terme al Tripartit. Sí que té mesures socialdemòcrates, però tot dins d'un sistema capitalista.

Des del nostre punt de vista, no és coherent perquè atenent a la Història, el govern espanyol no aguantarà més molta més democràcia que la que hi ha actualment. Per tant, no creiem que el millor soci de camí sigui un partit que hagi apostat per l'autonomisme i, que, a més, UDC és espanyolista.

Sobre l'eix esquerra – dreta, quan es diu que primer hi ha la independència, has de pensar que darrere d'això hi ha una ideologia. ERC i CiU ja els està bé canviar de carnet i seguir igual. A ells, els sembla coherent, sobretot a CDC.

De moment, sí que és estable. Pensàvem que serien molt més bel·ligerant respecte el ritme de la negociació i veiem que ERC està força dòcil.

7.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme el 2014? No fer la consulta aquell any, significaria la ruptura del Pacte d'Estabilitat?

Nosaltres tenim molts dubtes que la consulta es faci i que hi hagi una voluntat real d'assumir les conseqüències si la legalitat catalana, com passarà, topa amb l'espanyola. Un d'aquestes pot ser la intervenció de l'autonomia i potser hi pot haver eleccions plebiscitàries, que no serien necessàries perquè el 25N ja es va convocar en aquesta direcció. Hi havia un mandat independentista que no s'està executant.

Intentaran esgotar tots els subterfugis legals: negociar amb l'Estat espanyol, no posar el mot *independència* en la pregunta i no assumir les conseqüències que es derivarien.

HÈCTOR LÓPEZ BOFILL**Número 1 de SI a les llistes per Tarragona a les eleccions al Parlament l'any 2010 i professor de Dret Constitucional UPF.**

Entrevista feta al seu despatx a la UPF el 18 de juny de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

La primera sorpresa va ser l'èxit de la Diada. Abans de la Diada mai no m'hagués imaginat eleccions anticipades però després, era una opció. El President va assumir el missatge i per legitimar el seu miratge polític, que jo no l'he vist plausible en el sentit independentista perquè si no, ara no es presentaria la possibilitat de fer unes noves eleccions plebiscitàries.

La federació, durant la seva campanya, no van saber entendre el missatge de la Diada. L'ambigüitat del seu missatge, tot i que menys que en d'altres ocasions, *l'Estat propi*, i, a més, es posava de relleu que el pacte fiscal no era la via per on s'havia d'anar. CiU va veure que no podia governar dos anys més en un context de crisi sense parlar d'independència.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'un esdeveniment anticipat. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Abans de la Diada, ja hi havia enquestes que donaven un descens a CiU. Per tant, llavors no haguessin convocat eleccions per molts periodistes que ho demanessin. La manifestació va fer pensar a la federació que augmentarien els escons i no patirien un erosió.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

El canvi ideològic va ser a partir de la Diada, però el canvi només és fer una consulta cap a l'Estat propi, que no sabem exactament què és. Mas parlava del model Massachusets, però aquest és un estat federat amb els EUA.

Des d'aquí, no podem decidir si Catalunya formarà part de la UE, perquè això ho decidiran les mateixes institucions europees. CiU deia en el seu programa una cosa sobre la qual no en tenia control.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

No, contra la tesi de CiU, almenys, no. No va afectar substancialment. CiU va avançar les eleccions per aprofitar-se del caliu de la Diada. És molt més influent la crisi econòmica, que no pas l'informe d'EL MUNDO.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Els resultats del 25N denoten que Mas no va provocar la suficient confiança en aquest sentit.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Perquè crec que no s'ho creu, com a opinió personal meva. És un greu error que no digui aquesta paraula per la legitimació interna i internacional del procés. A l'exterior es demana claredat i de cara als estats no necessitem una manca d'aquesta. En un hipotètica consulta, hi hauria d'haver una resposta clara per a una pregunta clara, on hauria d'aparèixer el mot *independència*. La Cort Suprema Canadenca així ho va establir en relació al Quebec el 1998.

Mas manté l'ambigüitat, no creu en un projecte de secessió perquè requereix una ruptura. Es corre el risc d'esgotar el procés perquè des d'Europa demanen les coses clares, com s'ha fet a Escòcia.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Les enquestes deien a CiU que aconseguirien frenar la davallada si radicalitzaven el seu discurs. Tot i així, devia haver alguns errors de càlcul de la pròpia estimació de vot. Segur que aquesta era incorrecta perquè la gent pot mentir, canviar-lo durant el curs de la campanya; i això les enquestes no ho contemplen.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

No va saber transmetre el seu discurs. De federalisme, n'havia parlat tota la vida, però ara han concretat una mica més. És evident que, amb els resultats a la mà, el discurs federalista no qualla en la societat catalana i és un projecte que l'Estat espanyol no assumirà. Caldria una reforma general, unes àmplies majories, un referèndum al conjunt de l'estat. Difícilment, la resta d'Espanya votarà una reforma que beneficiï els catalans. Primer, s'haurà de constituir un nou Congrés i un nou Senat i aquests hauran d'aprovar la Constitució per 2/3. Finalment, es faria el referèndum. Tot això queda recollit en l'article 168 de la Constitució.

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

No em va sorprendre. La meua única sorpresa va ser que ERC esdevingués segona força amb 21 diputats, em pensava que no passarien dels 13-14 escons.

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

Representa que el votant el va seleccionar com el guardià del procés sobiranista i Junqueras és el principal actor del mèrit de l'ascens d'Esquerra. Ell va saber transmetre lideratge i va saber aglutinar l'independentisme.

11.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

El PSC ha perdut la centralitat política. És també un problema que consisteix que bona part dels seus antics votants no entenen el federalisme perquè són unionistes. El PSC perd per la seva tebior, tant per la banda catalanista i espanyolista. El discurs s'ha mogut i baixen els partits de centre: CiU i el PSC.

12.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Queden més clares les opcions de lleialtat nacional. I queda clar que hi ha una majoria independentista i una minoria unionista i les opcions que queden al mig

perden fins al punt de tenir una representació testimonial respecte el que havien arribat a tenir.

13.- Si va entrar amb 4 escons al Parlament gràcies al moment de davallada que estava experimentant Esquerra?

Hi ha diverses causes que expliquen el seu ascens. Si ocupa un segment electoral de l'independentisme que posa la independència per davant de tot en un moment que la sentència de l'Estatut era molt recent. La gent demanava un altre model d'Estat i cap altre partit, tret de Reagrupament, no demanava la independència tant clarament. En aquell moment, CiU parlava de pacte fiscal i ERC ja no era creïble amb un Puigcercós de lideratge feble.

La CUP no es presentava i vam comptar amb el potent lideratge de Laporta. La campanya es va fer molt bé amb un candidat que tenia un índex de coneixement més alt que el del candidat del PSC.

La davallada del 2012 va ser deguda a les pròpies lluites internes, constant del moviment independentista, i la marxa de Laporta. Vam mostrar molt poca cohesió i no vam saber donar el missatge que érem el partit que avantposàvem la independència i no vam donar un discurs social adjunt.

ERC va renovar la cúpula amb unes persones que donen confiança i van esborrar de la ment de la gent els anys de Tripartit i d'unionisme.

14.- Però com a formació parlamentària que éreu, era més fàcil fer-vos visibles (Debat de TV3, entrevistes...)?

Comptàvem amb l'aparició en els mitjans públics que toca legalment, però no vam tenir la complicitat de cap mitjà privat, tret de 8tv, on vam aparèixer al costat de l'altre partit minoritari de la Cambra, Ciutadans, per donar-nos la imatge de marginals.

15.- Alfons López Tena va ser un bon candidat?

Sí, és una persona òptima per fer el procés d'independència. El que no ser és si molts catalans estan disposats a fer aquest procés. Per fer-lo, has de tenir un

conflicte amb Espanya perquè vas a trencar amb ella. Ara tenim un procés empantanegat.

16.- És possible que SI pugui tornar al Parlament amb, segons les enquestes, una Esquerra Republicana a l'alça i una CUP consolidada?

Jo crec que dependrà de com evolucioni el procés. Si aquest continua com ara, hi haurà un nou espai per a SI o per a un altre partit que prioritzi la independència. El que tampoc no sé és quant de temps podem tenir el procés així. Si no hi ha res tangible, SI o similar podria tornar. Si el procés va endavant, llavors no, però per ara, no és el cas.

17.- Què els diferencia de la CUP?

SI prioritza la independència. La CUP prioritza l'anticapitalisme. Entenem que no hi ha revolució social sense la nacional. I jo no veig què ha fet la CUP per l'alliberament dels Països Catalans. Nosaltres, al Parlament, vam presentar una proposta d'independència que, per cert, CiU s'hi va abstenir i només hi va votar a favor ERC.

La CUP està més amoïnada en denunciar les forces de seguretat, que em sembla bé, i en l'anticapitalisme. SI prioritza la independència.

18.- Els Països Catalans són quelcom utòpic o és un projecte factible?

Són una veritat cultural. Una realitat d'Estats independents federats pot ser una realitat en funció de com vagi al principat de Catalunya. Si aquí es fa una bona independència, amb un país amb un estat social avançat, serà un projecte atractiu per al País Valencià i per a les Illes.

19.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Trobo que no és estable perquè no s'està complint. CiU i ERC s'havien plantejat explicar el 30 de juny la pregunta, i no hi ha hagut acord sobre aquesta. Demanar l'autorització d'un referèndum sense pregunta no és possible.

Pel que fa a la coherència, jo crec que no ho és perquè no s'estableix quina és la conseqüència si no hi ha la consulta.

20.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo crec que no perquè l'Estat espanyol no l'autoritzarà i no se'n farà cap de vinculant perquè a causa de la reacció d'aquest. No n'hi haurà en el marc constitucional espanyol ni amb un marc que trenqui amb la legalitat espanyola, on el TC ho suspendria.

En el cas que la Generalitat decidís tirar pel dret, tindria problemes d'estructura material: no tenim el cens, no tenim les urnes... I fer una consulta no legal té el perill que no s'assoleixin, com en les consultes populars, els resultats de participació que s'haurien d'assolir per tenir legitimitat internacional. Necessita almenys una participació del 50%, que no tindria amb una consulta sense mitjans i d'esquena a Espanya.

21.- En el cas d'una hipotètica consulta, amb quin resultat del SÍ podríem afirmar que Catalunya vol ser un Estat independent?

Amb una majoria qualificada, la meitat més un dels vots. En el cas escocès no hi ha majoria qualificada, en el cas quebequès tampoc no n'hi va haver. L'únic precedent és el de Montenegro, que estava previst en la Constitució de Sèrbia, on es deia que havia d'haver una participació del 50% i que votessin a favor el 55% dels vots emesos (i va ser el 55,5%).

Les majories qualificades tenen un problema: que els vots del NO valen més que els vots del SÍ. I, a més, hi ha una zona grisa, per exemple, un 53% a Montenegro. Aquesta situació crearia una situació molt inestable.

22.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Jo crec que si anem cap a la independència anirem a votar, però jo crec que no hi anem. Hi hauria d'haver unes eleccions anticipades en què tu hauries d'anar amb la independència dins del teu programa.

En el cas que siguem un país independent, haurem d'elaborar la nostra pròpia Constitució i votar-la. Per tant, abans del 2016, si anéssim cap a la independència, hi havia d'haver dues eleccions que no hi seran.

23.- Siguin quan siguin, a les pròximes eleccions, d'on SI hauria d'esgarrapar vots?

Jo crec que un dels fracassos de SI va ser que no vam saber transmetre un contingut social, com sí que ho va fer la CUP. Però no vam tenir una transvasament de vot SI – CUP. Per tant, SI obtindria vots dels desencisats de CiU i ERC pel procés sobiranista, a part dels propis que va tenir. 40.000 vots ja és una base que la CUP no va tenir fins al 2007. Però el 2010 en vam tenir 103.000.

2.2.- Mitjans de comunicació

JOAN BARRIL

Director i presentador d'El Cafè de la República.

Entrevista feta a Catalunya Ràdio l'11 de març de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

No em va sorprendre, però sí l'escassa participació que va demostrar ell i el seu equip del que podia haver passat. És normal que després de les eleccions el President necessités legitimació, però va cometre una equivocació típica de Convergència com és pensar que els únics electors són els que els simpatitzen.

Una manifestació no és unes eleccions, i entre els manifestants hi havia tres o quatre opcions polítiques. El President va tenir un error de càlcul de pensar que tots els independentistes el votarien a ell. No és cert. Alguns d'ells van anar a votar ERC perquè era l'original de l'independentisme. A més, també van anar a votar gent del PPC i C's que ho anaven a fer a la contra i que mai no havien votat en les eleccions al Parlament.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'un esdeveniment d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

L'alternativa d'eleccions ja hi era. És normal que els periodistes anessin a preguntar-ho perquè Mas parlava de sobiranisme, sense inventar-se'l. Però insisteixo que el President va fer un error de càlcul. Mentre volien arribar a la majoria absoluta, van veure que més de deu diputats se'n van anar no se sap bé on. Amb l'increment de participació, el partit majoritari a Catalunya ja no ho va ser tant.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

El canvi ideològic de CiU està fent que totes les forces espanyoles s'estiguin posant a treballar. Exemple: el TC, les declaracions del Fiscal Superior de Catalunya que van fer que el retiresin del càrrec. Es vol sotmetre als profetes del sobiranisme català a arreu del món. Per això, tota la premsa de Madrid

estarà en contra de tot el procés i Mas rebrà. Ja va rebre en la baixada d'escons i rebrà més pel seu desgast en el Govern.

4.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Li dono tanta importància com que avui EL MUNDO encara està parlant de l'11M. No és un diari de fiar i, encara que no hi hagués una consulta, seguiria sent anticatalà i s'inventarà qualsevol cosa.

Aquí les informacions d'EL MUNDO no es van creure, però a la resta d'Espanya sí. Hi ha una colla de gent que es creu tot el que diu EL MUNDO.

5.- Sense l'informe, quants escons hauria obtingut?

És molt bonic dir que ens tenen mania. L'informe no va afectar els resultats però Mas hauria de dedicar-se als enemics interiors, ja siguin aquells qui no entenen les retallades i que se n'atipen perquè entendrien abans un tancament de caixes. I el segon és el creixement dels factors espanyols que ara voten en aquestes eleccions. Això ja va començar amb Maragall i amb Zapatero. Quan aquest últim va dir *apoyaré el Estatuto de Catalunya que apruebe el Parlament de Catalunya*, Maragall va agafar aquest discurs com a propi i la gent el va anar a votar. Maragall portava a Zapatero i a la inversa.

Si Mas fes el Pujol de la millor època, es passegés pels barris de parla castellana i els seus habitants l'identifiquessin com a propi, tindria menys enemics. Amb això té raó Duran i Lleida, dient que CiU ha perdut la centralitat, podent anar amb el cap ben alt arreu. Mas s'hauria de posar les piles com quan Carod-Rovira va tenir algun alcalde o regidor que no eren independentistes. No tots els de dins han de ser igual.

Quan Mas va dir allò d'*El Govern dels millors*, es referia als millors dels nostres; calia una mica dels millors dels altres. No hi ha en aquest moment més armes per a Mas que el victimisme habitual. La gent té ganes d'una altra actitud de victimisme. Mas tindrà raó quan diu que ens ho treuen tot i que el govern espanyol ens posa pals a les rodes, però no pot anar amb la bandera per davant, perquè se l'acabarà quedant ERC.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

No li he sentit ni a ell ni a Pujol, fins que s'ha jubilat. També hem de mirar les relacions tenses entre CDC i UDC. Unió té unes grans banyes quan veu com Junqueras, un dels millors dirigents d'ERC, s'estima amb Mas. Però això els pot acabar passant factura, perquè els vots se'ls acaba emportant ERC. L'altra factor sorpresa de les eleccions va ser la CUP, que sort en tenim perquè sinó molts joves no anirien a votar mai.

7.- Com valoren les enquestes post electorals en què es posa de relleu la baixada de CiU?

Em sobta la frivolitat amb què s'ha fet l'última enquesta, la post electoral. Més val no divulgar-la si t'ha d'anar tan malament. Jo no l'hagués publicat.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Perquè no saben què dir. Algun dia es parlarà de com Montilla va portar el desastre al PSC. Primer perquè substitueix un Maragall, que segons diuen, no responia als estàndards de salut que tocaven; potser sí, però hi ha moltes maneres de fer-ho. En segon lloc, hi ha hagut altres persones del socialisme català que han estat enviades, en el millor dels casos, a l'empresa privada, com Montserrat Tura o Antoni Castells. I tot per mantenir la poltrona al Baix Llobregat. A més, tota la corrupció no ve d'aquest sector, sinó d'individus molt propers a la direcció del PSC.

9.- Si Montserrat Tura hagués guanyat les primàries, hagués tret més de 20 escons?

Jo crec que hagués tret més de 20, però necessita un partit al darrere que mai no va tenir. En les segones eleccions del Tripartit, que Tura era número dos per Barcelona, va ser de les últimes en saber quina cartera li tocava! I era Justícia, una cosa que no vol ningú. Tura hagués estat una excel·lent Consellera d'Interior i ara ho deu fer molt bé exercint la medicina.

Aquests eren els que donaven gruix al partit socialista; ara hi ha gent estranya. Jo no entenc el que ha passat, però els ha reduït substancialment els vots. Potser que s'ho facin mirar.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

No. La majoria absoluta era difícil, com també ho era que baixés 10 escons. No s'ho esperava ningú, ni els mateixos convergents, perquè aquests no van saber-ho calcular.

En aquestes eleccions també ens vam trobar amb més força Ciutadans, que li hem d'agrair que no tinguem la Rosa Díez d'UPyD per aquí. A C's hi ha el Jordi Cañas, un xuleta de taverna que ve del socialisme, la Carina Mejías que ve del PPC, i l'Albert Rivera, que només sabem que ve de La Garriga.

Ciutadans ha trobat en la llengua el seu discurs, perquè no sé quin és el seu projecte social. Això ha fet que s'accentuï més el no bipartidisme de Catalunya que hi ha a Espanya. Els partits petits són els que puguen, recordo que Sánchez-Camacho ha pujat poc, i la participació, que ha estat essencial. La gent que va votar el 25N ha vingut aquí per quedar-se i algú pagarà per això.

11.- Què suposa una ERC com a segona força?

ERC ha pujat gràcies a l'efecte Junqueras. Jo no havia vist un home tan antifotogènic com l'Oriol, però és una persona tranquil·la que dóna confiança a la gent. És un personatge important.

Des d'ERC, han arribat a la conclusió que no es poden estar barallant els uns als altres. Quan ja no tenien res, treuen en Junqueras, de perfil humanístic i que ha sigut a Europa.

Això ha anat en detriment d'un candidat socialista inexistent, d'un Mas considerat com a vanitós, amb una Unió que no va junta amb CDC, i perquè és una persona nova que dóna alegria a la base independentista, que no els agradava que el seu vot caigués a mans de les persones que els havien donat aquestes patacades. A més, si ets catalanista, independentista i ets un

funcionari que t'han retallat molt durant la primera part de la IX legislatura, votaràs ERC.

Amb Junqueras molta gent ha trobat confort democràtic. Per exemple, només a ERC s'ha trobat la feineta, que no es repetirà, de contraban de tabac de l'exconseller Ausàs. ERC pot lluir les mans força netes dins de tota la tempesta de la corrupció.

12.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC?

És l'abraçada de l'ós, que és Junqueras. Mas està desesperat quan veu que a perdut més de 10 diputats, amb una Unió que no el mima i un PPC que l'intenta portar al fossar dels lleons. Junqueras li diu que vingui i l'acull, així com també als pròxims de CDC de Mas, com en Quico Homs.

13.- Creus que és un d'estable?

En el pacte hi ha moltes ximpleries, per exemples, els impostos per les begudes amb sucre. La gent no els va votar per aquestes qüestions. Però abans de les eleccions que toquen, potser hi haurà alguna cosa que trenqui el pacte. I a més hi ha la consulta.

14.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo la faria abans del 2014, perquè llavors les forces espanyoles ja estaran rearmades. No ho sé, és una bona pregunta. Les consultes són només consultes, però tothom les vol guanyar. En aquest cas es guanya o es perd, hauríem de veure què passa amb un 51% del Sí.

Crec que no es farà la consulta perquè si s'insisteix en la idea, l'animadversió de la resta d'Espanya serà alta. No veurem els tancs, però sí els jutges, la premsa i el govern del PP que no donarà ni aigua.

15.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Si fos així seríem el país que més vota del món! El pitjor que ha pogut passar a CiU i amb les enquestes post electorals és que ha posat la por al cos en un partit que no la tenia. Però també hi ha altres escenaris, com que el PP teixeixi

bones relacions amb Unió. CDC ha atacat UDC, però no el PP. M'imagino el malestar d'Unió respecte CDC.

KÍLIAN SEBRIÀ

Editor i presentador del *Catalunya Vespre*.

Entrevista feta a Catalunya Ràdio l'11 de març de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Quan ja fa un temps que ha passat, t'adones que sabies més coses de les que realment et pensaves. Molts dels que diem que no ens va sorprendre, en aquell moment hi va haver un punt.

El no al pacte fiscal i l'Onze de Setembre ja pronosticaven que el President podia anar per aquesta via, però el dia abans molt poca gent ho podia haver predit.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

És probable, perquè comences a dibuixar un nou escenari. Però dies abans, molt poca gent ho podia saber perquè nosaltres no vam tenir una influència màxima sobre la població.

Els periodistes vam donar certa validesa de versemblança a aquesta possibilitat, sobretot arran del no al pacte fiscal. Però sempre preguntes per més d'un escenari. No només aquest.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Tinc la certesa, perquè he parlat amb dirigents de la formació abans de les eleccions, que l'escenari el tenien força clar. Seria injust fer que una pressió popular canviï de vestit a CiU. Des dels congressos, anteriors a la Diada, ja es dibuixava aquest escenari, així com des de la Casa Gran del Catalanisme, per exemple. A més, ja hi havia la idea que si el pacte fiscal no prosperava, s'havia

de consultar amb els ciutadans un altre model (dret a decidir). No crec que CiU hagués canviat per la pressió popular.

Potser la Diada decideix la velocitat en què succeeixen els esdeveniments: quan el President surt el dia després de la Diada i anuncia que Catalunya necessita unes estructures d'Estat. Aquesta és una altra via (la massiva manifestació) amb la qual la gent pot elegir dins la política, més enllà de les eleccions. Mas va escoltar el carrer.

4.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Sí. Jo crec que hi ha tres elements: una cosa és que la gent estigués pel dret a decidir, però no tothom estava amb CiU. La gent aplaudí el cop de puny sobre la taula del President, però això no vol dir que es tradueixi en vots.

Un factor va ser les retallades, perquè a la gent molesten. I com a Kílian Sebrà, crec que va ser guerra bruta i que va incidir clarament en el resultat de les eleccions. Les va embrutar per embrutar i com a ciutadà, penso que s'ha de demostrar la culpabilitat d'una persona, no la seva innocència. Aquesta mateixa situació em podria passar també a mi. Que persones decidissin embrutar-me i jo m'hagués de defensar. Va tenir un paper dins les eleccions.

5.- I sense l'informe, quants escons hauria tret CiU?

Molts experts han dit que el President Mas no va avançar les eleccions per interessos partidistes, perquè si no s'hagués quedat com estava. Però suposo, que un dels seus *spin doctors* li va dir que potser treia més escons. I Mas fa aquest pas pensant que tindria més suport per al procés, no per al resultat que ja era bo.

Traduït en escons, la baixada hagués estat a la meitat, encara que és gratuït dir-ho. Tot i així, les retallades també pesen. Tant ho més.

Però també faig autocrítica, periodistes i partits vam jugar a un joc que no tenia versemblança, perquè no teníem els papers i ens basàvem amb el que deia un diari. Fins i tot, el President Mas i el seu equip van jugar en aquest joc. Potser no hi tenien més remei.

6.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

També es va criticar ERC per ser en el Govern i no fer valer el seu pes independentista. Per això, molta gent se'n va anar d'ERC.

No es pot considerar Mas com a oportunista perquè si tot surt bé, està cavant la seva tomba política ja que va anunciar que es retiraria. Abans, com que CiU volia ser majoritari, havia de defensar moltes ideologies: el camí es feia amb moltes idees diferents.

Però no veig un oportunisme polític, perquè Mas no sortirà d'aquí amb una carrera política gaire llarga.

7.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Sí, és probable. Ell ha dit que mai no té inconvenients per dir-ho i que la independència actual no és la de fa un anys. Però més val no dir-la i fer, que dir-la i no fer res. *Estructures d'estat* és un concepte molt clar. Les paraules es fan servir com es volen. Hi ha gent contrària a la independència que fa servir el mot *país* per designar Catalunya.

Les paraules no són el més important. Ho són les accions. La societat i els polítics decidiran per on anirem tirant, i des de Catalunya Ràdio ho explicarem.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Les enquestes són un instrument que, de vegades, porta el diable perquè davant d'uns grans resultats per a un partit, una persona pot pensar que ja no el necessiten i se'n va a votar un altre, i a la inversa.

I qui fa enquestes ho fa per un motiu, a la *cuina* es poden ajustar les dades de manera interessada per augmentar l'ànim d'un grup, per exemple. Però aquí no

les encertem mai perquè com més petit és el país, més difícil és de fer-les a causa de les petites mostres.

També cal reconèixer que el sondeig de Catalunya Ràdio i TV3 tampoc no el va encertar tot i donar menys escons a CiU que les enquestes anteriors. Un altre factor va ser l'increment de participació, que mai no saps a qui afavorirà. En conclusió, les enquestes són de poc fiar.

9.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Els sempre han parlat del *federalisme asimètric*, però les paraules s'han de demostrar. D'altra banda, si el procés sobiranista s'accelera, a tu t'obliguen a oferir més. I el PSC va oferir el federalisme, uns sobiranistes per adaptar-se als temps. Però aquesta proposta no va obtenir un bon resultat i per tant no és la preferida pels catalans.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? Com el vas viure?

Primer vaig trucar a l'emissora perquè em donessin els resultats del sondeig. Jo tenia la sensació que en l'escrutini els milloraria i que, amb l'escrutini, tot quedava molt a l'aire perquè el President Mas sortia amb poca força. Ara, Mas i Junqueras estan fent una bona acció perquè malgrat les dificultats estan superant els entrebancs. Han superat la rivalitat entre els dos grups.

Els polítics, que són necessaris perquè si no tindríem dictadors, del Pacte d'Estabilitat estan donant la talla en un procés que és el majoritari a Catalunya segons els resultats de les eleccions.

11.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

El canvi de cares els ha anat molt bé, amb una cara molt desvinculada al Tripartit, un intent que no va reeixir, que ve d'una altra trajectòria, amb bona oratòria. És una persona nova, que ha estat present en els mitjans de comunicació i que allò que defensaven era el debat d'aquestes eleccions.

A més, també els va afavorir la por que produïa una majoria absoluta per part de CiU, amb la qual la gent es deia que Mas podria retallar tot allò que volgués; i molta gent va compensar. Hi ha un grup de gent que, en visió nacional, voten ERC o CiU indistintament. El factor clau és que sigui una cara nova, més que no pas que sigui un bon comunicador que, com el President Mas, ho és.

12.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Personalment, opino que no van fer els relleus dels seus líders i hi ha gent que no entén perquè aquí voten una cosa i a Madrid una altra. Un líder que no és públic, no fa una campanya molt bona i no va tenir la força que va tenir Mas, que va treure 30 menys que CiU. Encara paguen el segon Tripartit: el país no va entendre per què s'ajuntaven tres forces que no havien guanyat i desbancaven a la força amb més escons. Finalment, el PSOE també va fer mal perquè a Madrid el PSC s'ha d'empassar coses. Per què el PSC ho ha perdut tot en unes eleccions?

Mas és un líder que amb la seva travessia del desert s'ha fet fort, i Navarro encara ha de créixer. A més, dins del partit han de veure què volen ser de grans perquè el PSC ha jugat a la *puta i la Ramoneta*.

13.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

La societat catalana no és uniforme per moltes circumstàncies, no tant lingüístiques, i va anar a votar el sector del Sí, però també el sector del NO a la independència. Aquestes eleccions són oportunes, més enllà de si el teu partit ha guanyat o ha perdut, perquè tenim la fotografia de la Catalunya actual. Ningú no la té millor, el país és aquest resultat. Ningú no pot utilitzar la majoria silenciosa perquè va votar un 70%, i un 30% no és majoria.

Aquest és el millor aspecte de les eleccions: que tenim la radiografia del país. Però tampoc no podem pensar que en un hipotètic referèndum sortiria aquest resultat. Per a la gent i per a nosaltres, els periodistes, és molt útil saber els resultats per poder interpretar el que està passant. Els catalans vam votar i

tenim els nostres resultats, no hi ha enquestes de tres milions de vots! Una altra cosa és com es farà la consulta i el seu resultat serà el que vendrà.

14.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC, encara que sigui un partit de centredreta i un de centreesquerra?

Primer de tot, l'eix esquerra – dreta és molt antiquat. El PSOE sempre ha fet polítiques d'esquerres? CiU va impulsar l'abolició de la mili al Congrés dels Diputats i era un partit de dretes. Jo puc ser progressista amb el país i conservador d'edificis. Però tothom està situat allà al mig, en el centre.

Mai amb els últims 300 anys s'havia posat sobre la taula aquest debat. Potser hagués estat incoherent no dur-lo a terme. L'oportunitat és única. Tot i així, les properes eleccions seran vinculades a un procés.

15.- Creus que és un d'estable?

Si no ho és, els passarà factura perquè hi ha una determinada gent que vol que Mas i Junqueras emprenguin aquest camí. Si no els la deixen fer és una cosa, però si no duen a terme la consulta per desavinences internes, tindran problemes. Però coneixent el President i una mica Junqueras, tinc la sensació que estan compromesos i que el tiraran endavant.

Si no es fa és perquè no serà possible. Però Mas la farà encara que s'immoli. Si surt bé, ja ha dit que se'n va. Si surt malament se'l recordarà com un derrotat i, fins i tot, podria anar a la presó per desacatament a les lleis. Conec el President que com a luterà no ho incomplirà.

Com a demòcrata penso que no hi ha cosa més democràtica que preguntar al poble. Amb el resultat a la mà, ja veurem què farem.

16.- Amb quin percentatge del Sí la independència es podria tirar endavant?

Si tenim un 51% a favor del Sí i un 49% a favor del NO, si ho mires pel cantó del Sí no tens en compte el 49% del NO. Però si tu mires des de l'angle del NO, no tens en compte un 51%! Qui té més validesa? Al final, les xifres són les

xifres. No és desitjable, però amb aquestes xifres, ambdues parts haurien de seure perquè un 49% és elevat, però un 51 és superior.

I jo, accepto el resultat sempre. Si jo sóc del 49, respectaré el resultat del 51. És més, si el NO s'imposa en un 51%, ja s'encarregaran de fer que aquest tingui la màxima validesa. S'ha de ser just, val el resultat que hi ha, però el principal és preguntar a la gent. No hi ha res de dolent en això.

17.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Hi haurà eleccions anticipades si no hi ha una consulta. Les eleccions ja són una consulta. Una opció seria anar junts els partits del Sí a les urnes. Com a periodista, crec que en aquest punt, el de menys són els anys de la legislatura. Ara les eleccions no són d'una fotografia fixa. Ara tenim una inestabilitat de moviment; quan tu sàpigues la foto fixa (eleccions) ja ens podem cansar de tenir eleccions anticipades. A més, és insostenible estar cada Onze de Setembre amb 1,5 milions de persones al carrer. No pot ser etern i no és saludable.

SARA GONZÁLEZ

Redactora de política del Diari ARA, centrada en el PSC.

Entrevista feta a la seu editorial de l'ARA el 28 de juny de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

No ens va sorprendre a ningú del món periodístic perquè ja feia mesos que esperàvem que en funció del context, tant econòmic com nacional, es convoquessin.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

El President va ser el primer a parlar d'eleccions anticipades. Concretament la Diada de Sant Jordi del 2012, Artur Mas va dir a EL PUNTAUVI i a *Els matins* que si l'Estat intervenia Catalunya convocaria eleccions. Aleshores, hi havia dues situacions que l'aboquessin a convocar eleccions: l'ofec econòmic que viu Catalunya per part del govern espanyol i un NO al Pacte Fiscal. El que el President no sabia era que hi hauria un milió i mig de persones al carrer l'Onze de Setembre següent.

3.- Què volia dir el President quan parlava d'intervenció de l'Estat?

Feia referència al Fons de Liquiditat Autonòmic (FLA) i s'interpretava com una intervenció a mitges. Era l'ofec econòmic de Catalunya on les seves finances no eren viables i amb un govern espanyol que incomplia els acords arribats amb la Generalitat com l'Addicional Tercera de l'Estatut (759M d'euros) o el Fons de Liquiditat (1450M d'euros), que encara ens duen. Amb els impagaments, amb el fracàs del Pacte Fiscal i amb la manifestació de la Diada, el President va convocar les eleccions. Aquest són els tres motius.

4.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

El canvi ideològic té a veure amb diverses coses. D'entrada, amb aquest ofec econòmic, conseqüència de 30 anys de dèficit fiscal. I després de la retallada de l'Estatut, el Pacte Fiscal era el darrer intent de Catalunya d'arribar a una entesa amb Espanya, si més no econòmica. Rajoy digué NO, rotundament.

5.- I per què Rajoy no va cedir amb el Pacte Fiscal com a últim intent per evitar un procés obert de secessió entre Catalunya i Espanya?

Perquè tots els partits en el seu interior tenen diverses tendències. Tenim un Rajoy moderat però hi ha un sector més radical com Aznar o diversos barons territorial. Un Sí al Pacte Fiscal li hagués costat baralles en el si del partit. D'altra banda, Catalunya ha fet la reivindicació del Pacte Fiscal en plena crisi. Això hagués provocat una rebel·lió.

Les peticions d'independència per part de Catalunya eren interpretades com una broma des del PP. Ara el país ja no fa el *peix al cove*, i fins avui els populars no ho han vist. Aquesta ha estat una de les feines d'Àlicia Sánchez-Camacho a Madrid: avisar que els crits d'independència són veritaders.

6.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

Hi ha molts factors que van influir en els 50 escons. D'una banda, segur que l'informe va tenir alguna incidència, sobretot en els possibles votants novells de CiU, fent que hi haguessin moltes fuites de CiU a ERC.

Un altre factor seria les retallades, que han passat factures. El govern Mas ha passat moltes manifestacions des del sector del funcionariat. Tampoc no hem d'oblidar que en plena campanya electoral hi va haver una vaga general, que es manifestava en contra de les retallades del govern espanyol, però també en contra del Govern.

7.- Per tant, les manifestacions eren com una campanya electoral gratuïta de les esquerres...

Dient –ho entre cometes, sí. Però la gent té tot el dret del món per manifestar-se i reivindicar els seus drets laborals. Les esquerres van fer referència a la vaga general per recordar les retallades de Convergència.

Les paraules d'en Duran durant la campanya que si Catalunya fos independentment no seria a la Unió Europea. Això també va influir.

Finalment, el 2010 hi va haver un vot útil contra el Tripartit. Ara, el 2012, el vot d'ERC que se'n va anar cap a CiU va retornar a casa.

8.- La gent oblida ràpid (en 2 anys, 7 anys de Tripartit)?

La gent oblida ràpid i ERC, en dos anys, ha donat la volta com un mitjó al partit. Ara tot el partit rema en la mateixa direcció i s'ha de reconèixer-ho a Junqueras.

9.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

L'informe d'EL MUNDO era un intent totalment interessat per minar la campanya de CiU perquè tothom creia que tindria majoria absoluta. En aquestes eleccions, vam tenir la participació més alta en la història de la democràcia catalana, un 68%, en què moltes persones que no havien votat mai en unes Catalanes, ho van fer.

Molta gent abstencionista volia votar CiU, però si ets novell i et surt un informe, potser aquest vot no se'n va anar a Convergència. Tant per tant, votaven ERC perquè l'ombra de la sospita no hi era.

10.- Era viable la majoria absoluta de CiU quan Mas convocà les eleccions?

Si va convocar les eleccions i la demanava era perquè les enquestes internes i del CEO ho apuntaven. Però avui hi ha molt moviment de vots i per tant, les enquestes pressuposaven un moviment de vot determinat amb una participació determinada. Amb una de tan alta, no és possible encertar-la.

11.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Aquest discurs ja hi era. A partir de la Diada, Mas començà a parlar de l'Estat propi quan el Pacte Fiscal fracassa a Madrid i a ulls de la gent ja estava caducat. El President es va posar darrere d'aquest reclam, que no tot president ho hagués fet.

12.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

La part oficial és que el President diu que com que el lema de la manifestació era *Catalunya, nou estat d'Europa*, ell parlarà d'*estructures d'estat* o d'*estat*

propi. També té a veure amb el concepte del mot, les configuracions del món actual sempre comporta una interdependència dels països, per exemple, la UE.

La versió extraoficial és que Duran no acceptà un programa electoral on es volgués assolir la independència. Per tant, es va decidir utilitzar un concepte prou ambigu com *estructures d'Estat* que agradés tant a CDC, com a UDC. Perquè la majoria de CDC ho interpretarà com a *independència*, però Unió com un *estat confederat*.

13.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

L'alta participació va comportar que molta gent anés a votar un partit (no nul, no en blanc) i així va destarotar. La campanya de CiU va ser erràtica perquè presentar un President amb un concepte messiànic va ser contraproductiu. Això va provocar una sensació de rebuig i poc propera a la gent.

El factor decisiu que va fer que les enquestes fossin errònies va ser l'augment de participació i el terratrèmol polític que estem vivint. Per exemple: CiU continuarà sent un sol partit? Hi haurà una alternativa d'esquerres? Tot s'està movent i s'ha començat a moure a partir de la Diada.

14.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Quan es planteja l'estat propi, el país es tendeix a radicalitzar: o SÍ o NO. Totes les opcions que hi hagin entremig s'hauran d'argumentar, justificar i entendre. L'interrogant és el per què i el com.

El PSC sempre s'ha anomenat federalista però fins que no ha vist que pot guanyar la independència, no s'hi ha posat seriosament. Pasqual Maragall, durant la negociació de l'Estatut, ja va oferir una oferta federal a Espanya que va ser tombada pel Tribunal Constitucional i després la sentència va ser acceptada pel govern del PSOE. Era el fracàs de l'aposta federalista de Maragall.

En un moment que el risc és real (55% de catalans que votarien SÍ a la independència), és quan comença a reaccionar. Molta gent el pot incriminar perquè es podria haver fet abans i no deixar que les relacions entre Catalunya i Espanya caiguessin tant.

En un moment que tenim un Estatut retallat, que Espanya no ens paga el que ens deu, hi ha intents de fer retrocedir el català, qualsevol llei sobiranista és tombada allà... Molts catalans no veuen una entesa amb Espanya possible. Explicar el federalisme ara és molt complicat.

Hi ha gent que s'ho creu, perquè el PSC té mig milió de vot, però és difícil perquè Espanya no es vol federar amb Catalunya. Per exemple, a la Festa de la Rosa del 16 de setembre del 2012, Rubalcaba no va parlar de federalisme. Ara el PSOE ha començat a veure que o parla de federalisme, o Catalunya se li va de les mans. Per això ara està pactant una reforma federal. Però amb un PP a la contra el federalisme no és possible.

Està clar que des de Catalunya es poden demanar coses que a Ferraz no s'acceptaran, com ara la consulta.

15.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo era a la seu del PSC. El CEO es va equivocar amb el PSC, fins i tot, en algun moment de la tarda del 25N, s'havia especulat amb 12 diputats. La caiguda no era tant com s'esperaven i no va haver un ambient de desastre total i això també els ha passat factura. No van fer autocrítica però per ells la baixada de CiU va ser posar una bena a la ferida.

A tothom de l'ARA, ens van sorprendre els resultats. Normalment, les forquilles d'escons no es desvien tant. Veus un President que es posa al capdavant del crit de la manifestació i que baixa, en conseqüència, 12 escons.

Jo, a la porra de l'ARA, vaig apostar 60 per a CiU i ERC no m'esperava que fossin segons. Veiem una CiU dominant i ERC, PSC i PPC com un frec a frec. Era impossible de pensar en un PSC com a tercera força.

16.- Què suposa una ERC com a segona força?

D'entrada hi ha un canvi de paradigma dins del Parlament. Fins al 2012, Mas tenia una geometria variable, pactant dues vegades amb el PPC. Ara el President, per projecte, només podia sumar amb ERC perquè junts reflectien el que el poble volia. Amb ICV-EUiA és més difícil que CiU arribi a acords per l'eix esquerra – dreta.

ERC es van presentar com els vigilants que CiU no es faci enrere. És el paper que ells van escollir.

17.- A la pràctica, Oriol Junqueras és el cap de l'oposició?

Jo crec que sí perquè potser per iniciativa pròpia CiU no s'estaria plantejant apujar certs impostos i prenent algunes mesures.

18.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

El projecte que sempre ERC ha defensat s'ha situat en l'epicentre polític. Els antics independentistes eren els *radicals*. Ara ERC es veu beneficiada pel canvi de paradigma. A més, Junqueras té un carisma especial pel moment en què vivim: té una imatge d'antipolític que el fa quallar. És una persona didàctica amb discurs constructiu. És la combinació de les dues coses.

19.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Projecte i líder. Quan tu tens una societat polaritzada i tu defenses un gris, d'entrada, ho tens complicat. Tu tens minada la credibilitat en el partit de per què ho defenses ara.

Navarro diu que tenir un estat federal és igual de difícil que tenir-ne un d'independent. Aquest últim depèn de la voluntat dels catalans i voler una Espanya federal t'hi has de posar d'acord amb tota la resta.

La Constitució diu que la capacitat de decidir depèn de tots els espanyols. Fer la consulta és qüestió de voluntat política. Mirem el Canadà, que sí que té

Constitució, o el Regne Unit amb Escòcia. Què està per sobre, la legalitat o la voluntat del poble?

20.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i Ciutadans es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Per la polarització del NO.

21.- ICV-EUiA es troba en mitges tintes en la qüestió nacional?

Iniciativa s'ha explicat poc fins ara però té una part clarament sobiranista i una altra que aposta per l'estat federal. Però aquest partit ha donat llibertat a les seves files, això no ho ha fet el PSC. El que els surt més rendible és donar llibertat. I també hauran de dir si, en el cas que guanyés el NO, si vol dir un NO a la independència però sí al federalisme, o un NO a totes dues coses.

22.- La CUP va entrar en detriment de SI. Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista?

D'entrada, la CUP porta molts anys treballant a nivell de territori i de peu de carrer. Ara ha recollit els fruits perquè, a més, ha abanderat molt més que la qüestió independentista: els desnonaments, els *indignats* o ser anticapitalistes.

SI es va muntar en quatre mesos i només defensaven la independència i no se sabia què més portaven com a programa. A programa restringit, projecte volàtil.

23.- SI hagués sortit de l'hemicicle si el cap de cartell no hagués estat López Tena?

La figura de Laporta va ser clau el 2010, el coneixia tothom. Uriel Bertran i Alfons López Tena no eren líders equivocats, però en el moment que el seu projecte entra en competència amb una ERC tan forta i amb la CUP, no hi havia tant d'espai. Han quedat els que van sobreviure (Teoria de la selecció natural de Darwin).

24.- Els mitjans públics catalans són objectius?

Són mitjans de referència i sobretot en qualitat, comparant-los amb els mitjans públics espanyols. TV3 i Catalunya Ràdio són imprescindibles tant a nivell pedagògic com a nivell social en tot aquest procés.

La informació periodística mai no pot ser objectiva, des del moment que tu selecciones què dius i què no, ja no ets objectius. Però sempre has de trobar un equilibri i una equidistància. Tot i així, tu fas informació i l'opinió no ha d'estar reflectida.

25.- Quin és el paper del diari ARA en la Catalunya actual i futura?

L'ARA és un diari que vol acompanyar el procés des d'un punt de vista pedagògic i de cohesió social, perquè creu en una Catalunya com a país, però creu que més enllà del que Catalunya vol, també hem de veure el que tenim aquí: els investigadors, el sector empresarial, el model universitari... Volem explicar el país que tenim en positiu. No vol ser un diari amb mal humor i amb confrontació amb la resta d'Espanya.

26.- I EL PUNTAVUI, no cobria l'espai independentista i d'esquerres?

Hi havia espai per un altre diari. L'ARA volia un periodisme més modern i més jove. I, sobretot, fer un periodisme amb anàlisi. Avui en dia, tot ho saps al minut. Quin sentit té que el diari t'ho torni a explicar l'endemà? L'ARA vol fer anàlisi, donar al lector les claus per entendre l'actualitat.

27.- Vosaltres va ser la palanca de mercat perquè LA VANGUARDIA decidís treure la seva edició en català?

Probablement, va motivar a fer-ho llavors i no després. És el procés de posar en valor la premsa en català. Potser l'ARA va ser una empenta més.

28.- El fet que estigues rebent un subvenció del Departament de Presidència fa que hagueu de ser menys crítics amb el Govern?

No, a nivell de continguts no n'ha influït. Per exemple, l'ARA va donar en portada el cas Palau fa dues setmanes amb cinc columnes. EL PERIÓDICO no va treure-ho en portada i LA VANGUARDIA a sota. Quan s'ha de ser crític, s'és

i quan s'han de reconèixer les coses, també, com quan l'ARA va denunciar la campanya d'EL MUNDO contra Mas.

29.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC?

És coherent des del punt de vista nacional i des del punt de vista que Catalunya vol celebrar una consulta i vol decidir el seu futur. Tots dos defensen el Sí.

30.- Creus que és un d'estable?

El Pacte no ha patit grans sotrats. És més inestable el pacte entre CDC i UDC, que no pas el pacte CiU-ERC. L'any que ve serà la prova de foc per al Pacte serà el 2014, que ERC vol que la consulta sigui aquell any.

31.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

El Govern no vol fer-la sense l'autorització de l'Estat. La decisió serà presa per CiU i ERC. Si la consulta no es fa el 2014, haurem d'anar cap a unes eleccions plebiscitàries. Mas ha dit als seus que no vol passar a la Història com un President traïdor. Si l'Estat diu que no, CiU entén que si la fes els partits la podrien boicotejar (PPC, C's i, potser, PSC). Amb un 30%, no es podrà validar. I amb un 51% del Sí d'una consulta pactada, Catalunya s'haurà de governar amb el que vol el 49% dels catalans? És un dilema. En el moment que es faci la consulta, l'opció guanyadora hauria de ser de més del 55%.

32.- Existeix encara l'eix esquerra – dreta?

Jo crec que sí. Això no vol dir que no hi hagi l'eix unionista- sobiranista. La prova és la política del PP front la d'ICV. Ara també es pot ser de dretes i independentista, quan abans qui era independentista era d'esquerres.

33.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

És una de les opcions que ha posat sobre la taula el President. Només ell ho podrà decidir. Però com que el Govern només vol fer una consulta legal i acordada, pot ser que ens hi acabem trobant.

ISABEL GARCIA PAGAN

Redactora de política de LA VANGUARDIA.

LA VANGUARDIA

Entrevista feta a la seu editorial de LA VANGUARDIA el 9 de juliol de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

No, perquè tal i com anava el desenvolupament de la legislatura i amb un escenari polític que ha variat, tothom ja s'ho pensava. Era lògic.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

La decisió del President d'avançar les eleccions va ser fruit de la demanda ciutadana, un escenari polític que havia canviat. El President, que és aquell qui convoca les eleccions, s'havia presentat amb un programa i amb unes línies de feina que van canviar al setembre. I ell ho va assumir i per això va convocar eleccions anticipades.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular (Diada)?

La manifestació de la Diada és la imatge del canvi polític que es vivia.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

Això no ho sabrem mai perquè mai no es tornarà a fer una campanya com aquella. Probablement, sí que va afectar però ho podria haver fet tant en positiu com en negatiu. És a dir, gent que anés a votar CiU com la conseqüència d'una *agressió* i gent que canviés alhora de votar-los perquè li han fet una imatge que no era la inicial.

La davallada de CiU és per altres raons. Però de portes enfora va malmetre molt la imatge de Mas.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Mas no té un discurs independentista. Mas i CiU estan fent un recorregut. Assumir la creació d'un Estat propi no vol dir que CiU sigui independentista. Si

el President hagués de votar ara en una consulta diria que SÍ, però abans hagués votat que NO.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

CiU com a formació no és independentista però està fent un trajecte que cada vegada més vol que Catalunya tingui més capacitat d'autogovern. L'objectiu final és un Estat propi, però com serà? Hi ha molta gent que et parla d'Estat propi, de confederacions, d'un Estat dins d'una UE d'Estats federats. Per això, Mas no diu el mot *independentista*.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

El problema de les enquestes no és ni el rigor matemàtic ni la *cuina*. Cada persona entrevistada és la propietària de les seves respostes, que poden ser veritat o mentida. Hi ha sempre el tradicional vot ocult, del PPC per exemple. Aquí passà el mateix.

Tot el que es va moure al voltant de la Diada creava l'ambient que la població se sumava al projecte d'Artur Mas. Però votar per un Estat propi no era estrictament votar CiU. Molta gent escollí votar la formació independentista nata, ERC, amb l'objectiu que aquests empenyessin CiU. La federació més els republicans determinaven el clam del carrer.

En aquesta ocasió, les enquestes no van encertar perquè allò que aquestes deien no es va plasmar en el vot real.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

En un míting, un càrrec del PSC va preguntar a Navarro que expliqués què era el federalisme. No ho entenen ni ells. És un concepte molt complicat de traslladar a la societat. Si l'Estat federal representa una evolució de l'estat autonòmic, encara que és difícil d'entendre, la gent escollirà avançar ni que sigui una mica.

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Aquestes són nits que, en el diari, el ritme i la dinàmica de treball se t'emporta per davant. Tot i així, ens va sorprendre. En la porra de la redacció, tothom va dir que Mas no arribaria a la majoria absoluta.

Tot i així, mentre fas la campanya es detecta si els números sortiran o no. Amb CiU, tot i la seva mobilització, es tenia la sensació que tot no aniria tan bé. Però les enquestes deien el contrari!

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

Al final el que compta és la teva capacitat d'influència. I la seva és gran. Més que per ERC, és el que representa per a la resta: el PSC ha deixat de ser transversal i central. El centre polític català s'ha mogut i ara es troba en CiU-ERC.

Abans l'eix esquerra - dreta pesava molt més i ara ho fa més l'eix Catalunya – Espanya.

11.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

És evident que el líder pesa, el que passa és que en els dos últims anys ERC ha modificat el seu projecte tan públic com privat (intern). Han desaparegut les trifulgues internes i les disputes personals.

12.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

La manca de definició d'un projecte que ha perdut la centralitat política.

13.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Sánchez- Camacho ha aconseguit un resultat rècord en escons, però no en número de vots; i no tot el votant nou de C's prové majoritàriament del PSC. També prové de CiU.

Els moviments de votants van ser força peculiars en les passades eleccions. C's no té desgast de govern i que té capacitat de regeneració del discurs polític, però que no és regeneracionista del model actual. Primer diuen que són regeneradors, però després es barallen per si els toca un senador o no.

14.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

És estable mentre les dues formacions polítiques creguin que durarà. La situació de la Generalitat limita molt l'acció de govern i que Junqueras sigui cap de l'oposició tampoc no afavoreix l'entesa. El Govern no ha perdut cap votació important al Parlament, però tot avança molt a poc a poc. Per exemple, de les pujades d'impostos aprovades se n'han aplicat una.

Pel que fa la coherència, ja ho havien fet abans. El senyor Carod-Rovira va demanar a entrar al Govern del senyor Pujol. És depèn d'on posis el focus.

15.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

No ho sé quan es farà. Però la pregunta és quin tipus de consulta es farà, si es farà.

16.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

La lògica diria que si el principal eix d'aquest Govern és fer una consulta i si no es pot fer, s'hauria de convocar eleccions i elaborar un nou projecte. El President va dir que la legislatura s'acabarà el 2016. Després de l'estiu tot es precipitarà.

Si fas eleccions plebiscitàries, ja no és una consulta, només demanes una adhesió. Amb consulta, necessites autorització de l'Estat. I amb una consulta popular de *fireta*, es tornaria a manifestar la ciutadania que ja ho ha fet en diverses ocasions.

És un problema de voluntat política, però d'una manera o d'una altra, l'Estat ha de donar una resposta si és que no vol unes eleccions plebiscitàries i una Parlament de Catalunya encara més fraccionat.

MARC MARTÍNEZ AMAT**Cap de política de RAC1.**

Entrevista feta a RAC1 el 15 de març de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

No, perquè era evident després de la pressió per canalitzar el moviment popular de la manifestació i donar-li forma a les urnes.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

L'escenari va ser introduït en primer lloc va ser el mateix Govern, el President quan amenaça de convocar eleccions anticipades si no aconsegueix pactar amb cap partit els pressupostos.

Com a possibilitat arran de la manifestació, va ser traslladar al Parlament allò que havia passat al carrer, potser una mica introduït pels mitjans. Però sobretot va néixer de la manifestació i després de la reunió pel Pacte Fiscal.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Era una tendència de fons, en el Congrés de Reus hi va haver un pas endavant i en l'entorn del President i de CDC no hi havia discrepàncies amb aquest rumb. Existia des de la conferència que va fer Mas el 20 de novembre del 2009. Parlava del Dret a Decidir, de la refundació del catalanisme. En cap cas, parlava d'independència, només de guanyar quotes d'autogovern.

La manifestació va ser un accelerador, no sabem si CiU ho hagués presentat amb un Sí al Pacte Fiscal. A l'horitzó, ningú no havia situat l'Estat Propi. Aquesta va engegar tots els esquemes de CiU en orris.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

No va ser l'únic element per la davallada de CiU, tot i que és difícil d'explicar-ho. Hi ha diversos factors: els estratègics de CiU tenien, abans de les eleccions i de la seva convocatòria, unes enquestes internes on els situaven per sota dels 60.

Hi havia també el fet que el debat girés entorn de la independència, que ajudava ERC, i a més els republicans havien renovat la direcció i podia ser que el *vot prestat* tornés a ERC després d'haver anat a CiU el 2010.

El President volia que les eleccions anessin en clau sobiranista i podia passar qualsevol cosa. Era difícil fer pronòstics i era difícil quantificar on i des d'on van i provenen els vots.

CiU havia girat el seu debat sobiranista i molta gent no donava validesa al discurs del President. Quan vas a unes eleccions a fer una cosa que abans no havies dit, com Montilla i Puigcercós van dir que no tornarien a pactar quan havien governat pactant, estrenant un discurs a les portes de les eleccions, et resta credibilitat. CiU va patir aquest problema i, a més, hi havia la inestimable col·laboració de Duran i Lleida que els restava credibilitat.

5.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Podria ser. EL MUNDO va aconseguir que el debat canviés cap a la corrupció.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Forma part de la voluntat de CiU de ser un partit moderat, d'un discurs central, un terme mig que no espanti tant. S'ha de veure si això pot ser així.

L'altra explicació és que en aquest món tothom és interdependent i que tu no pots ser totalment independent.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

L'escenari era tan nou que és com si estiguéssim jugant als escacs i donéssim la volta al taulell i hi hagués el parxís. No hi ha una manera objectiva de fer l'enquesta, hi ha elements d'interpretació: la intenció directa de vot (a partir d'una mostra, que no reflecteix el que és, el vot ocult. Exemple: el PPC treu un 2% de percentatge de vot), un procés de cuina amb la intenció de vot i

endevinar què contesta la gent que és abstencionista mitjançant altres indicadors de l'enquesta. I, a més, has de mirar els errors històrics de les enquestes. La tendència és de ser conservadors, interpretar la intenció de vot amb una projecció d'escons mitjançant les teves enquestes.

8.- Encara existeix l'eix esquerra – dreta?

Jo crec que és un eix que no prima ara. D'altra banda, no es pot afirmar que, per exemple, la corrupció sigui un factor de dretes o d'esquerres. El PSC n'ha tingut casos perquè ha tocat molt el poder municipal i C's, no tant d'esquerres però difícil d'endevinar què és, no n'ha tingut perquè no té municipis. No es pot corrompre qui no governa. Per tant, el debat nacional i la corrupció passa per davant d'aquest eix.

En la qüestió de les retallades, qui governa té els diners que té i, de vegades, es pot fer el que es pot, tret si s'incompleix el dèficit. El marge és molt escàs en aquest eix. I, segons el CEO, la gent vota més en la qüestió nacional.

9.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Després de la sentència de l'Estatut, el PSC queda desencaixat, a diferència de CiU que va remodelar el seu discurs. El federalisme no és nou. Recentment, el PSOE es va definir com a federalista que té etiquetes orgàniques, com el Comitè i l'Executiva Federals. Maragall va convèncer en certa manera Zapatero, i aquests dos van intentar impulsar el *federalisme asimètric* que ha quedat en un no-res.

L'últim Congrés del PSOE (febrer del 2012), quan ni Chacón ni Rubalcaba l'anomenen, queda palesa la voluntat dels socialistes espanyols. El federalisme vol ser l'últim intent d'acomodar Catalunya dins l'Estat espanyol.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

No s'ho esperava ningú pel que fa als resultats i, en certa manera, se sabia que CiU guanyaria i que la segona plaça estava renyida. A més, la gent no creia que ERC seria segona, però sí l'augment de C's, l'entrada de la CUP (tot i que ho podia haver fet amb més força) i els resultats de les formacions restants.

11.- Què suposa una ERC com a segona força?

ERC havia tingut més escons que els actuals, però el factor que canvia és l'esfondrament del PSC des del 1999. El PSC és el pont, i així ho diuen, entre Catalunya i Espanya amb la relació amb el PSOE. Enfonsat l'Estatut, que volia ser un encaix amb l'Estat espanyol, enfonsat el PSC.

La pèrdua de vots se n'ha anat una part a Ciutadans i l'altre que se'n va a ICV-EUiA o a Esquerra. Es polaritza el vot entre sobiranista i autonomista. L'escenari canvia i al PSC li costa trobar el seu lloc.

12.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Hi ha diferents elements. Un és el procés de renovació amb els deures fets, a diferència del PSC. Tenen una cara nova que demostra que no són els mateixos que van ser responsables del Tripartit. L'altre factor és que el seu debat, la independència, es va situar al centre de les eleccions.

13.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Forma part de la polarització. Si s'enfonsen els partits centrals, CiU i PSC, augmenten els que no ho són: ERC, la CUP, PPC i C's.

14.- Què ha fet malament Solidaritat per treure menys vots que PxC?

Si neix del desgast d'ERC i del discurs del *peix al cove* de CiU. Neixen dels que es fan dir independentistes però que pacten amb els socialistes i dels que defensen el país però no parlen d'independència. Si té la competència directa d'ERC, que s'ha desvinculat del Tripartit, i d'una CiU que ja parla d'independència. A més, la cirereta del pastís és la CUP, que tot i que no és el mateix espai electoral en l'eix dreta – esquerra, en el nacional sí que l'és. No hi havia tant d'espai per a tantes forces.

15.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC?

Junqueras va dir que serien *els socis més fidels de Catalunya* i deixava entreveure que s'entendrien per defensar la independència. Una opció era

governar junts amb la idea d'un President i d'un cap de l'oposició units. Tanmateix, el 2010 no hagués pogut passar.

Ara, era millor no aparèixer com algú que volia poder com va passar el 1980 i durant l'etapa del Tripartit. ERC, actualment, no té risc de perdre res, mentre que CiU ha de compartir decisions amb aquesta.

16.- És una contradicció que Oriol Junqueras exerceixi de cap de l'oposició?

Veritablement no exerceix de cap de l'oposició, de la manera tradicional, perquè té un acord parlamentari. Alhora, el 2010, el PSC, cap de l'oposició, va pactar la investidura d'Artur Mas. Si ser cap de l'oposició és no votar res del que proposa el Govern, aquest hauria sigut Joan Herrera en l'últim Parlament.

Formalment, Junqueras ho és; però a la pràctica, no.

17.- Creus que és un pacte d'estable?

És un pacte estètic, com va passar amb el PPC la legislatura passada. ERC vol fer veure que si les retallades tenen lloc és perquè no hi ha més remei. Però si els republicans decideixen retirar el seu suport, ens trobarem en una situació complicada.

18.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo vull creure que sí. O es fa aquesta, o s'acaba la legislatura.

19.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Aquí s'estan barrejant dues coses. És una legislatura constituent? O una de convencional? Som al camí del mig: el 25N s'ha votat per al nou Estat o per continuar amb un autogovern que, de mica en mica, va cap a un Estat propi legislatura rere legislatura.

NEUS TOMÀS**Cap de política d'EL PERIÓDICO**

Entrevista feta a un bar al costat de la seu editorial el 12 de juny de 2013.

el Periódico
de Catalunya**1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?**

Era una de les hipòtesis que circulaven per la Generalitat i per CiU després de la Diada de l'any passat, però sí que em va sorprendre perquè no és habitual que es convoquin eleccions a mitja legislatura. D'altra banda, era lògic després del rebuig al pacte fiscal per part del President Rajoy.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Jo crec que quan els periodistes ho posen sobre la taula és perquè algun polític ja ho ha apuntat en privat. Una altra variable per convocar unes eleccions era no haver de fer uns pressupostos.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

En una part sí, i també del relleu dels quadres dels partits (Oriol Pujol o Rull). Evolució al carrer i als despatxos.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons i, per tant, el poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Jo crec que va contaminar la campanya. Algunes coses eren falses, d'altres mitges certes i d'altres certes. Crec que no va afectar el resultat final però va poder condicionar una part de l'electorat, que veia que un partit com ERC no estava esquitxat per corrupció.

Les retallades no van ser calculades pel President i pels seus estrategs. Pensaven que s'endurién bona part de l'electorat sobiranista, però no van pensar que les retallades també compten.

5.- El sondeig publicat per EL PERIÓDICO, indica que ERC passaria a ser la primera força al Parlament amb 39-40 escons, i CiU seria la segona amb 35. Què està passant?

Segons el sondeig que vam publicar a EL PERIÓDICO, dos de cada deu votants de CiU anirien ara a ERC i una quarta part dels que els van votar el 25N diuen que es quedarien a casa. Aquests són els sectors de l'electorat que Duran i Lleida creu que s'han de recuperar. És molt difícil dir per on perd, però el que està clar és que perd per totes bandes. Quan s'apropa a ERC per la banda moderada i a l'inrevés.

La gent comença a renunciar a la política tradicional. Per això baixen els partits de centre i creixen els que no ho són. Mas està atrapat entre el cor i la butxaca.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Per acontentar al sector moderat i el President ho fa també pensant en el missatge que s'enviarà a Espanya.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

No van detectar on anava el vot sobiranista. El van detectar però no el destinatari. En la nostra última enquesta, ja situàvem que CiU anava perdent força i que ERC seria segona força. Les enquestes serveixen per saber la tendència, però no són una fotografia fixa i que la demoscòpia no és una ciència exacta. Tot i així, no sé fins quant ERC pujarà.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Sempre n'han parlat, però a Espanya no els han escoltat. Pasqual Maragall ja va començar a parlar del *federalisme asimètric*, que cada territori ho tingui tot una mica a mida. Qui hauria d'abraçar aquesta causa és el PSOE, però ho fa tímidament.

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo sabia que no seria el resultat tan bo de les enquestes (descens lent de les últimes publicades, amb l'excepció del CEO). Però no em podria suposar que cauria tant.

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

D'entrada, demostra que l'actual direcció està fent les coses bé. Després del Tripartit, van fer la seva pròpia travessia del desert. Junqueras ha fet una neteja ordenada de la directiva anterior sense una guerra civil a dins. Ha fet un discurs que supera els límits d'ERC i hem de veure si es pot mantenir amb el temps. Però l'estratègia ha estat molt bona.

11.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

A diferència d'ERC, té un debat intern obert, una crisi de lideratge en la qual Navarro no està reverenciat i si el PSOE no aixeca cap; el PSC tampoc ho farà.

12.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Perquè igual que tensions el Sí, tensions el NO. El vot unionista i més espanyolista ara s'ha mobilitzat (recordem la participació del 68%). S'ha tensionat el Sí, doncs també ho fa el NO. I el NO és clarament representat pel PPC i C's.

13.- El PPC és un partit marginal?

No és marginal. És que la fragmentació que hi ha al Parlament, fa que l'espai de la dreta es comparteix entre CiU i PPC i l'espai espanyolista és representat per una part del PSC, C's i el mateix PPC.

14.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Estable el temps ho dirà. Des del punt de vista de Junqueras és coherent, però des del punt de vista de CiU dependrà de la negociació amb el govern espanyol.

15.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Mas voldrà fer alguna fórmula de consulta, encara que no sigui vinculant i per tant serà de perfil polític i no jurídic.

Si no hi ha consulta, vol dir que els partits que s'han compromès en fer-la hauran de portar en el seu pròxim programa electoral una nova proposta per assolir l'Estat propi. Mas i Rajoy tindran un problema.

16.- I Junqueras en tindrà un?

Junqueras fa la seva via i està disposat a una declaració unilateral, la més traumàtica a nivell social. Ell té una alternativa política, però no sé com s'articula.

17.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

No dependrà d'ell, sinó del suport de Junqueras. Si Junqueras li retira, només quedaria l'opció de si el PSC s'avindria a garantir-li la governabilitat. Però tots els Presidents volen esgotar la legislatura.

18.- I per què Mas no ho va fer?

Perquè l'èxit de la Diada li va fer pensar que aquella gent votaria CiU. Fou un error de càlcul.

JACINT FELIP**Sots director de Ràdio 4.**

Entrevista feta al seu despatx de Ràdio 4 el 15 de juny de 2013.

ràdio 4
rne**1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?**

No em va sorprendre perquè la resposta ciutadana que hi va haver el dia de la Diada necessitava una reacció. El President va veure que calia modificar el seu programa electoral i recollir en la seva proposta electoral el que la gent va expressar al carrer. Era un acte de coherència.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

El periodista intenta veure el que es produeix en la societat i ho trasllada a la seva audiència. Es palpava que podia haver eleccions anticipades i sempre es fa la pregunta, encara que t'ho neguin.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

La participació en la Diada va ser la clau, malgrat que molta gent llenci aigua al vi. Va ser única, amb una festa cívica i reivindicativa. CiU va prendre bona nota. Els polítics fins i tot escolten, i van reflexionar. En el cas que no haguessin donat un pas, la societat civil hagués agafat la iniciativa.

Els polítics potser no són els que marquen els temps. A Catalunya, hi ha un teixit associatiu que va des de les dones maltractades fins als desnonats. O els polítics els fan cas, o aquest teixit els avançarà.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

No, només va tenir influència en una part. Els mitjans poderosos, conjuntament amb els altres i amb les xarxes socials, va fer mal. Però no va ser tant decisiu, només en un petit percentatge. Dir els escons que hauria tret és fer política ficció.

ERC tenia un missatge molt clar i la gent va anar cap a aquest, que era l'original. CiU no tenia la mateixa empenta.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Jo continuo pensant en la bona fe de les persones. Jo crec que Mas té aquest esperit independentista i sobiranista. El President, però, ha hagut d'aplicar una política econòmica pendent de Madrid i de Brussel·les; però sobretot de Madrid, que no dóna el finançament que Catalunya necessita per mantenir el seu Estat del Benestar. En definitiva, tot no és una cortina de fum.

6.- Aquestes retallades són justificades?

Ens han deixat *sense poder respirar*. Hi ha hagut molta alegria durant molts anys, però els ciutadans no en tenim cap culpa. A partir d'aquí, tot s'ha enfocat amb la macroeconomia i Espanya ha estat, i està, sotmesa en unes situacions de control, de vegades, qüestionables. Llavors, l'Estat ha tret diners d'on hi ha: Catalunya.

7.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Ell és polític i ha d'anar amb compte. Sabem el seu rumb, hi ha una part dels ciutadans que hi estan, o no, a favor. Per tant, ha d'anar amb compte quan diu segons què. Qualsevol cosa que diu es llegeix amb un doble sentit i tothom ho llegeix a la seva manera. Per tant, el President ha de ser curós, prudent o ha de negociar amb Esquerra.

Sempre, per fer la consulta, s'ha de continuar negociant i esgotar totes les vies; tenir un tarannà de diàleg i si una part no vol, el problema es pot agreujar, però serà el seu problema i haurà d'assumir la seva responsabilitat.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Les enquestes només són això, i ho he vist en molts sectors com el de les audiències. Aquestes estan mal fetes. Si el ciutadà respon amb desgana, també estarà mal feta. És una bona eina però no és definitiva.

Per exemple, a Ràdio 4, el Baròmetre – EGM ens dóna 11.000 oients, els mateixos seguidors que té a Twitter. Això vol dir que tots els seus oients són 2.0. I això no és així i està mal feta. Té molt prestigi i és cara, a més.

En les enquestes hi ha interessos. En aquest cas, no ho sé. Potser si dones una majoria a CiU, la gent creurà que no cal anar-los a votar perquè ja guanyaran. Les enquestes et donen unes idees del que pot passar, veuríem què passaria ara.

És clar que CiU està patint un desgast de retallades i que d'aquest descontentament se'n beneficia ERC, que és fora del Govern. ERC no es desgasta i aconsegueix més suport perquè la gent se n'està atipant de les retallades catalanes i espanyoles, i amb tot el que fa Madrid a Catalunya (Ilei Wert, l'Estatut...).

9.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

El PSC és en una situació caòtica que el pot portar a la desaparició, és a dir, a ser PSOE. És cert que el PSOE podria encarnar el federalisme, però no s'ho han cregut mai. Amb qui et vols federar? Espanya no es vol federar.

El PSC està amb una divisió interna terrible, una pèrdua d'un partit històric que havia tingut molt bona gent. Pere Navarro no hauria de fer declaracions com la d'abdicació del rei o la del concert basc o navarrès. Cada vegada que el veig, em sap greu que de la gent vàlida que hi ha en el partit, hi hagin aquests alts i baixos.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo era a la ràdio, aquella nit, estàvem fent programació especial. Una en català per a Ràdio 4 i una en castellà per a RNE 1.

Els analistes que teníem aquí, algun va apuntar que Mas dimitiria aquella nit. Una gran sorpresa, però tothom esperava que els escons es remuntessin al llarg de l'escrutini. I no va passar.

11.- Què suposa una ERC com a segona força? Junqueras és el vertader cap de l'oposició?

Després del fracàs del Tripartit, ERC s'ha renovat: gent nova, un missatge clar, assumint responsabilitats en un passat i un Junqueras que ha sorprès a tothom qui no el coneixia (havia treballat a ràdio 4). És un gran pedagog, molt didàctic, proper i sense prepotències. El seu discurs no es pot rebatre i ha deixat en evidència aquells que l'han intentat portar en diversos carrerons sense sortida.

Quan està emprenyat se li nota, però és que també és el moment en què la gent està emprenyada. Els altres polítics fingeixen millor i ell mostra la manera com és realment.

I si en aquest moment haguessin eleccions, pujarien més perquè ho saben explicar. La importància rau en el missatge, al marge que sigui un home lletjat i amb un ull que mira malament.

12.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Tenen un problema de lideratge molt gran i una gran divisió interna. A més, no tenen cap full de ruta, com el PSOE a Espanya. La derrota a les Generals ha deixat el socialisme molt tocat. No hi ha gent capaç que ho tiri molt endavant i que està allunyada de la gent del carrer. Mas està en contacte amb gent, el Junqueras amb els estudiants de la universitat i el PSC s'han acomodat en el poder que tenien.

D'altra banda, no deixen sortir gent jove que pugui regenerar el partit, com el sector catalanista o les joventuts socialistes.

13.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

És una reacció al Sí. Ciutadans ha pujat més perquè no té el desgast de la política espanyola, és una marca més moderna que un PP que prové d'AP i que és dretà. Dins del PP, els seus subpartits a les Comunitats Autònomes són diferents entre ells. Tot i així, la gent té la percepció del PPC anticatalà. Però hi ha gent que defensa el seu discurs.

Com a anècdota, puc explicar per què defenso que el PPC vigili més en les seves campanyes electorals. Una de les falques era que si Catalunya fos independent, la gent gran no tindria pensions. Llavors, ens van trucar persones grans demanant-nos si es quedarien sense pensió amb l'argument que ho han dit a la ràdio, no al carrer. I alguns hauran votat el PPC per por.

I també juguen amb el format: fan les falques com si fos un informatiu o una entrevista; i la gent ho interpreta com un informatiu o una entrevista vertaderes.

14.- Hi haurà una competició ICV-EUiA i CUP per veure qui és més progressista que qui?

No ho sé. Ara sóc allunyat amb el que fan tots dos. Hi ha una part de la gent d'Iniciativa que lamenta la no definició d'ells en el tema nacional. La CUP és tal com es mostra.

Si la CUP mobilitza el vot juvenil, serà un partit de futur perquè serà una nova manera de fer política. ICV és un partit el qual, en algun moment, li falta claredat en el missatge. Quan això et passa, tard o d'hora, ho acabaràs pagant.

15.- La CUP va entrar en detriment de SI. Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista? Què va mancar a SI?

La primera vegada que es va presentar (2010) es va poder beneficiar de l'efecte Laporta. Però al final, el seu discurs semblava excessivament com un

reny. I això no ha agradat. Això també passa a en Joan Herrera, que sempre sembla que tot vagi malament. Tanmateix, ICV és un partit més arrelat al territori.

Serà difícil que SI torni al Parlament. O troben un missatge, un mitjà i una persona que sap explicar-ho molt bé, o no hi ha res a fer.

16.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Això és política ficció. A veure, Duran i Lleida el posa en perill cada dia. Mentre la gent de CDC segueix el programa, Duran sembla que vagi per lliure. Això fa mal a Convergència.

17.- Preval l'eix esquerra – dreta?

Ara preval més l'eix nacional. El dreta – esquerra té una importància més relativa. Quan hi ha algun punt com la CCMA o l'endeutament, que fa que es marquin diferències entre les esquerres i les dretes.

18.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme el 2014?

Continua sent política ficció. Particularment, m'agradaria fer-la l'any 2014. És l'essència de la democràcia: decidir, que el poble decideixi i que el resultat s'accepti democràticament. A Suïssa, hi ha consultes cada mes, per exemple. Les consultes s'han de viure amb normalitat. Si els polítics tenen por a les urnes, alguna cosa falla.

19.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Tot dependrà del resultat de la consulta, si es dur a terme. Si surt NO, CiU no podrà ser partit de Govern; serà necessari un canvi.

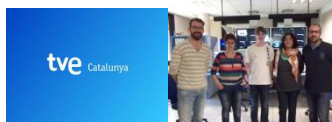
20.- I si en aquestes eleccions torna a sortir CiU?

Podria sortir, sense cap majoria, però amb unes aspiracions diferents. Saber i determinar les relacions que tindrà amb Espanya.

RAFAEL LARA (R), sotsdirector dels Serveis Informatius de TVE Catalunya; **MARC SALA (M)**, editor Informatiu Migdia; **ANNA FORMENT (A)**, adjunta d'edició de l'Informatiu Migdia; **NÚRIA GARRIDO (N)**, coordinadora de Redacció.

Entrevista feta a la redacció dels Serveis Informatius de TVE Catalunya el 14 de juny de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

A: la situació estava deteriorada.

R: el dubte era quan les convocaria.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

A: el clima que havia d'haver eleccions anticipades va ser creat per part dels columnistes, tertulians...

R: sobretot la premsa va ser la que va influir més.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

A: hi ha un nucli de gent, el votant conservador i el nucli empresarial, que sempre vota CiU.

M: hi ha una part de l'electorat convergent que vota ERC perquè defensa la independència sense embuts.

A: a la classe mitjana catalana els ha espantat aquest discurs.

R: cal recordar que CiU estava amb el PPC al Parlament i a la Diputació; i que ara són amb ells a l'Ajuntament.

M: CiU ha tingut una pèrdua cap a l'esquerra, no cap a la dreta.

A: els mitjans catalans van ajudar el miratge del Mas. Per exemple, LA VANGUARDIA. Els polítics esmorzen amb el diari.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

R: hagués baixat igualment.

A: a Catalunya, la gent no s'ho va creure gaire i que els votarien més per victimisme.

R: haguessin pujat si s'hagués relacionat l'atac d'EL MUNDO amb un atac a Catalunya. És a dir, si s'hagués pensat que CiU=Catalunya.

M: aquest és un país que la corrupció no és castigada, com el de Francisco Camps. Ara ja es comença a veure en el desgast en el bipartidisme. La gent no penalitza al polític, en tot cas a la formació.

5.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

A: tothom sap el que vol dir. Era un discurs per no espantar la gent.

M: ara li fa mal aquests mots. Mas no donarà el pas definitiu i ara no pot tornar enrere.

6.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

A: la gent no diu la veritat a les enquestes. I molta gent que es va decidir a última hora.

M: les extrapolacions s'han d'adaptar als paràmetres actuals.

7.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

R: Navarro, que mai no ha estat pròxim a Maragall, s'ha vist obligat a treure-ho.

M: però ho han d'explicar millor.

8.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Tots: molt.

R: jo no creia que arribaria a la majoria absoluta, però que la fregaria.

A: l'Onze de Setembre va ser un miratge de la societat catalana. No era la Catalunya real, perquè n'hi havia una altra, que alguns eren els mateixos manifestants, que era la Catalunya de les retallades. Mas va ser la primera víctima d'aquest miratge.

M: un error d'estratègia.

9.- Què suposa una ERC com a segona força?

R: una part dels manifestants s'han van anar a ERC.

A: i hi ha uns votants de CiU que volen la independència però que no haguessin votat un home que els ha retallat.

M: l'eix esquerra – dreta existeix, sinó ja s'haurien aprovat els pressupostos.

10.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

R: van saber fer bé després de la davallada. El PSC no. Ara Pere Navarro comença a portar la batuta de l'agenda mediàtica amb declaracions com l'eliminació del concert basc i navarrès.

11.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

A: no tenien un missatge clar.

R: i Navarro ho faria ara molt millor que el que ho va fer al Debat a 7. També va afectar la indefinició del seu projecte, el PSOE, les friccions amb el sector catalanista del PSC.

12.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

A: molt votant del PSC que a l'àrea metropolitana votava PSC perquè era el referent del PSOE, ara vota el PPC i Ciutadans. Hi ha molta gent que no està a favor de la independència.

M: aquesta campanya era el SÍ o el NO, i les forces del mig baixen, tret d'ICV-EUiA, que van augmentar per ser els autèntics opositors a les retallades. A ICV tots estan callats i units. Quan passi i tothom parli pel seu compte, tindran un problema. Hauran d'assumir la seva posició.

R: i o CDC haurà de renunciar a una cosa, o UDC es farà independentista. Però així no poden seguir.

13.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

A: coherent pels resultats electorals.

R: i a ERC ja li va bé ser a fora.

A: els va bé en clau de suma.

N: i CiU era conscient que sola no pot carregar tot el procés.

Tots: però no és estable.

14.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme l'any 2014?

M: si no es fa, es convocaran eleccions.

A: el que està clar és que no governen. Hi ha un immobilisme que no es pot suportar. No hi ha iniciativa, tot el discurs és contra Madrid i girant voltes al dèficit i als pressupostos.

M: ara mateix, l'estratègia és la confrontació.

A: no et pots alimentar només d'Espanya et mata.

M: i la confrontació tapa el malestar ciutadà.

R: ERC són els que marquen l'agenda de Catalunya.

M: Mas no apunta a cap mesura concreta.

MAIOL ROGER

Redactor de política d'EL PAÍS Catalunya, especialment CiU, ERC i l'independentisme català. Elabora ressenyes de llibres polítics al suplement QUADERN.

Entrevista feta a la seu editorial d'EL PAÍS Catalunya el 2 de juliol de 2013.

EL PAÍS

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

No perquè era una decisió lògica. La promesa amb què tu t'havies presentat a les eleccions va estar superada pels esdeveniments. Amb el crit independentista de la gent, era una decisió normal, tot i que des del partit ho poden trobar un error perquè van perdre 12 escons. La raó de la seva baixada no va ser convocar unes eleccions anticipades, sinó la mala campanya que van dur a terme.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'un esdeveniment anticipat. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Jo no vaig preguntar a cap conseller sobre unes eleccions anticipades. La veritat que els periodistes podem crear un ambient, però la informació que tenim ve dels mateixos polítics. En canvi, sí que vam influir en la manifestació, que se'n parlés durant tot l'agost. Tot i així, la pregunta d'eleccions anticipades la podries fer ara mateix en una situació econòmica desesperada.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Els dirigents actuals de CDC són independentistes des que eren a la JNC. El que ara són a CDC dirigint, l'any 1989 van fer una campanya anomenada *Freedom for Catalonia* (Llibertat per a Catalunya), que parlava de la independència. L'assumien com una utopia ideològica.

Però CiU tenia sempre la política de grans majories: un encaix amb Espanya en el qual Catalunya sempre hi sortís beneficiada. En el moment que aquest encaix és impossible i la independència és majoritària, CiU aposta per la independència. Convergència ha fet sempre el que deia la majoria; el 2010 proposa el concert econòmic amb un electorat que té un lligam amb Espanya però que ve d'un 10J.

El procés no és qüestió d'uns mesos, però tot s'accelerat al mateix ritme que ho feien els esdeveniments.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? I el poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

És difícil xifrar com va afectar l'informe. El que passa és que CiU està molt tocada per la corrupció: té la seu embargada, tenen imputat el seu exsecretari general i el cas Pallerols que va afectar Unió. Per tant, EL MUNDO va recordar que CiU és un partit que s'ha vist afectat per la corrupció en moltes ocasions.

En les enquestes preelectorals, hi ha un 40% dels vots indecisos entre CiU i ERC i molta gent que volia votar CiU, es va decantar per ERC perquè el procés independentista seguiria igual i li garantien una netedat en l'acció política. L'altra gran influència van ser les retallades.

5.- Tot i això, el Ministeri de l'Interior no sap d'on prové l'informe i s'ha demostrat que era fals...

Tendeixo a pensar que algú enganyà EL MUNDO. La font que garantia l'informe després es va amagar. D'altra banda, crec que l'únic objectiu va ser destruir el President Mas perquè des dels centres de Madrid creuen que el procés sobiranista se l'ha inventat el President. Enfonsant-lo, pensen, destruiran el procés. Fos fals o no, era una arma.

6.- Abans has qualificat la campanya de CiU com a molt dolenta, en què es van equivocar?

En moltes coses. Primer, en el desafortunat anunci messiànic del President. Una figura desgastada per les retallades i que havia pactat dues vegades amb el Partit Popular Català podia arrossegar les masses cap a una votació?

Segon, el voler exigir tot el dia una *majoria excepcional*. Quan la gent pensa que tu pots treure la majoria absoluta, llavors vol que tu no puguis fer el que vulguis i que algú et controli. I aleshores, moltes persones que podrien haver votat a Mas, són frenades pel seu discurs i van votar ERC.

D'altra banda, l'informe d'EL MUNDO va poder influir, però també que, jo que vaig seguir tota la campanya del President, semblava que a mesura que passaven els dies tot s'anava desinflant.

En quart lloc, les declaracions de l'endemà de La Diada, en les quals Mas va dir que aniria a Madrid a demanar el pacte fiscal i que si no li donaven convocaria eleccions. Quan les convocà, se'l veia apagat i, durant la campanya, té un rumb dispers amb disputes internes.

7.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

De cara a la població civil, no ho sé. Però la modulació del discurs del President és lògica, entenent que CiU sempre ha jugat amb l'ambigüitat política per tenir grans majories. Si en alguna cosa són bons és en comunicació política, excepte en aquesta campanya. El discurs de no hem aconseguit un encaix amb Espanya, s'han esgotat les vies, i ara hem d'anar cap a l'Estat propi, és lògic.

Però tot això ve del Congrés de Reus del 15 de març. És ràpid, però.

8.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

La seva resposta oficial és que *independència* és un mot del segle XIX i que nosaltres anem cap a un món d'interdependències (UE). El que jo crec és que al votant de la burgesia catalana fa por el terme *independència*, antigament relacionat amb el 20% de la població.

El President pensa que dir *estat propi* és més suau per una persona gran del barri de Sarrià que el que li interessa és tenir la pensió assegurada, per exemple. Això afecta al President en els sectors independentistes, però no crec que li afectés en el resultat final.

9.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Cuinar una enquesta és un acte que genera un perill. Una enquesta és una foto d'un moment, que era lògica en aquell moment. En les dues setmanes de campanya van baixant, per exemple, en l'enquesta del THE GUARDIAN, l'hi donaven el 23 de novembre entre 57 i 59 escons.

Alhora, en unes eleccions voten moltes persones, més que en una mostra d'enquesta. I quan la gent veu els resultats al diari i encara es troben indecisos, actuen en conseqüència. El CEO pensava que els indecisos es decantarien per CiU, quan ho van fer per ERC. Aquí és on hi ha l'error.

10.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

El PSC sempre ha parlat del federalisme com a opció utòpica i a més, és l'arma que s'ha d'agafar per no quedar al costat del PPC i de Ciutadans. Era un opció que fins fa tres anys, era la preferida pels catalans.

La gent entén el que és el federalisme, però també sap que Espanya no ho acceptarà mai perquè ni tan sols accepta que ensenyem en català. No podríem tenir un tracte igualitari. En canvi, la independència és un trencament. Només un que es vulgui divorciar, ja serà un divorci.

11.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo era al *Majestic* i pensava que CiU tindria un resultat similar. Els primers dies de campanya pensava que se situarien en els 66 escons, però a l'hora de la veritat, tots els periodistes que érem a l'hotel estàvem sorpresos en com anaven les coses.

Quan va sortir l'enquesta de TV3 i Catalunya Ràdio que donava 54/57 per a CiU, va ser un drama per als militants i per a mi: em van canviar tots els esquemes. Què explicava jo als meus lectors? Ho havia de redefinir (mala campanya...).

12.- Què suposa una ERC com a segona força?

Que la primera i la segona força estiguin unides vol dir que l'oposició té poca influència. L'estratègia d'ERC, que al principi era bastant desconcertant, ara veiem que és molt bona i que té rèdits electorals. A més, s'han complert els punts de l'acord de governabilitat com la creació de la Comissió, del Consell Assessor o la Declaració Sobiranista del gener passat.

13.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Ha influït molt el líder perquè el projecte és el mateix de sempre. La fi de les desavinences internes han ajudat molt. Ha arribat una pau i un líder atípic que fa un discurs pedagògic que sembla que no hagi passat per un assessor d'imatge. És un home que diu les coses tal com ragen i que te'l podries trobar al bar i parlar amb ell de política. D'altra banda, és molt bo fent mítings i fa una política conseqüent.

Per acabar, la marca independentista del país és ERC i la gent pensa que el partit ja ha superat l'etapa del Tripartit. Alhora, Esquerra també guanya per incompareixença d'altres (CiU i PSC).

14.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Els partits grans estan patint molt amb aquesta crisi política i econòmica, i el proper serà el PP estatal. A Catalunya, en el moment que tot es polaritza, el PSC és allà al mig, on no es vol seure ni amb el PPC ni amb C's, però tampoc amb els independentistes.

L'acció de govern passada també encara pesa i, a més, el PSC encara no ha trobat el seu paper en el procés sobiranista: ara és a dins, ara és a fora. Els socialistes estan molt desubicats.

15.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

En part és el declivi del PSC. Els socialistes, com a defensors del NO, són vistos com a febles per tota aquella gent que pensa que Catalunya no té dret a decidir. Tanmateix, la gent molt conservadora de CiU se'n podria haver anat al PPC.

I C's és un partit que ha sorprès per una acció contundent, de discurs proper i populista, Rivera té una oratòria molt ben treballada amb uns arguments demagògs que utilitza en la justa mesura per no fer allunyar la gent i perquè ha tret de les seves caselles el PPC. El proper que ve és el descens de Partit Popular Català arrossegat pel context espanyol i l'auge, com ja hem vist, de Ciutadans.

16.- Per què ICV-EUiA no es decanta ni pel SÍ ni pel NO?

Perquè és un partit amb una qualitat democràtica indiscutible que ha tingut un discurs lògic. Defensa la consulta i té una aposta federal. Però són conscients que hi ha independentistes al seu partit i ho consultaran entre les seves mateixes bases. I potser no defensen cap opció!

17.- La CUP va entrar en detriment de SI. Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista?

No. Són partits molt diferents. SI és un partit mediàtic, que semblava que el seu líder, Joan Laporta, s'havia de menjar part de la política catalana, i que tenia dos escuders com López Tena i Bertran. Feien política de curta volada per generar situacions rocambolesques al Parlament i les lluites internes el van afectar.

La CUP té molt recolzament als municipis. Molta gent que votava ERC, ICV-EUiA o moviments alternatius, va veure que en les eleccions nacionals tenien la possibilitat de votar la mateixa marca que els representava en els municipis.

18.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Coherent sí i estable fins a cert punt. És difícil que sigui estable si un dels partits ara és a l'oposició i ara és al Govern i si l'altre posa constantment en dubte els fonaments del pacte (més Unió que Convergència).

El pacte sí que és coherent perquè CiU cedeix en moltes coses a canvi de la Presidència del Govern i ERC aconsegueix els seus objectius. El que no s'ha complert del pacte és tenir pressupostos.

19.- Existeix encara l'eix esquerra - dreta?

El que passa és que en aquest país també hi ha hagut l'eix nacional. D'una banda, és molt difícil que es reediti el Tripartit per evitar les retallades, i per tant guanya l'eix nacional que ha marcat el pacte de Govern. Sí que existeix l'eix esquerra – dreta, però tant CiU com ERC acaben sent partits de centre perquè es poden posar d'acord per un objectiu comú com pot ser la consulta.

20.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

No ho sé pas. El Pacte ho posa, els partits polítics ho tenen clar però costa d'imaginar que d'aquí a 12 mesos anirem a votar la nostra independència. Però tot ha anat molt ràpid en els últims mesos i tot és possible. Si el poble ho vol, hi ha majoria parlamentària i els agents polítics hi estan d'acord, tots els ingredients són presents.

Ara també caldrà veure la resposta del govern espanyol: si poses les urnes al carrer, no t'agafaran el teu resultat com a vàlid o t'enviaran la Guàrdia Civil? No és el mateix. En qualsevol cas, hi haurà una decisió democràtica que donarà la veu al poble, per exemple, amb unes eleccions anticipades en què el bloc del Sí i el bloc del NO es presentin junts.

21.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Sí, segur. Per alguna cosa o altra segur. Unes eleccions que siguin plebiscitàries o unes que hagin de decidir un Govern després d'un NO en una hipotètica consulta. Però tornarem a votar.

CAROL ÁLVAREZ Redactora en cap d'EL MUNDO Catalunya,
encarregada de política, societat i economia.**EL MUNDO**
CATALUNYA

Entrevista feta a la seu editorial d'EL MUNDO Catalunya el 15 de juny de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Sí. Em va sorprendre el dia d'agost, quan va sortir en l'acte d'homenatge d'un actor que va morir, que el president va dir que feia una crida a la mobilització de la Diada. Reflexions que feia en veu alta i allò sí que em va sobtar. A partir d'aquí, tot ja encaixava.

Se sumava en esperit a la Diada, d'interès independentista, que no era la idea tradicional de CiU. Era *la serp de l'estiu*, el tema de l'estiu que va tenir molt més impacte en un mes en què no hi ha notícies. I a partir d'aquí tot començà.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Nosaltres treballàvem amb la hipòtesi que es podia avançar les eleccions. Quan CiU ja no fa allò que sempre feia, veiem que això pot crear una crisi amb el seu votant i una crisi interna, tenint en compte que Duran té unes idees diferents que Mas. L'única manera per tirar endavant i no desgastar-te és fer una enquesta interna i convocar unes eleccions anticipades.

Com a periodista, sempre preguntes per saber si allò que tu perceps, també ho fan ells. Però, al capdavant, si volen que arribi a l'opinió pública, ja ho diran. Si ho anuncien en declaracions, es crea tot allò del *globus sonda*, on sabem exactament com reaccionen els partits, els sindicats... davant d'aquest anunci. Per això també ho poden fer. Els mateixos polítics ens fan servir com a altaveu per percebre com reacciona la gent.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Nosaltres entenem que, des de fa uns anys, la situació del Mas ha estat que si no hagués tingut una situació de crisi, no s'hauria trobat amb un moviment independentista a l'alça. El clam de poble demana respostes i, a més, Mas va fer retallades. És molt fàcil buscar culpables fora quan tens aquests dos

ingredients: per mantenir la confiança del vot, dir que s'ha de retallar perquè un altre no ens dóna llibertat.

En el moment de la Diada, a Mas se li va anar de les mans, i ha acabat dient que la independència ho arregla tot. Mas va crear una il·lusió falsa amb un discurs que ja té anys d'història. La diferència és que sempre CiU ha estat un partit de centralitat i majoritari i el que està tirant del timó del partit, arrossega els seus votants. Ha evitat els riscos que genera la independència creant així una il·lusió. Molts dels seus votants clàssics també s'han quedat a casa o s'han anat al Partit Popular Català.

Han promogut la possibilitat de ser independents i han fet créixer també a ERC. Perquè si Mas diu que la independència és possible, votes ERC o la CUP que ho han defensat sempre.

4.- Amb la publicació de l'informe, es volia embrutar la campanya o volíeu fer un exercici de transparència amb els catalans perquè coneguessin qui era vertaderament el candidat Mas?

Volíem dir que aquest polític té això. Això va generar polèmica a la casa. Jo vinc del món judicial i en temps de campanya, hi ha una norma no escrita que diu que no es poden treure informes de candidats a les eleccions en època electoral perquè consideres que molta gent truca al diari denunciant-nos casos, normalment en les eleccions municipals. Això crea un dany en l'opinió pública irreversible quan nosaltres hem de crear una opinió. L'altra cara és qui som nosaltres per tapar un informe a l'opinió pública en un moment tan important. Ha de decidir amb tota la informació i això és una obligació que tenim vers el ciutadà: informar.

Això potser va distorsionar els resultats, com així el desenvolupament que tenien previst els partits en el seu discurs durant els 15 dies de campanya electoral.

L'informe va ser fet a Madrid i les fonts no es van publicar. Jo sempre m'he qüestionat que un esborrany s'ha de valorar molt si publicar-lo o no. Hem de veure la credibilitat que et dóna la font, que pot aparèixer o no per motius de protecció. El problema que tenim és com que no coneixem la font, no sabem

quina és la credibilitat de l'informe. I encara que la coneguéssim, hem d'estar segurs i avaluar la seva credibilitat. A Madrid ho van estar treballant durant molt de temps, per tant vull pensar que tenia credibilitat.

D'altra banda, no tenim gaire influències en els votants de CiU, per tant, ells ens van creure? No tinc la impressió que molts electors canviessin de vot per l'informe d'EL MUNDO. Si haguéssim tret l'informe acusant a Alícia Sánchez-Camacho, a Pere Navarro o a Albert Rivera, llavors sí que hagués tingut alguna influència.

Una altra cosa és fins a quin punt la gent va votar el Mas per la guerra bruta d'EL MUNDO. Gent que pensa que anem contra Catalunya i contra Mas. El vot útil, en definitiva. També hi ha la part de com va variar el discurs quan es va saber l'informe.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

La transició va ser molt ràpida i la gent no la va poder seguir. Per això no se'l van creure del tot. Fins a quin punt et creus que una federació que té el Duran és independentista? A més, CiU era una mala còpia d'ERC i no s'ho van acabar de creure, a més del victimisme que crea tensió per part de Convergència.

Mas ha trencat els ponts amb Espanya perquè Madrid cedeixi amb alguna cosa millor. Pot ser que tinguem un finançament millor. La tensió del Mas ha provocat un canvi a Madrid. Espanya i EL MUNDO ja no vol el cafè per a tothom. S'han de fer autonomies asimètriques per a les nacionalitats històriques; i això ho diem com a diari.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Perquè no se'ls espantin els moderats. L'última enquesta em porta a preguntar-me que quan la gent pren consciència que el seu vot es tradueix en diputats, CiU hagués pujat. Ara la gent està empenyada i vol fer el procés sobiranista ràpid.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Les enquestes no plasmen el vot ocult. Hi ha sempre dos partits que tenen pitjors resultats a les enquestes: el PPC i ERC, cada vegada menys. Els de més de CiU són els que ha sumat ERC. Tot i així, cada vegada s'és més obertament independentista. Han trencat la por a ser independentista per intentar no patir el desgast de les retallades, per això quan hi ha crisi canvia el govern. El bipartidisme s'ha acabat a causa de la llarga crisi. Ens vam carregar Zapatero i ara amb Rajoy tampoc no funciona. No hi ha recanvi.

CiU es va passar la IX legislatura dient que totes les retallades són culpa del Tripartit, ara, l'enemic ja és Madrid. No estem bé amb el Mas, però encara recordem, gràcies al President, el Tripartit. Ara només queda la tercera via, que és el PPC i Ciutadans. El PSC s'enfonsa, ICV-EUiA es manté i està agafant els vots del PSC. El bipartidisme a Catalunya també s'ha acabat.

Amb les enquestes actuals, el Tripartit es podria reeditar amb un Junqueras governant. Aquest és molt més moderat que els seus antecessors i es troba en el moment adequat.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Van molt perduts. El que la gent no entén és que el federalisme és un estat de les autonomies perfeccionat. Ara la gent demana un canvi, en no ser iguals, en ser com hem de ser. La igualtat real és tractar cadascú com es mereix.

El federalisme està passat. I el que no s'entén des de Madrid, és que el PSC vulgui la consulta però no la independència. La manera de pensar de Madrid és que fer una consulta ja és un acte d'autodeterminació perquè ja faig un dret independent. Diuen que si vols el NO a la consulta i quedar-se com estàs, per què la vols dur a terme?

Si tu veus la independència, cal dir un SÍ en una consulta, o només has de votar ERC (ja veuríem si ERC governant podria fer la independència). Les

eleccions del 25N ja eren plebiscitàries. D'altra banda, no s'ha desenvolupat la totalitat de l'Estatut de Sau. Potser volies una de més ambiciosa, però no has acabat de desenvolupar el primer.

Es pot extrapolar amb els mateixos resultats del 25N. Per exemple: el NO és el PPC, Ciutadans i el PSC. No pots extreure conclusions d'una cosa tan evident. Però hi ha una cortina de fum amb la consulta per no parlar de les retallades o dels pressupostos. Per això, Mas té una manca de credibilitat. Utilitza la independència com a cortines de fum. Després de la crisi, CiU tornaria a un projecte no independentista quan ja no necessités la cortina de fum?

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Era a la redacció i vaig guanyar la porra. Jo em vaig sentir satisfeta. Vaig entendre que el missatge del Mas no havia calat i que els independentistes de la Diada van actuar amb seny i que com a independentistes van votar ERC. I els que estaven en contra de les retallades no el van votar. Per a mi va ser una reconciliació, on una gent no va ser enganyada per la política.

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

És el que té sentit i és lògic amb el sentiment actual generat per la crisi i la fatiga. Per tant, si no es culmina amb una consulta o similar, serà una majoria molt inestable. ERC creixerà a les eleccions municipals.

11.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

El partit ha fet una bona reforma i han creat una disciplina de partit que no tenien en l'època del Carod i del Puigcercós. No hi ha egos marcats. Potser en un futur necessitaran un líder carismàtic, però per ara no.

12.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

No saber-se explicar, inclosa la seva renovació, i no s'han renovat amb paraules i fets. El sector catalanista va marxar fent molt soroll. Davant de la

crítica, t'has de posicionar molt clarament. I el factor PSOE també resta credibilitat. La gent no confia en els grans partits. El Pere Navarro ho ha intentat però no s'entenen coses, com que hagi apartat la Rocío Martínez Sampere o la Laia Bonet.

ERC, el PPC i ICV-EUiA creixen perquè diuen allò que han defensat sempre. També cal destacar que la relació del Partit Popular Català amb el PP és molt diferent que les relacions PSC – PSOE, però a Madrid l'Àlícia porta anys demanant un millor finançament per a Catalunya. Fins tot, quan el PPC estava dirigit per Piqué, aquest el va estar apunt de signar. Però a Madrid et neguen un millor finançament. Aquest fet ha danyat el PPC.

13.- El PPC és un partit marginal, tal i com va apuntar Aleix Vidal – Quadras a Catalunya Ràdio?

Aquí qui és marginal és ell. D'altra banda, Ciutadans ha menjat un terreny brutal al PPC, per això l'Àlícia ja no els critica per no donar-los protagonisme. Ara parla molt del Duran i del que diu perquè el votant català conservador que podria aspirar el PPC es troba a Unió. I el cinturó vermell amb el bipartit PSC – PPC s'està trencant a favor de C's; el vot central espanyol. Però ara sembla que la teva manera d'identificar-te és si estàs a favor o no del dret a decidir.

14.- Ciutadans impedeix l'entrada al Parlament d'Unió Progrés i Democràcia?

Cada vegada que hi ha eleccions, hi ha un intent de fer una candidatura conjunta. Però cap dels dos no vol cedir. Mentre Rosa Díez, que el seu missatge és molt semblant al de Ciutadans però és molt ultra en qüestions nacionals (que aquí no s'entendria), no arribi a una entesa de C's, aquí no hi tindrà res a fer.

Ara bé, només hi hauria un pacte si l'Albert Rivera volgués que Ciutadans fes el salt a Espanya. Però a ell ja li va bé com està, perquè el PSC i el PPC aniran perdent vots i Ciutadans es convertirà en tercera força al Parlament de Catalunya. Com UPyD ho farà al Congrés dels Diputats. I no tenen el desgast d'haver governat, només ho van fer a l'Ajuntament de Gimènells Pla de la Font del 2007 al 2011.

15.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Hi ha la qüestió que amb una situació sense diners, no pots fer polítiques socials. Ningú no fa ni política de dretes ni d'esquerres perquè no es fa política. Per això, sempre fem servir les *estructures d'estat* i només diuen el que faran. No s'ha fet res tangible, tret de l'impost de successions que s'aprovarà en el proper Ple.

Li va passar el mateix a Zapatero amb la Llei de Dependència o amb la Llei contra la Violència de Gènere. Quan no hi ha diners pel mig no es pot fer res. Si no hi hagués crisi, CiU s'ajuntaria amb el PPC perquè CiU és de dretes i ERC és d'esquerres. Són aigua i oli!

Amb els pressupostos del 2011 i del 2012 es van fer servir unes tàctiques. Van fer aquest pacte per veure com reaccionava el seu votant i el conjunt de l'opinió pública. Ara, ERC sap que s'ha de retallar però ho estan aguantant al màxim perquè no volen ser col·laboradors.

16.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo crec que no. Tenen aquella famosa clàusula que depèn de les condicions econòmiques del moment es farà. Però jo crec que no es farà el 2014.

17.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Sí, perquè serà la manera de plantejar-ho perquè ja són un baròmetre d'opinió. I molts municipis ja van fer les consultes, no eren legítimes però ho van fer a tants ajuntaments que es podria haver extrapolat a un resultat global.

La gent quan vota, vota amb tots els sentits. I això només ho dona la legitimitat del resultat. Això és bàsic.

MARIA JESÚS CAÑIZARES

Delegada de l'ABC a Catalunya.

Entrevista feta a la seu editorial de l'ABC Catalunya el 25 de juny de 2013.

ABC

CATALUÑA

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Era molt d'hora i per això va esdevenir el mandat més curt de la història de la democràcia. Hi havia rumors que la Diada ho propiciaria. Però només eren rumors que van anar agafant cos després de la reunió amb Rajoy.

Amb una crisi que t'ofega econòmicament, Mas va fer una estratègia política perquè volia tapar allò que passava a Catalunya. El resultat de l'estratègia independentista no va permetre que molts votants se l'acabessin de creure. Els independentistes van votar ERC. CiU va fer una aposta molt forta i es van equivocar.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Sobretot des dels sectors més sobiranistes es demanaven unes eleccions anticipades perquè així el resultat demostrés que era el sentiment majoritari. I el dia següent demanar una coalició amb ERC. Per cert, entenc que ERC no vulgui governar perquè, tal i com indiquen les enquestes, en treuen uns molts bons rèdits electorals.

Des dels diaris amb seu editorial a Madrid, no. Per exemple, l'ABC té com a base la unitat d'Espanya.

3.- L'ABC recolza tot allò que surt del govern espanyol o del Partit Popular?

No sempre perquè nosaltres sí que els critiquem mitjançant les nostres editorials. Per exemple, vam criticar Sánchez-Camacho pel tancament de la investigació de *Método 3*. Però els valors que defensa el PP són més de la línia editorial de l'ABC: venim defensant la unitat d'Espanya des de fa 110 anys. Però mai des de la catalanofòbia.

4.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Totalment. Quan CiU començava a viure una crisi, va veure la Diada com una oportunitat. Es van aprofitar d'aquest sentiment social i per això, des del congrés celebrat per CDC l'any passat, es defensa la independència de Catalunya.

5.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Els temes de corrupció no passen factura als partits, tant si és el PP, CiU o els socialistes. Per exemple, al web de l'ABC, no hi ha quasi comentaris de corrupció. El que en genera més, són les notícies de la picaresca espanyola.

6.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

La gent pensa que ha sigut un oportunista. Com a mínim, la majoria d'aquesta. És una aposta electoral de CiU. Tot i així, es parla massa del dret a decidir i s'haurien de parlar d'altres temes com la pobresa, la desnutrició infantil o les retallades.

7.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Perquè encara dins del partit hi ha diferents sensibilitats, començant per Unió. Per no tenir més baralles, Mas haurà decidit dir aquests eufemismes tan academicistes pel votant de sempre.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Jo pressuposo que es fan bé i amb professionalitat però que la interpretació depèn dels interessos del teu client. En aquest cas, sí que tots ens vam equivocar.

D'altra banda, l'auge d'ERC posa de relleu que la gent ja s'ha oblidat del Tripartit, que em sembla bé perquè tot ha d'evolucionar.

L'increment de participació, no previst per les enquestes, va afavorir ERC, C's i la CUP, començant a fer entendre que el bipartit està arribant al seu final. Partits que no han governat gaire i que estan nets de corrupció.

9.- Però ERC no és un partit tradicional?

Ara s'està fent un altre discurs. Les polítiques d'esquerreres passen en segon terme i la qüestió independentista passa a ser el primer. Junqueras ho justificava al·legant que tornaven a l'essència del partit.

10.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Perquè ara tothom és o independentista o unionista. Han creat una tercera via. Tampoc no és tan incoherent. El problema és la poca capacitat de comunicació de Pere Navarro, un candidat de consens però no de lideratge. Tot i així, està començant a fer-se mediàtic amb polèmiques com la del concert basc i navarrès.

Ara mateix, el PSC és un partit no estructurat que segueix en caiguda lliure. Hi ha un ventall de sectors enfrontats que són visibles per la gent.

Votar el PSC ara no serveix de res. És millor votar ERC, el PPC o C's que tenen el discurs més clar, tot i que aquest dos últims són minoritaris a Catalunya.

11.- Si el PSC hagués plantejat el federalisme anteriorment, com ara l'any 2003, què hagués passat?

El problema és que el PSOE mai no s'ha cregut el federalisme i el PSC no hagués pogut defensar-lo enlloc perquè els dos partits són el mateix.

12.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Primer de tot, he de dir que ens vam equivocar tots. Hi havia moments que creiem que CiU trauria majoria absoluta. En la nit electoral, hi va haver un

abans i un després. En tres anys, segons les enquestes, CiU ha passat dels 62 aconseguits el 2010 a 37 diputats.

CiU ha arribat a la data de caducitat. La formació nacionalista ja ha assolit la gestió de la nova democràcia després del Franquisme. Catalunya ja ha assolit unes competències que mai no havia tingut.

13.- Què suposa una ERC com a segona força?

És una barreja de la mala estratègia de CiU i de la petició social de canviar el model territorial.

14.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

La gent ha començat a oblidar del Tripartit. Han oblidat l'experiència traumàtica, el haver donat la Generalitat a Montilla, tot i que l'expresident va participar al 10J, en el qual havia moltes banderes independentistes.

Ara ERC recuperà els vots de la gent que se n'anà a d'altres partits.

15.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Projecte i líder. Un crisi de partit amb un Navarro que no sap conciliar. La seva ambigüitat tampoc no ajuda: defensa el Dret a Decidir, però no participen en el Pacte pel Dret a Decidir, entre d'altres.

16.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

L'abstenció a la baixa va afavorir, sobretot, a C's. Pel que fa al PPC, va tenir un escó més perquè tenen un discurs clar.

La diferència és que Ciutadans és un partit nou, que amb pocs recursos fa campanyes enginyoses, originals i innovadores. És clar que la gent vol discursos clars i nítids.

17.- El PPC és un partit marginal a Catalunya?

No. El PPC ha tingut molt vot ocult sempre. Pot haver tingut períodes més febles, però marginal no l'és. Tot i així, no podem confondre marginal en no haver ocupat la Generalitat.

Potser, de vegades, hi ha un to despectiu des dels sectors més sobiranistes. Però, el PPC també és molt present en el ajuntaments, com el de Badalona, i a les diputacions, com ho va ser la de Barcelona.

Tanmateix, té mèrit que el PPC tingui els resultats que té perquè se'ls ha titllat de propagar la catalanofòbia. Els populars només critiquen una manera de fer política que és present en el Govern i en els mitjans de comunicació públics.

18.- TV3 i Catalunya Ràdio no són uns mitjans de comunicació públics objectius?

En un món ideal, n'hauria de tenir més. En el darrer any, hi ha una manca de pluralitat, sempre parlen de la independència.

TV3 i Catalunya Ràdio, més que públics, són mitjans nacionals al servei d'una ideologia concreta i que dóna molt poc espai, cada vegada menys, a les altres ideologies. Sort dels blocs electorals, que asseguren que totes les veus hi tinguin un espai. No és bo silenciar veus, tot i que siguin molt minoritàries.

19.- Arribat el moment, ICV-EUIA defensarà el SÍ o el NO a la independència?

No ho sé perquè no ho diuen. Al començament, estaven molt actius en el tema del sobiranista però ara posen l'accent en els temes socials. Per decidir-ho, diuen que es farà un referèndum intern. Potser només defensaran el dret a decidir!

20.- Com valora la irrupció de la CUP al Parlament? L'entrada de la CUP ha anat en detriment de SI?

Jo crec que sí. La CUP sempre ha tingut una tradicional presència en els municipis. SI es va presentar amb un líder que va fer mal al tema

independència. Era mal educat que vivia del seu reny parlamentari i que fins i tot havia insultat la mateixa Presidenta del Parlament.

La CUP s'ha guanyat la representació amb una feina feta des dels municipis. Però el seu programa electoral, tret del reconeixement dels PPCC, no el sabem. Quin és el seu plantejament en referència a l'educació?, per exemple.

21.- Hi una competència entre ICV-EUiA i la CUP per veure qui és més obertament progressista?

Sí, existeix aquesta rivalitat. Tot i així, els ecosocialistes mai no es mouen gaire en nombre d'escons. Però sí que hi ha un pugna pel vot dels joves.

22.- És bo tenir un Parlament amb set forces?

Ho hauria de ser perquè l'aritmètica parlamentària dóna una majoria clara: CiU i ERC sumen. Tot i així, encara només han aprovat una llei.

23.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

No perquè CiU va prometre que no pujaria els impostos, i pujarà el del patrimoni, per exemple. A més, l'única acció de govern és la pressió fiscal i el dret a decidir?

24.- Creus que és un d'estable?

Fins que no hi hagi consulta. Si CiU no posa data o decideix que no farà la consulta, ERC se'n anirà. D'altra banda, ara ja no és estable perquè no s'estan fent polítiques socials per ajudar la ciutadania.

25.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Mas ha donat un pas enrere al·legant que la consulta no es faria si les condicions són adverses. L'encarregat d'aquesta lletra petita fou Duran. Una clàusula de Duran que obre la porta a no fer la consulta. Ara mateix la veig molt difícil.

26.- I unes eleccions plebiscitàries?

Sense que ho siguin, es poden fer una coalició de partits. El que s'havia dit des de sectors d'ERC és anar a unes eleccions en coalició amb un únic punt. I això és il·legal i una estafa per al votant.

Una coalició amb un programa complet faria desdibuixar la baixada de CiU.

27.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

El President vol esgotar la legislatura, però si ERC trenca, estaria obligat a convocar unes noves eleccions. Però qui seria el seu substitut? Pujol ja no ho pot ser. Recoder se n'ha anat. Rull? Turull? Santi Vila? I també quin seria el relleu dels altres partits?

És molt complicada la consulta el 2014, però no tenim ni consulta! I hauria d'estar llesta pel 30 de juny, tal i com exposa el Pacte (diumenge)!

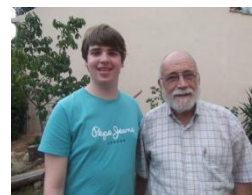
2.3.- Opinió pública

ARCADI OLIVERES

Professor d'Economia a la UAB,
president de l'ONG Justícia i Pau,
president de la Universitat per la Pau i
un dels promotors del Procés Constituent.

Entrevista feta al seu domicili el 29 d'agost de 2013.

**PROCÉS
CONSTITUENT**

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Era un decisió estratègica amb unes esperances en l'eufòria catalanista, arran de les manifestacions del 2010 i del 2012, que li donaria grans resultats. Però la direcció dels vots se'n va anar cap a un altre costat. No em va sorprendre perquè ja m'ho esperava però, per a ell, els resultats no eren els esperats.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Jo no sóc dins d'aquest món i se'm fa molt difícil. Jo penso que va ser una decisió política, que no pas una decisió motivada pels periodistes.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat per satisfer *la voluntat del poble*?

Els partits mai no expressen la voluntat de poble. Expressen allò que el poble vol que pensi. El canvi ideològic ha estat fruit de la tendència independentista i de la queixa popular. Les grans manifestacions i una part de les persones que hi van anar, no eren nacionalistes: anaven en la condició d'*emprenyat* amb l'atur, les hipoteques... Si CiU no volia perdre suport, havia de tirar pel dret immune, que és el nacional. Els altres no han estat tirats endavant, en hipoteques o pensions.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

A Madrid, les coses es veuen diferent. Aquí a Catalunya, EL MUNDO no té gaire importància. La pujada d'ERC és la que va fer més mal a CiU.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Oportunista ho és. Però m'atreveixo a dir que en Mas creu en la independència, deixant de banda les pressions que tindrà en el partit per tirar-la endavant. Una branca de CDC té aquesta voluntat.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Deuen ser estratègies polítiques. En política es diuen segons noms. Per exemple: quan la Infanta Elena es va separar del seu exmarit, el Marichalar, la Casa Reial ho va qualificar com *suspensió temporal de la convivència*. Tot i així, Mas faria bé en utilitzar-la.

7.- Per regla general, et creus les enquestes?

Les enquestes donen una certa tendència, però que mai no tenen en compte aquella gent indecisa que prenen les seves decisió 24 hores abans de votar.

8.- El PSC és el partit que defensa els drets dels treballadors?

El PSC navega i divaga de mala manera. La primera gran errada va ser quan va unir la seva sort amb el PSOE, que va deixar de ser socialista quan Felipe González va arribar al poder. Com a branca del PSOE, el PSC ha perdut tota credibilitat.

9.- Per tant, per a tu no té credibilitat quan el partit defensa el projecte federalista?

Si han governat durant tants anys, el podrien haver aplicat. I no ho han fet. El treuen ara per tenir una resposta davant la independència.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat?

Jo em pensava que en tindrien més, llavors. Però ara veiem que l'oferta independentista també es trobava recollida dins el programa d'ERC o de la

CUP. La crisi va fer perdre vots a CiU, que governava amb un mal moment econòmic, fiscal... i que havia pres mesures no acceptades socialment.

11.- La CUP va entrar en detriment de SI. Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista?

Pot tenir una relació. SI tenia una posició independentista molt forta, però la CUP tenia un avantatge: oferia unes connotacions socials, relacionades amb el patiment arran de la crisi.

12.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Les dues coses, perquè un part del vot decebut de CiU va anar a ERC i Junqueras, una persona seriosa, ha donat una gran credibilitat a ERC, deixant de banda les picabaralles internes.

13.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Mentre estiguin com a gat i gos i sense les idees clares, seguiran baixant. Haurien de tenir unitat d'acció.

14.- Si el sector catalanista del PSC tingués molt més pes, millorarien els resultats electorals?

Segurament sí, però el PSC va matar el maragallisme. Maragall era una persona brillant i les estructures del PSC, llavors en mans de Montilla, les van matar.

15.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Evidència que no tothom està a favor del procés, respectable en la seva opció política. Si hi ha una persona que no és independentista, votaran el PPC; i els que no els agrada el nacionalisme català però són més socials, votaran Ciutadans.

16.- La crecuda que es pronostica a Ciutadans als municipis de l'àrea metropolitana és una amenaça?

Depèn per a qui, per al PSC sí. Però una barbaritat més gran va ser l'elecció de Xavier Garcia Albiol com a alcalde de Badalona (PPC), que era un xenòfob profund. Les amenaces ja s'han produït.

17.- Se sent alleugerit perquè PXC no ha aconseguit entrar al Parlament de Catalunya?

Sí, però el més important és que hi ha milers de persones que creguin en el discurs racista i xenòfob del senyor Anglada.

18.- Com es pot fer per combatre aquests discursos?

Educació i mitjans de comunicació. Intentar explicar que hi ha una visió molt diferent d'aquella que els diaris i la televisió presenten sobre els mitjans de comunicació. També hi ha escoles com la teva (Súnió, Barcelona ciutat) que recullen aquesta actitud de combatre el racisme i la xenofòbia.

19.- Els mitjans de comunicació donen una visió integradora de la immigració i, alhora, ajuden aquesta que sigui possible?

No. Hi ha moments determinats que sí, però donen una visió molt desviada i xenòfoba pel que la immigració.

20.- Seguim amb el 25N, ICV és independentista?

No ho han dit mai. Pel que he pogut llegir, donen llibertat de vot. Evidentment, és greu que un partit de la seva dimensió no hagi decidit si ho és o no. Però a aquestes alçades del procés, encara no és vital.

21.- Què va primer, el debat social o el debat nacional?

Estic dins del que es diu el Procés Constituent. Per a l'Onze de Setembre, nosaltres participarem en la Cadena Humana, però donant-li un contingut social. Per això, pretenem envoltar amb una cadena LA CAIXA, com a símbol

del poder econòmic i financer català. Nosaltres volem la independència, però amb un contingut social.

22.- O sigui que vostès són independentistes?

Clarament, però no fem de la independència la prioritat número 1. Sinó que és allò social: pensions, immigració o habitatge que no està ben atès pel govern de Madrid i Barcelona. En el programa electoral per a les eleccions de 2016, ho recollim. Si fem la qüestió social, anirem construïnt de mica en mica la qüestió nacional.

23.- Si Catalunya fos independent, i s'hagués de teixir el país des de zero, quins haurien de ser els seus fonaments?

En són cinc. Primer, que sigui una república. Segon, que Catalunya no tingui exèrcit. Tercer, que sigui solidària amb tot el món. Ajudar per voluntat pròpia ja sigui d'Extremadura, d'Andalusia, del Marroc o de Burkina Faso. A qui sigui. La solidaritat, començant per als de casa, ha de ser bàsica. Quart, una Catalunya curosa al màxim amb el medi ambient, un món de tots per a les generacions següents. No val que vingui una gran fàbrica de cotxes, que ens doni molts llocs de treball, però que esgoti tot el petroli. I si això comporta reduir la producció d'acer, l'hauem de reduir. I per últim, promocionar el cooperativisme, que no es troba ni el capitalisme (empreses privades) ni el comunisme (empreses de l'Estat). Les empreses de tots.

24.- El Procés Constituent no podria fer una coalició amb la CUP?

En té la intenció. La nostra proposta, si tu vols un pèl utòpica, és fer una candidatura única per a les eleccions del 2016, en la qual haguessin els de la CUP, els d'ICV, EUiA, gent de les plataformes com la PAH i totes aquelles persones a títol individual que volen un canvi en el projecte polític. Mai no volem anar amb una candidatura pròpia a les eleccions, i si vol venir algú d'ERC, del PSC o de CDC, també.

25.- No compteu amb el suport d'ERC o el PSC?

Ara per ara, no comptem amb el suport de ningú, perquè encara no ho hem tramitat. Tenim poca força, 40.000 signatures que no està malament, però som

joves, tenim 4 mesos. Quan siguem més grans, anirem a veure ICV, la CUP, el PSC i ERC.

26.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC?

Això no demostra l'inici d'una nova era. Demostra que calia una majoria de govern i que per a circumstàncies conjunturals, han arribat a un acord. ERC va pensar que era un manera de participar en la vida política, des del recolzament parlamentari, i, per tant, també són responsables de les mesures socials desencertades.

27.- ERC pujarà a les següents eleccions, tal i com indiquen les enquestes, o baixarà per, com ha indicat, ser responsable de la gestió social?

No, perquè ERC no pren aquestes mesures, sinó que CiU és qui les signa. Quan ERC va prendre mesures socials encertades durant el Tripartit, ara s'ha desviat d'aquestes mesures.

28.- Com valora el govern Tripartit?

Jo el valoro més positivament de l'actual, però més negativament del que podrien haver fet, amb els socialistes com a grans responsables. Una cosa que em va indignar va ser que després de la recollida de 120.000 signatures en contra dels transgènics de la campanya *Som el que mengem. Som el que sembrem*. perquè el Parlament legislés en contra, el Parlament no va deixar ni que es discutís, ni que es portés a tràmit. Quan vaig parlar amb el d'ICV, em van dir que el PSC no els ho va deixar fer. Els tres del Tripartit tenen responsabilitats, però uns més grans que els altres.

29.- Repetiria l'experiència del Tripartit?

Em sembla que no seria gaire agradable. Preferiria que sortissin altres majories, però era millor que el Govern actual.

30.- Creus que és un d'estable?

Jo crec que sí. Però ara hi ha un compàs d'espera fins al dia de la Diada. El dia després ERC reclamarà que Mas fixi un dia per a la consulta.

31.- És coherent un pacte entre un partit de centre – dreta amb un altre de centre – esquerra?

Els pactes de govern contra natura són molt comuns. Si no, mira els ajuntaments. Aquests pactes responen a moltes coses, com la conjuntura actual o les persones.

32.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

El 2014, no. Llavors, ERC s'haurà de pronunciar. El senyor Mas ho vol, però el partit el frenarà perquè el partit no està unit amb això i està molt vinculat amb interessos empresarials que no estan disposats a perdre'ls si no tenen una força econòmica assegurada. Pararan els peus a Artur Mas.

Si hagués hagut un mínim símbol de Madrid, potser. Però parlar amb Madrid és com parlar amb una paret.

33.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

A mi em faria molta por perquè ens *agafaria amb els pixats al ventre*. Si no hi ha consulta el 2014, ERC hauria de trencar el pacte perquè ser conseqüent.

34.- Quin és l'objectiu del Procés Constituent per a les eleccions del 2016?

Tenir majoria en el Parlament, i si pot ser majoria absoluta, millor. Que la coalició tingui més de la meitat dels escons. El Parlament sobirà sortit d'aquestes eleccions hauria de proclamar la independència de Catalunya i elaborar una Constitució, per això es diu Procés Constituent.

35.- Una declaració unilateral d'independència?

M'agradaria que fos pactada, però ara és molt difícil pronunciar-se.

36.- Una monja de clausura pot entrar en política?

Oi tant! Però tant la germana Teresa Forcades com jo mateix mai no serem candidats. Som el promotors, però no ens agrada el dia a dia de la política: ella per les seves limitacions com a monja i jo per edat i perquè no sóc tan

competent com caldria, no podem ser diputats. A mi m'entusiasma la política, però no tinc les capacitats que unes altres persones tenen. Per tant, no seré mai diputat.

JORDI MARTÍNEZ SOLER

Secretari nacional de l'Assemblea Nacional Catalana.

Entrevista feta a la seu de l'ANC el 25 de juliol de 2013.

assemblea.cat

ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

No, perquè era un dels objectius de l'ANC. Unes eleccions anticipades per poder acostar-nos més a la independència. Amb el fracàs del pacte fiscal, Mas ja no tenia més opcions.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

L'opinió periodística pot afectar molt en uns temes. Però aquí no va afectar tant.

3.- Com a organitzadors de la manifestació de la Diada, us sentiu culpables de l'avançament electoral?

L'Onze de Setembre, el poble català va manifestar que el poble volia una cosa que no era el pacte fiscal. Amb el no a aquest per part de Rajoy, Mas va optar per convocar eleccions i canviar el seu programa electoral.

4.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

La manifestació va ser la materialització de la idea del que el poble volia ser. Va ser un dels principals factors, per no dir l'únic, que va fer canviar el programa de CiU.

5.- En quin moment des de l'ANC va decidir fer una manifestació com la que es va desenvolupar durant la passada Diada?

Nosaltres vam incloure la manifestació en el nostre full de ruta en l'Assemblea Constituent del 10 de març del 2012. Allà es va fixar l'Onze de Setembre com la data en què es faria. A partir d'allà van començar els aspectes tècnics i tota la *marxa cap a la independència* que començà el 30 de juny del 2012 fins a l'11 de setembre.

6.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

Fins a cert punt, crec que en general no va afectar. Va afectar al resultat de Convergència i Unió la indefinició i les diferents opinions dins de la federació. Això va afectar més que no pas l'informe d'EL MUNDO.

El nombre d'escons és difícil de xifrar. El factor retallades també va afectar força.

7.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

La gent el va veure com una persona sincera. Quan en el Debat de Política General, Mas anuncià que quan Catalunya assumeixi la independència ell ja no es tornarà a presentar en unes eleccions, demostrà que no és oportunista. Se li ha d'agrair que escoltés el poble, que no passa gaire sovint.

8.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Les paraules, de vegades són molt importants, i no sempre s'ha de fer servir la mateixa. Jo li trec molta importància al fet que li digui *transició nacional*, tot i que des de l'ANC sempre hem dit clarament *independència*, el que ens importen són els fets, i no tant les paraules.

En aquest sentit, estem avançant a bon ritme, tot i que ens agradaria que ho féssim més ràpidament.

9.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Sí que es fan amb rigor, però sempre hi ha un marge d'error. I les enquestes es fan molts dies abans que se celebrin les eleccions. El que han demostrat aquests comicis és que una enquesta és una enquesta. S'agafen milers de votants, però en van a votar molts més.

10.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Parlen de federalisme perquè no poden parlar d'unionisme ja que se semblarien al PPC i quedarien desvirtuats i desapareixerien de partits. Però jo, si el PSC no és unionista, no l'entenc. El federalisme és una quimera, una pèrdua de temps i una cortina de fum.

Fa molts anys que hem vist que és impossible l'opció federal; es va intentar el 1873, amb les Repúbliques, amb la Mancomunitat i amb l'Estatut de Pasqual Maragall, a qui es va negar el federalisme des de la Moncloa, amb un president que deia que era progressista (Zapatero).

11.- Què en penses de les declaracions de Maurici Lucena (PSC) a *Els matins*, on afirmava que si Pere Navarro fos President, s'haurien fet més passos per la via federal del que se n'han fet fins ara en la via independentista?

Aniríem molt malament si Navarro fos President de Catalunya. Però això és una quimera: Navarro no serà President de la Generalitat i els *lobbies* i les estructures de l'Estat espanyol són massa rígides i centralistes com per fer una reforma ara, com volen els socialistes catalans.

12.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Els resultats van ser sorprenents perquè m'esperava una altra cosa, més semblant a les enquestes. Majoria absoluta potser no perquè ser al Govern

passa factura. Ahora, no m'esperava ni la patacada dels socialistes ni l'augment d'Esquerra.

13.- Què suposa una ERC com a segona força?

És molt important perquè demostra que el país ha fet el canvi cap al gir independentista, que volem alguna cosa més i que hem deixat apartat l'autonomisme.

14.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

ERC ha tingut un canvi molt important amb la direcció, un rentat d'imatge. La gent torna a confiar en ERC i amb Junqueras i el seu equip, ahora que els representa una vàlua per anar cap a la independència davant la indefinició de CiU.

15.- Les enquestes que donen a ERC 40 escons per davant de CiU, i per tant que esdevindria primera força al Parlament, són creïbles?

Veient com canvia la situació política, jo no gosaria a creure-me-les en la seva totalitat. Està bé perquè surt defensat el dret a decidir i la independència, però d'aquí a quatre anys poden canviar moltes coses. Encara tenim el Debat de Política Financera, la corrupció o la Llei de Consultes.

16.- La CUP va entrar en detriment de SI. Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista?

CUP i SI no tenen res a veure. Amb el canvi hem sortit guanyant. CUP és molt més ideològica, hi ha més nivells i té altres reivindicacions apart de la independència. SI no tenia un projecte ferm.

17.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

El PSC vivia de tenir quotes de poder municipals i a les Diputacions. Ara sense molts ajuntaments o les diputacions s'han afeblit. A més tenen líders poc carismàtics, que comuniquen molt malament i que donen molt mala imatge del

propi partit. A més, segueixen amb velles reivindicacions impossibles d'aconseguir.

18.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

El cas dels unionistes és important perquè molt votant socialista unionista que veu la indefinició del PSC ha optat per votar una formació clarament unionista com Ciutadans o el PPC. Ha passat més a C's perquè tenen un discurs més clar i més demagog. Ara nosaltres haurem de picar pedra a tots els votants unionistes perquè se'n adonin que seguir amb Espanya no és la millor opció.

19.- Que l'Àrea Metropolitana de Barcelona aposti per la independència ja és tenir el procés guanyat?

Sense cap mena de dubte. Només per la densitat i el pes demogràfic que tenen. Que a Osona hi hagi una majoria independentista és molt bo, però tenen un pes relatiu a l'hora d'anar a votar. Hi viuen més persones a Sabadell. En tot cas, és molt important treballar en aquestes zones.

20.- ICV-EUiA és independentista?

Els afirmen que estan a favor del Dret a Decidir, i quan toqui anar a votar, diuen que ho consultaran amb les seves bases. Coneixem gent dins la formació que estan treballant per un canvi de rumb cap a la independència d'aquesta, però també s'ha de fer molta pedagogia i respectar els seus tempos.

21.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Tots dos són partits de centreesquerra i centredreta, també tot depèn de la personalitat de cada membre de la formació. Crec que és un binomi potent, fort i que afavorirà molt el procés.

Tot i així, discerneixen de certes coses, però crec que la unió de força és positiva.

22.- Les distensions en l'eix social faran que el Pacte es trenqui?

L'eix social va amb l'eix nacional. En el moment que apostes pel nacional, també apostes pel social, fent que Catalunya rebi 16.500 M d'euros que reactivin l'economia. S'ha d'apostar per l'eix nacional intentant mantenir l'eix social. Però ara, la prioritat és l'eix nacional, que acabarà desembocant en el social.

23.- L'objectiu del Govern és la consulta. Des de l'ANC, penseu que es durà a terme? Quan?

Nosaltres confiem que es faci i apostem per ella perquè el poble es pugui expressar lliurement en unes urnes legals. El nostre full de ruta ens marca, com a màxim, el 31 de maig del 2014.

24.- Què us semblaria a l'ANC fer la consulta el 14 de setembre?

Seria molt potent d'imatge, però quan més aviat es faci millor perquè el país està en un moment crític.

25.- La Via Catalana representa per a l'ANC l'última Diada d'una Catalunya autonòmica?

Totes les Diades que celebrem nosaltres volem que sigui l'última. L'Onze de Setembre serà l'última empenta per a la independència.

26.- Si la consulta no es fa el 2014, el Pacte de Governabilitat es trencarà i tornarem a tenir unes eleccions anticipades?

ERC hauria de trencar el Pacte si no es fa una consulta l'any 2014, tot i que jo no preveig aquest panorama. La consulta s'haurà de fer aquell any sí o sí.

27.- A juliol de 2013, com està anant el procés previ a la Via Catalana?

Molt bé, ja tenim els trams omplerts des de Arenys de Mar, fins a Vilafranca. Un èxit de participació, alhora, l'ANC en els municipis estan fent assajos de la cadena humana. Està donant molt bon resultat i l'Onze de Setembre tindrà la mateixa o més participació que en la passada Diada. Segur que la mobilització es multiplicarà.

28.- Per fer el recompte més visible des de l'aire, s'ha de portar les samarretes grogues?

Des de l'aire donaria una imatge molt forta, i si pot ser amb les nostres samarretes per donar un suport econòmic a l'organització.

29.- Abans del 2016 hi haurà eleccions?

És un panorama que, després del 2014, molta gent no es planteja, i jo tampoc. La consulta es durà a terme però no sé res més.

30.- I quin format de consulta tindrem?

Consulta referendària i amb el resultat el Parlament haurà de prendre les mesures necessàries.

31.- En una Catalunya independent, quina serà la funció de l'ANC?

L'ANC acabarà la seva vida quan Catalunya sigui independent, però seguirem treballant en el País Valencià i en les Illes Balears. Quan abans ens puguem dissoldre, millor.

A l'ANC tot és feina voluntària i ningú no cobra, excepte la gent que dur a terme l'administració bàsica. Hi ha milers de voluntaris que treballen arreu del país.

32.- Els projecte dels Països Catalans és un projecte utòpic, tenint en compte les majories absolutes del PP al País Valencià i a les Illes Balears?

Nosaltres creiem que la nació catalana són els PPCC, però que primer s'ha d'aconseguir la independència a Catalunya perquè hi ha un marc més propici. Alhora, un cop Catalunya sigui independent, seguirem treballant per la independència del País Valencià i de les Illes.

CAMIL ROS**Secretari de política sindical i coordinador de l'àrea externa d'UGT Catalunya.**

Entrevista feta al seu despatx de la seu d'UGT Catalunya el 27 de juny de 2013.

UNIO GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA**1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?**

Cadascú, dins del sindicat, té el seu posicionament, però no en tenim cap d'unitari. Personalment, penso que estava més feta amb una aritmètica més electoral, tot i que tothom es pensava que CiU trauria molts més escons. CiU no va pensar que la gent votaria en contra de les retallades.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

El que passa és que a partir del juliol de 2012 es va entrar en l'espiral de l'Onze de Setembre. Si tens una TV3 que crida a la manifestació i un Govern que la recolza, la manifestació serà un èxit. Hi ha moltes manifestacions d'altres temes que surten al dia després, amb sort, a la televisió. Els mitjans de comunicació tenien una voluntat política i encara ara, sembla que només es parli del Dret a Decidir. Es va sobredimensionar tot.

La pregunta és si el Govern volia anar tan lluny amb la manifestació o només volia defensar el pacte fiscal.

3.- Com valoren els mitjans públics d'aquest país?

Evidentment, a tots els mitjans, amb independència dels seus professionals, hi ha una línia pública oficial condicionada pels poderosos, ja siguin públics o privats. El 14 de maig, vam anar a Palau per fer la reunió de l'acord estratègic per començar els acords Patronal i sindicats. Vam sortir a tot arreu i tota hora. L'endemà, CCOO i UGT vam fer una assemblea de 5.000 delegats al Poliesportiu de la Vall d'Hebron i van sortir molt poc, si és que van sortir. Per tant, hi ha directrius polítiques i econòmiques.

4.- Socialment es vivia millor amb el Tripartit?

Hi ha dos elements. Hauríem de veure el Tripartit governant ara. Tot i que hi va haver la retallada del final del seu mandat del 5% dels sous, ara s'està retallant

polítiques construïdes pel Tripartit. La política té un problema de lideratge polític i sembla que no hi ha una alternativa ara, però l'ha d'haver. A més, molts governs socialdemòcrates no fan allò que van prometre. Ara molts governs ja reconeixen que s'han de fer polítiques de reactivació.

A França, provoca la sensació que les retallades no afecten tant com aquí, però cada vegada hi ha més gent al carrer.

5.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Primer, una cosa és la pressió popular. CiU ha passat del pacte fiscal, que ja era una proposta nova, al dret a decidir. Es posen a remolc del sentiment majoritari de la societat i de les seves bases. Alguns dels seus dirigents ja eren independentistes des de feia temps. Mas no s'havia caracteritzat per ser l'ala independentista, però sí Rull quan era secretari general de la JNC, a la vegada que jo ho era de les JERC.

6.- Confia en la política?

La política necessita un gir, li falta sortir més a la realitat. La institucional viu aïllada, pendent de les enquestes, dels talls de veu als mitjans i d'una dinàmica parlamentària estancada.

7.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

En tinc dubtes, perquè podria haver activat el vot, no desactivar-lo. Els vots que va perdre pot haver estat per les retallades, que els van votar el 2010 però que ha vist com les tisorades els han afectat. Pot haver-hi la part d'EL MUNDO, però també CiU es va passar de frenada durant la campanya (el cartell i l'espot), les retallades i el fet que els identifiquessin com una còpia d'ERC amb el seu discurs nacional.

Tot i així, cal remarcar que les enquestes no van encartar gens el que passaria el 25N.

8.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

En Mas és una persona de paraula. Si ho diu, ho manté, encara que no ho cregui totalment. Ara plana el dubte si s'arribarà al final.

9.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

CiU és Convergència i Unió. No és l'ERC de dretes. Ells sempre han tingut un vot liberal, de sectors empresarials. Intenten que no se'ls escapi la part no sobiranista. Però penso que ara discursos ambigus no són acceptables. Tanmateix, *dret a decidir* s'ha convertit en independència per a molta gent. En aquest moment, són iguals els eufemismes.

10.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Les enquestes haurien de ser més tendències que resultats, però no van encertar ni les tendències. Una cosa és el que la fent diu que farà i l'altra és el que veritablement farà. Ara Junqueras seria President de la Generalitat? La gent de mitjana i d'avançada edat voten la mateixa opció, com el PSC, que no va caure tant. Quan jo era dins d'ERC, el partit era la segona opció l'any 1996. I ara és la primera en voluntat. Ara falta veure si el vot conservador se'n va anar, o no, de CiU.

11.- És lògic que el PSC parli, ara, de federalisme?

Jo crec que no perquè és un moment complex perquè l'independentisme actual és molt proper gràcies al NO permanent que s'ha tingut vers Catalunya. Per tant, si no ens volen, per què ens hem de federar?

Si l'Estat espanyol caminés cap a una reforma federal, molta gent potser deixaria el Sí. Alguna part del Sí és creat pels mateixos espanyols.

El PSC té certes ambigüitats que ara no són admissibles. Si et diuen que no al federalisme, la formació s'enfonsa. La direcció del partit té una dificultat perquè hi ha moltes sensibilitats en el si del partit. I ara té la pressió de C's.

Potser el millor seria fer una moratòria d'enquesta; per això el PSC fa aquest discurs del NO a la independència a l'Hospitalet. I si el fan, se'ls envà el sector més catalanista.

12.- CiU és de dreta o de centre – dreta?

CiU és de dreta i hi ha gent dins de CiU que no ho és. Al principi de la crisi, el discurs del Mas era de l'alumne model de la Merkel: les retallades. Ara ja comencen a matisar la posició. Però són de dretes.

13.- UGT es podria veure encabida dins del PSC o del PSOE?

A la UGT hi ha gent que no milita enlloc (majoria), hi ha gent que milita a ERC, al PSC o a CDC. Dins de les bases també es troba. Els carnets de partits polítics es deixen a la porta. Només aglutinem treballadors.

Però sí que és veritat que hi ha una mica més del PSC, perquè UGT Catalunya venia del PSUC. Però ara no tenim influències polítiques. Evidentment, tenim espai ideològic coincident amb els partits d'esquerres, però pots trobar gent de CDC a la UGT.

14.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo volia que no tragués majoria absoluta, per tant pensava que la podria treure. A Girona, molta gent que no havia votat mai CiU, ara els votaria. I pensava que si CiU havia convocat unes eleccions era perquè les podien guanyar com volien.

15.- Què suposa una ERC com a segona força?

És una força relativa perquè ERC no ha pogut exercir com a cap de l'oposició a l'arribar a un acord amb el Govern. No l'hem poguda veure com a cap de l'oposició. No té personalitat pròpia com a oposició, les seves aparicions públiques van més encaminades a condicionar el Govern sense entrar-hi.

16.- La CUP va entrar en detriment de SI. Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista?

SI i RCat són dos partits que naixien de cessions d'ERC i, per tant, comparteixen molt d'espai amb els republicans. Sense l'efecte Laporta i amb una ERC pujant, SI va baixar. SI va desaparèixer per ERC.

La CUP és l'espai de les esquerres alternatives, que han treballat des del territori, no s'havien presentat mai i ha omplert un altre espai de radicalitat i alternatiu socialment.

17.- Alfons López Tena era un bon líder per a SI?

El seu discurs agradava a certa gent. Però les urnes són les urnes i Laporta era molt més mediàtic. López Tena és conegut entre els coneguts.

18.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

La renovació té un impacte important, però les renovacions poden no ajudar, com el cas del PSC. Junqueras representa el discurs fresc i clar. ERC ha tingut grans puntes quan hi ha hagut crispació amb l'Estat, per exemple, amb Aznar l'any 2003. L'any 2010 va ser una excepció.

19.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

S'ha de veure si el que li ha passat és el que va passar a ERC els anys 2010 i 2011, quan tenia un discurs que no era creïble. Hem de veure si l'espai polític del PSC s'està descomponent o no, si s'anirà empetitint o no... Li afectarà si la consulta es fa o no es fa.

20.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Hi ha discursos perillosos per part de Ciutadans perquè diuen una cosa que semblen una altra: els discursos populistes. Una mostra que han aconseguit és

que hi ha gent que vota pel NO. Ara està aflorant el NO: si es força el referèndum, estàs donant més espai al NO.

El que no està tan clar és el resultat de la possible consulta perquè hi ha molta gent indecisa. És una política d'extremes i de confrontació i la gent volen missatges clars. I el PPC i C's els els donen.

21.- El PPC és un partit marginal?

Ara ja no. Comparat amb la presència que tenen a d'altres llocs de l'Estat, és evident que sí. Però aquí tenim una altra dreta. En els últims deu anys ja té una presència important, va arribar a ser tercera força política al Parlament l'any 2010.

22.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Depèn si compleixen la consulta. Quan aquesta trontolli, trontollarà el pacte. L'eix esquerra – dreta existeix: tries entre perseguir el frau fiscal o retallar en ensenyament. Tu pots fer diferents tipus de política.

CiU i ERC van veure que si no feien el Pacte, quedarien malament davant l'opinió pública. En aquestes eleccions, pesa més a ERC la independència que els elements socials.

23.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Si la consulta no es fa, es trencarà el pacte de govern. De fer es pot fer. El problema és el com. La gent té ganes de votar i si no hi ha consulta la política i la seva credibilitat acabaran sota terra.

24.- Què va primer, la qüestió social o la nacional?

Són dues cares d'una mateixa moneda: el progrés social i nacional. Les polítiques són per fer alguna cosa. Finlàndia ha creat un model social, i Irlanda és com una Zona Franca. I tots dos estats van ser creats allora. Tot i així, hem de fer el nostre propi

model que tingui una base social potent. Els països nòrdics són els que tenen una fiscalitat més alta i més opcions de repartir la riquesa.

25.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Si no hi ha consulta, sí. La consulta es pot fer més tard del 2014, sense anar molt més enllà, si hi ha garantia que sigui una consulta legal i reconeguda. Si no, la situació és complexa: trencament del pacte i convocatòria de noves eleccions.

BEATRIZ ELIAS VALVERDE**Responsable de l'àrea d'estudis d'opinió del Centre d'Estudis d'Opinió.**

Entrevista feta al seu despatx del CEO el 12 de setembre de 2013.

**Centre
d'Estudis
d'Opinió**

1.- Com a òrgan de la Generalitat, suposo que ningú del CEO no es posiciona políticament parlant...

Per descomptat. Des del seu inici, el CEO ha intentat donar les dades de la manera més objectiva possible. En els informes del web, no hi ha valoracions i, després, cada mitjà ja en farà la seva anàlisi. Simplement es dona la dada, són tasques molt descriptives.

2.- Quines són les funcions del CEO?

A nosaltres, se'ns coneix principalment pel Baròmetre d'Opinió Política, que surt cada tres mesos, però el CEO té moltes altres responsabilitats: descentralitzar i coordinar totes les enquestes que es fan en l'àmbit de la Generalitat. No són temes d'estadística oficial, és a dir, de temes objectius (per exemple, quantes vegades fas aquesta activitat). Nosaltres fem enquestes d'opinió (què en penses, com ho valores...).

Per Llei, les enquestes d'opinió pertanyen al CEO. Totes les enquestes van al nostre registre i nosaltres assessorem tots els tècnics en aquelles unitats que no en tenen. Els donem formació i, per exemple, els expliquem com s'analitzen les dades.

3.- El sentiment d'independència entre els catalans ha augmentat molt des del 2010?

La pregunta 39 del nostre qüestionari fa referència a això: *Què votaries en un referèndum?* I la prèvia és com hauria d'encaixar Catalunya dins d'Espanya. Aquesta pregunta existeix des de l'inici del CEO, l'any 2005, i es donen les opcions d'una regió d'Espanya, una Comunitat Autònoma, un estat federal o un estat independent. El que és cert és que, tot i que la tendència de l'independentisme sempre ha sigut a l'alça, des del 2010 s'ha disparat i ara és l'opció amb més persones.

En l'últim baròmetre, en percentatge, va ser del 47%. El 2005 el percentatge es trobava en un 13% i fins al 2010 es va mantenir. A més, anteriorment, l'opció guanyadora era la de la Comunitat Autònoma, després l'estat federal i l'independent. La sentència de l'Estatut va afectar.

4.- El CEO valora si els ciutadans pensen que hi hauran eleccions anticipades?

No, de fet, el nostre Baròmetre té les mateixes preguntes i poques vegades n'afegim de noves per tal de poder comparar. Quan el Baròmetre coincideix amb unes eleccions, es fan preguntes preelectorals com *Tens el teu vot decidit? Quan el decideixes? o Què valors més, el líder o el programa electoral?*

5.- En aquell moment era tangible la majoria absoluta de CiU (69-71 escons) que els va donar en l'enquesta publicada el 8 de novembre?

La intenció de vot és portada directament pel director i, anteriorment, el CEO no feia intencions de vot, però com que no s'entenia com presentàvem els resultats, al final es va fer.

L'enquesta que es va fer era una setmana i mitja després de la convocatòria de les eleccions. Les enquestes reflecteixen el clima del moment en què es va fer el treball de camp. Aquesta enquesta recollia un sentiment d'eufòria i una situació d'un gran electorat convergent.

6.- Per tant, si la situem a principis d'octubre, no es troba tan allunyada d'una de LA VANGUARDIA en què els atorgava entre 68 i 69 escons...

Sempre has de mirar quan es va fer el treball de camp perquè està recollint el clima d'aquell moment. S'ha de llegir l'enquesta en el context mediàtic dels dies en què es va duu a terme.

Abans de tot, et vull dir que sempre se'ns compara amb el resultat final. Les enquestes marquen una tendència i una evolució i la nostra enquesta deia que CiU guanyaria, que la segona força estava molt disputada, que Ciutadans creixeria molt i que Solidaritat sortiria de l'Hemicicle. Tot això també va ocórrer la nit del 25N.

7.- Tot i així, CiU va tenir 50 escons...

Tu saps que les enquestes tenen un marge d'error i un interval de confiança. Les estimacions de vot es fan per circumscripcions. Per exemple, si tu fas 400 enquestes a cada demarcació, el marge d'error és del 5% i a més hi ha gent que no té el vot decidit. En aquella enquesta, els indecisos eren el 40% i hi havia gent que amagava el seu vot. Resumint, hi havia poca gent que et donava el seu vot.

Tu, sobre aquest percentatge, tens un interval de confiança i un cop li apliques la matemàtica dels escons surten resultats diversos. Però per percentatge de vot i la magnitud del vot a cada partit, tot s'aproximava més. Déu n'hi do el que es va projectar. Una altra cosa és que passés a escons, l'eina té massa incerteses com per afinar els escons.

Com a CEO, som els únics que podem preguntar per intenció de vot. El nostre treball de camp va durar una setmana però s'ha de presentar abans al Conseller de Presidència i ha d'entrar al Parlament. Llavors és quan nosaltres ja podem publicar l'enquesta. Aquest circuit fa que no puguem fer com alguns diaris que avui truco i demà publico. Nosaltres hem d'elaborar la informació i entregar-la. En aquell moment, tot passa a la roda de premsa.

Tot i així, el fitxer de dades està a disposició de tots els ciutadans i l'estudi s'entrega a cada grup parlamentari. Juntament amb els mecanismes de qualitat que es fan, nosaltres no ho podem publicar ràpidament.

8.- Les enquestes postelectorals reflecteixen una davallada de CiU i una ERC com a primera força. Aquestes tendències s'observen i són sòlides?

És el gran valor de les enquestes: que apunten les tendències. A l'octubre, nosaltres farem el nou Baròmetre i és cert que, per ara, la intenció de vot publicada per altres mitjans és molt similar a la nostra. Seria molt estrany que no fos així.

La dada directa de vot respon a la pregunta *Què votaries en les properes eleccions?* Si tu compares les dades d'intenció directa de vot mostrades per alguns mitjans, les endreces per data de treball de camp, veuràs que se sembla

molt, mentre la manera de fer l'enquesta sigui la mateixa: la telefònica. La projecció d'escons és una altra cosa.

I tornant a l'enquesta d'abans de les eleccions, nosaltres teníem una intenció directa de vot molt disparada. No era insòlit arribar a aquella conclusió en aquell moment.

9.- Tot i així, abans donàveu resultats espectaculars per a CiU que s'allunyen molt d'aquells que vau mostrar en l'últim Baròmetre. Això no és una mica poc creïble...

El director en el seu dia ja va explicar, de sobres, per què va sortir en l'enquesta de la tardor passada una majoria absoluta de Convergència i Unió.

10.- Creus que la competició per a la primera plaça entre CiU i PSC ha deixat pas a la de CiU i ERC?

Claríssimament. Tot i així, com que el que ha passat ara no havia passat abans, costa molt de preveure. Tu has de mirar el que ha passat en un passat i interpretar el present. En cada elecció, n'aprenem. Molts dels electors que votaven CiU ara voten ERC; això és el que està passant.

11.- Aquest transvasament l'havíeu vist a la inversa a les eleccions del 28N (2010)?

Quan es va passar del Tripartit al primer Govern de Convergència va passar el vot d'ERC a CiU. Aquests últims tenien un vot prestat i l'objectiu dels sufragis era que acabés el Tripartit. Ara, però, succeeix el contrari.

12.- On van els vots del PSC, que continua caient tot i ser a l'oposició?

Gairebé no perd cap al PPC, però en canvi sí que ho fa cap a CiU, ERC i Ciutadans, i té molts indecisos.

13.- És més difícil realitzar una enquesta ara que el 2005?

Tècnicament, no, però a l'hora d'analitzar els resultats, sí.

14.- La gent menteix quan respon una enquesta?

Aquí és on entra l'anàlisi dels resultats. Jo crec que la màxima transparència és donar les dades tal i com es diuen. Tot i així, la principal dificultat és trobar gent d'un determinat perfil. Després, hi pot haver persones que inflen o que diuen una cosa que no acabaran fent. També poden amagar el seu vot perquè van a contracorrent. Tot això es corregeix com un creu. Però, on és la veritat?

Si no volem mentides, hauríem d'entrevistar tot el cens, connectat a la *màquina de la veritat*. Però és absurd, perquè tothom pot contestar el que vol, en funció de la imatge que es vol donar. Les respostes dels entrevistats s'apliquen a les intencions de vots.

15.- Els electors del Partit Popular Català són els que més s'amaguen?

Els electors del PPC o es neguen a contestar l'enquesta, o en el moment de dir el vot et declaren que no se'n recorden, que no volen respondre aquesta pregunta o que no ho saben. Però bona part d'ells, es neguen a contestar. En les enquestes, el PPC es troben al 2% dels sufragis, quan n'hauria de tenir entre el 7 i el 8.

16.- Quina és la vostra mostra?

Es truca a 2.000 persones aleatòriament. Donem un llistat de telèfons a les empreses que realitzen el treball de camp. Per això les enquestes telefòniques tenen una distribució territorial tan bona, perquè es truquen a molts municipis de Catalunya i en la proporció que toca, segons la seva població. Tot i així, tenim 2.000 persones d'una població de 7,5 milions.

Les persones més obertes, que els agrada parlar de política, són aquelles que tenen més ganes de contestar l'estudi. El més independentista té més predisposició que aquell que està en contra de la independència.

Truquem sobre uns 30.000 números de telèfon. Alguns comuniquen i, llavors, els truquem més tard. En tot cas, nosaltres anem fent fins que tinguem les 2.000 enquestes fetes.

17.- Teniu en compte que en el Parlament de Catalunya, 85 dels 135 diputats són de la demarcació de Barcelona i només 15 ho són de la de Lleida, per exemple?

Es dissenya una mostra. De les 2000, en fem 800 a Barcelona (75% de la població catalana) i 400 a Tarragona, Girona i Lleida, per assegurar-nos que el nostre marge d'error no superi el 5%. Si la fessis proporcional amb els escons al Parlament, a Lleida només li tocarien 140 enquestes, que seria insuficient. Al final, elevem la proporcionalitat d'un de Barcelona a 1,8 per tornar-l'hi.

18.- Des del CEO preveieu l'aparició de noves forces a la Cambra?

Nosaltres tenim una pregunta espontània de *Quin partit penses votar?* i, majoritàriament, apareixen els partits que ja tenen representació. A la nostra pantalla, tenim una opció anomenada *Altres*, on han aparegut altres partits com Reagrupament, SI, PxC o la CUP. Quan arriben a un 2% de les respostes, els obrim un codi perquè considerem que ja tenen prou entitat. Aquesta és la forma d'anar veient què va sortint. És veritat que RCAT o SI s'han anat difuminant. Tot i així, hem mantingut obert el codi de Reagrupament tot i que no es va presentar.

19.- I això és vàlid?

El que diu la gent sempre és vàlid, mai no es canvia. Per exemple, si una persona creu que el PPC és d'extrema esquerra, és la seva opinió i jo ho deixo allà. Si jo veig això a la base de dades, escoltaré l'entrevista.

20.- Quants minuts ocupa una de les vostres entrevistes?

La nostra dura 22 minuts, que es troba en el límit del que es considera una enquesta. De vegades, s'allarguen perquè incloem nous blocs, però sempre, a l'inici de curs, revisem les preguntes perquè no l'enquesta no superi els 22 minuts. Si la persona no té temps, s'anota el seu número de telèfon i se la truca més tard. Per contra, si no vol contestar, se la deixa, òbviament. L'estadística oficial és obligatòria contestar-la, però en les enquestes d'opinió no ho és.

21.- Les preguntes són tancades?

Amb una de telefònica, les preguntes són tancades, on tenim opcions de resposta. Hi ha alguna pregunta oberta, però molt poques, perquè la gent s'explica més presencialment. Al principi, sí que preguntem *Quins són els majors problemes de Catalunya?* (pregunta oberta) i l'enquestador tecleja tot allò que l'enquestat diu.

22.- Un cop tens les trucades, quins són els passos fins a la presentació dels resultats?

Es revisa que la mostra s'ha fet correctament (per exemple, pot ser que hi hagi més dones de les que toca). Quan tens el fitxer tancat, codifiques totes les preguntes obertes i fas un control de qualitat (com ara, una enquesta que s'ha fet en 5 minuts). L'empresa que fa el treball de camp ens dona el fitxer de dades i nosaltres fem l'explotació estadística. Ho passes tot a taules de resultats i realitzes els gràfics. La projecció d'escons es fa a través de càlculs matemàtics.

23.- Us trobeu amb faltes de respecte quan truqueu?

No, són una absoluta minoria. Però com que ara es truca molt per temes de màrqueting, la gent no despenja el telèfon a les seves llars o diu que no volen contestar l'enquesta perquè, per exemple, no els agrada parlar sobre política.

24.- Cada vegada agrada més parlar sobre política?

Sí, l'interès per la política ha pujat; més en uns sectors de la població que en uns altres.

25.- La majoria dels 2.000 entrevistats reclamaven el Dret a Decidir?

Aquesta pregunta la vam fer en l'últim Debat de Política General (setembre 2012) i el 80% defensava el Dret a Decidir, que es fes el referèndum.

26.- El pròxim Baròmetre sortirà a l'octubre, fareu alguna pregunta nova?

No, seran les mateixes. Alguna vegada el director ha decidit que s'afegeix alguna pregunta. Quan Argelaguet va esdevenir director, en va incloure dues:

Què votaria en un referèndum i Quina Administració hauria d'administrar els nostres impostos? Argelaguet va arribar l'any 2011, quan CiU acabava de guanyar les eleccions el novembre passat. L'anterior director era del PSC.

JOSÉ GRAU

Jutge de l'Audiència de Barcelona.

Entrevista feta al seu domicili el 19 de juny de 2013.

1.- Quina era la percepció del que passava dins del món judicial?

L'àmbit judicial és una mica espanyolista perquè hi ha una proporció molt gran de jutges que no són de Catalunya. Hi havia gent molt preocupada amb el tema de la independència i que es van quedar sobtats i molt preocupats perquè un sector important pensaven que afavoririen clarament a en Mas. A mesura que es desenvolupava la campanya, ja no semblava tant. Dintre de l'àmbit judicial de l'àmbit no catalanista, els han semblat bé els resultats.

2.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Jo crec que CiU fa molt de temps que és en la mateixa línia i que dins de la crisi els ha sorgit un moviment independentista que diu que si ens independitzem, viurem millor. Abans de la manifestació de la Diada, CiU ja havia fet els primers passos.

3.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà? Era legítima la publicació d'aquest diari?

Això va ser una alteració de les regles del joc, una maniobra fraudulenta que provocà una gran desconfiança en les institucions ja que l'origen de l'informe es troba dins de la Policia Nacional. I això té conseqüències. La relació entre el món judicial i la Policia es va tensar. El jutge que instruïa el cas va sortir i va dir que cap dels informes no els tenia a la causa.

Creo que no va tenir transcendència electoral. Les retallades i la sensació que ell no pogués capitalitzar el procés d'independència van fer baixar CiU. Alguns pensen que CiU utilitza la independència com una arma contra l'Estat. Per això, la gent vota ERC.

Sobre si és legítima, des d'un punt de vista democràtic no estava justificat, però des del periodístic, quan saps que hi ha un informe dins del Ministeri de l'Interior que apunta a un dirigent polític, potser sí que estava justificat. Però no respectava els punts de vista democràtics. I tu no pots anar contra els periodistes perquè seria anar en contra de la llibertat democràtica. Va ser una manipulació i molta gent se'n va adonar.

4.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Jo crec que hi ha una percepció que Mas es creu força allò que diu. Per altra banda, no té clar el procés per arribar-hi. La sensació no és que Mas estigui manipulant, perquè està convençut. Com que no és absolutament rupturista, no sabem quin serà el procés. Crec que se l'imagina amb un acord amb el govern espanyol, però aquest no succeirà.

No diu independència perquè el catalanisme és molt majoritari en la població, però l'independentisme no és tant, tot i que ha crescut, majoritari.

5.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

La gent no es creu que els socialistes siguin federals perquè han tingut diverses oportunitats per aplicar-ho. S'ho han tret de la màniga per la crisi i per la seva imatge. Dins del socialisme espanyol, no hi ha molts federalistes.

6.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Jo el dia que va convocar les eleccions, en el primer moment, pensava que podia tenir majoria absoluta. A mesura que anava avançant la campanya, tenia la sensació que desinflava. Però pensava que trauria més del que té.

7.- Què suposa una ERC com a segona força?

ERC entra dins dels partits tradicionals, no el veig molt diferent respecte dels altres partits. Connecta per l'esquerra amb el PSC i ICV-EUiA i pel bàndol nacional amb CiU. El que sí que canvia alguna del sistema és la CUP.

8.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

El líder va ser una novetat i em va sorprendre molt en els debats parlamentaris. Molt seriós, molt tranquil, que no entra en debats inútils. D'entrada, era un líder amb poca cara de líder, però ha acabat agradant.

9.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

És un problema de crisi econòmica, més que no pas el seu discurs sobre el federalisme.

10.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

El debat nacionalista s'ha radicalitzat, per una banda hi ha un sector que se'n va cap a ERC, i per l'altra Ciutadans que recull el vot de l'esquerra espanyolista que agafa els vots del PSC. El PPC agafa els vots de les persones de dretes que no tenien un problema amb el catalanisme descafeïnat però que no volien més.

11.- És estable i coherent el pacte CiU- ERC?

És coherent en el moment que plantegeu el debat nacionalista, si aquesta és la teva preferència. I és estable fins que arribin en el punt final, moment en el qual CiU voldrà aturar-se i ERC voldrà seguir. ERC farà la consulta sigui com sigui i CiU posarà peròs.

ERC, també, s'està menjant parts del seu programa per garantir la independència.

12.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo crec que no. No hi haurà pacte amb el govern espanyol i quan sorgeixi la confrontació, CiU no arribarà fins al final. En aquell moment, es trencaria el pacte i tornaríem a anar a votar. Però Mas sap que s'ha de sacrificar i que ha d'anar fins al final. Té un sentiment de salvador de la pàtria. Això em recorda a

Zapatero, que va prendre mesures sabent que se suïcidaven com a partit. CiU no s'atreviran a fer una consulta al marge de la llei.

13.- Quina és la visió dels professionals del món judicial davant un hipotètica independència de Catalunya?

Molts jutges que no se senten catalans s'han plantejat marxar de Catalunya quan portaven vivint aquí entre 10 i 15 anys. Ells no volen viure en una Catalunya independent. Però després la gent és molt més pragmàtica.

14.- Quina és la situació del català en els judicis?

Dolentíssima, té molts problemes per entrar. Ara ja es veu amb més normalitat que els judicis siguin bilingües, sense la necessitat d'un intèrpret. Els jutges es dirigeixen, majoritàriament, en castellà i tendeix a parlar en aquesta. Tothom parla castellà fins que et trobes amb una persona de la Catalunya profunda, i llavors el Tribunal diu a la persona que pot parlar en català (20-30% de casos) alhora que els seus advocats se li dirigiran en llengua catalana. En l'àmbit escrit, només el 15% es troba en català.

15.- Hi ha alguna llei que et marqui la llengua que has d'emprar en els jutjats?

Tothom pot parlar català. Però el jutge seguirà parlant en castellà i tu en català. Però el que agafa la declaració ho farà en castellà, tot i que a Catalunya es pot fer en totes dues llengües. El problema és que si l'expedient s'ha d'anar a Madrid, hi ha advocats que ja ho escriuen directament en castellà.

Quan jo vaig entrar a l'Audiència de Barcelona fa 7 anys, ens retornaven tots aquells papers que no estiguessin en castellà. Allà, ara, ja ho entenen i tenen un servei de traducció per a paraules concretes.

El que passa és que vam fer la universitat en castellà i sempre que parlem de justícia ho fem en aquesta llengua.

16.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Jo crec que sí, pel motiu de la consulta.

TONI AIRA**Periodista i Doctor en Comunicació per la Universitat Ramon Llull.**
Entrevista feta al bar Estudiantil de la plaça Universitat.**1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?**

Amb la perspectiva, la majoria diu que va ser un error (que ho va ser). Però el *crescendo* que s'havia donat des dels mitjans, donava entendre que tindria una major resposta ciutadana.

A més, mai no haguéssim pensat que CiU arribaria fins als límits de tensar la corda com els actuals. Allà va trencar el seu relat tradicional, que es pensaven que el feien en xarxa. La situació tan nova era imprevisible.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Jo crec que els mitjans de comunicació són els grans constructors d'agenda juntament amb la política. Aquests van tenir un paper decisiu. Per exemple, LA VANGUARDIA va apostar per tot això, juntament amb els mitjans del Grup Godó.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

És un sumatori que no es pot simplificar. CiU porta molt de temps evolucionant. Un partit nacionalista i sobiranista sempre ha d'arribar a l'Estat propi. Ara el sobiranisme és transversal i és defensat sense complexos. La centralitat política s'ha desplaçat i això ha fet que Homs, Rull i Germà Gordó, entre d'altres, ho defensin, perquè ja ho havien fet a les Joventuts, i el partit se'n vagi a la centralitat política.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

També podria haver afectat positivament si haguessin fet més victimisme, però els guanyà la prudència. L'espot electoral d'inici de campanya ja va fer que haguessin de ser molt i molt prudents durant aquesta. A més, una campanya il·lusionant es va tornar en empastifada. Una sèrie de votants, doncs, que

sense aquesta situació els haguessin votat, no ho van fer. O també, d'altres se'n van anar perquè no volien un Duran i Lleida que els distorsionés el missatge.

És molt difícil xifrar-ho en escons perquè hi va haver una remoguda del tauler perquè parts de la societat se'n van anar a l'abstenció i d'altres es van mobilitzar com mai.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Jo crec que amb en Mas sí, però no es presenta sol. Ni tan sols la seva llista es diu CDC, que el votant convergent se'ls creu, sinó que s'inclou Unió, que és un factor que referma tots aquells que volen buscar excuses per no creure amb CiU.

Dir que Mas va ser oportunista és intencionat, perquè si no hagués fet res, ells mateixos haguessin fet un discurs a la contra. Tenint amb compte unes enquestes errònies, Mas va arriscar perquè amb una gran crisi econòmica el seu govern hagués caigut. Ell va arriscar amb una situació de crisi i de retallades. En cap cas va ser oportunista i una part de la societat estava disposada a fer el pas, però no era el que CiU es pensava que seria.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

Amb el grau de nitidesa, no tots els partits poden ser igual de contundents en el seu llenguatge perquè n'hi ha uns com ERC o la CUP que dirigeixen el seu missatge a un conjunt concret de la població. Però CiU té des d'un personatge de dretes regionalistes, fins a una socialdemòcrata i independentista. Tu, si ets CiU, has d'intentar posar tot el teu segment en un lloc i per això, ha d'intentar perdre pel camí com menys gent possible. I això inclou no dir la paraula, perquè si algú la vol sentir, ja té ERC.

D'altra banda, la pancarta de la manifestació de la Diada deia *Catalunya, nou Estat d'Europa*. No es deia independència però tothom ho entenia. De vegades, no cal ser tan explícit. El mateix passa amb el discurs de Mas.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Primer, la gent cada vegada menteix més en les enquestes i les entrevistes que es fan perden valor; els mateixos partits diuen que s'ha d'anar a les entrevistes personalitzades. Però són cares. Tanmateix, si tot segueix així, on perdran diners serà si fan enquestes tan errònies.

També hem de pensar que hi ha molt de vot ocult i una part de la societat es va mobilitzar; eren més que unes eleccions autonòmiques, que fins ara eren considerades de segon nivell. Finalment, hi ha una insuficiència de la tipologia d'enquestes.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

No ho entén ni el PSC ni el PSOE. Els qui més ho entenen, són els qui més saben que tot això és impracticable. El PSOE veu que el seu votant és el que és i que el PSC està demanant el que demanava CiU. Això, els socialistes espanyols no ho acceptaran.

El PSC té el problema que el seu intent de matís queda totalment desdibuixat quan hi ha una impossibilitat de canviar la Constitució.

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Aquella nit era a TVE Catalunya. Quan hi vaig arribar, ja estaven apareixent els resultats de vot escrutats elevats. Sorpresa total. Jo comptava que CiU es quedaria igual o baixaria. Jo apostava pels 60 escons.

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

Clarifica el que hauria de ser l'escenari d'una Catalunya sobirana i normalitzada. El PSC, sense el PSOE, no arribaria ni als nivells actuals, que són molt baixos. Els socialistes tenen un enllaç que els fa dependre d'ells. ICV o la CUP també ajuden a fer un Parlament en una Catalunya independent.

11.- La CUP va entrar en detriment de SI. Quins valors va aportar aquesta formació que van captar l'electorat, encara que, com SI, és independentista?

SI no va entrar al Parlament perquè ja no tenia en Joan Laporta, que generava un seguiment que no creava un altre líder. López Tena és molt intel·ligent però no té la força de Laporta. El gran problema era d'espai. Quan la formació va néixer, CiU no havia evolucionat i ERC estava en procés de descomposició profund perquè havien governat amb els socialistes.

Ara, se li sumes la CUP, amb una ERC forta i una CiU que aposta per l'estat propi, el còctel fa que no tinguessin espai.

12.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Tot és un sumatori. Quan ets en una dinàmica decreixent, el candidat o els embolics a casa t'enfonsen. Ara, la remuntada es deu a una claredat de discurs, a una renovació interna, al seu missatge i al seu líder.

13.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

El PSC tenia sentit com a força aglutinadora, en una Catalunya integradora i de diverses sensibilitats nacionals, amb gent netament espanyola i amb gent netament catalana. Ara és impossible aquesta situació i el PSC està perdent per tot arreu. Ha anat perdent des de fa diversos anys cap a CiU, però els qui més temen els socialistes és Ciutadans, així com també els tem el PPC.

14.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Aquestes dues formacions es beneficien del desgavell del PSC. C's agafa del PSC i del PPC, que tenen l'etiqueta de dreta, governen a Madrid amb el lideratge fluix de Mariano Rajoy i el PP està molt lligat a les institucions.

La mobilització d'una part de l'electorat i el fet que els populars fossin netament espanyols i conservadors han provocat que el PPC cresqués, però podia haver-ho fet molt més.

15.- El PPC és un partit marginal, tal i com va afirmar Aleix Vidal-Quadras?

Més marginal seria el que Vidal-Quadras muntés, si ho arriba a fer. El PPC no és marginal, però sempre ha tingut una majoria explícita que ha demostrat que Catalunya i Espanya són diferents. No hi ha les mateixes majories.

16.- Hi haurà una competició entre ICV-EUiA i la CUP per veure qui és més progressista que qui?

No, tot és a lloc. Tenen segments i públics diferents que es poden tocar. ICV diuen que són l'esquerra transformadora però són un partit més professional, tradicional i instituit. La CUP és molt municipal, contestatària i netament independentista que els dona un canvi de cultiu.

17.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Coherent sí i estable no. CiU ha entès que malgrat els resultats electorals han de seguir amb allò que van prometre. I ERC se sent forta i, amb el Pacte, no renuncia a res.

Estable? CiU no tenia la força per demanar segons què a ERC. Els republicans no volen sortir escaldats com en el Tripartit, i per això no accepten segons quines coses. No provoca una estabilitat total, però en fronts clau no hi ha l'estabilitat perfecta.

18.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

No sabem ni què passarà demà. Estem vivint un moment polític que no s'havia provat abans i provoca un punt d'incertesa. En principi, hauria de ser el 2014, però aquest Pacte diu que la data es pot endarrerir si hi ha *circumstàncies excepcionals*, que Duran diu que aquest terme va ser introduït per ell mateix.

Si durant l'any que ve es donen les circumstàncies que es pot culminar el procés, però es demana que s'allargui uns mesos, s'allargarà. Però no tinc la certesa absoluta.

19.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Aquesta legislatura va néixer de dos anys. Jo crec que Mas vol acabar la legislatura per intentar marcar el seu propi ritme i que no estigui arrossegat per ERC i el PP. Vol mostrar que és ell qui convoca. Però és evident que el President no té la força total.

Potser, si no es fa el 2014, ERC li retira el suport i CiU perd totes les votacions al Parlament de Catalunya. Qui voldrà governar dos anys més així?

MARÇAL SINTES

Periodista i Doctor en Comunicació per la Universitat Ramon Llull.

Entrevista feta per correu electrònic.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

Sí. Pensava que segurament s'anticiparien, però no tan aviat.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

No ho sé. En tot cas la decisió correspon només al President.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Ha estat fruit de moltes coses. Entre elles, la percepció que s'ha produït un canvi profund en la societat, un desplaçament cap a posicions més sobiranistes.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons?

No sóc capaç de quantificar els efectes de la publicació de l'esmentat informe.

5.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Segur que en alguns sectors va sembrar desconfiança i distanciament. Ara, com deia, no sóc capaç de quantificar-ho.

6.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

El discurs de Mas té precedents en diferents pronunciaments anteriors del líder de CiU. Ara, desconec si es va produir aquesta sensació d'oportunisme i si va estar molt estesa o no.

7.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

El President fa servir també l'expressió Estat propi. No ho sé perquè prefereix uns termes que altres. Suposo que entén que determinats termes expliquen millor el que vol dir i són més eficaços comunicativament.

8.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Penso que hi ha dos factors. Un, com tu apuntes, que es va produir un decantament de l'electorat en els dies anteriors a la votació. L'altre, que els sondejos, per la seva pròpia naturalesa i mecanismes –tenen en compte el comportament de l'electorat en el passat-, tendeixen normalment a minoritzar o suavitzar els canvis.

9.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Sempre n'ha parlat. El que segurament passa és que ara aquest debat està situat de forma molt notòria sobre la taula.

10.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

Em va sorprendre, sí. Entre d'altres factors, crec que una part de l'electorat que suposadament podia votar CiU es va acabar decantant per ERC. Segurament en un moviment que perseguia intentar assegurar que CiU compliria el seu compromís sobre la consulta.

11.- Què suposa una ERC com a segona força?

Suposa en primer lloc un èxit per a ERC, que s'ha vist afavorida pel debat entorn el dret a decidir. També suposa que ERC té ara una forta responsabilitat davant la ciutadania.

12.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

Crec que l'essencial és el primer factor, encara que el seu líder ha jugat sens dubte un paper positiu en l'ascens electoral d'ERC.

13.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

Sobretot, penso que el que s'ha produït és una progressiva desconexió del seu electoral tradicional. El repte que té el PSC és tornar a connectar amb uns sectors de la societat que, ara per ara, se'n senten allunyats. I aquesta és una situació que no té una causa única sinó diverses.

14.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes?

Penso que és fruit de dos factors combinats. D'una banda, la polarització derivada del debat sobiranista i, de l'altra, de la crisi econòmica.

15.- Trobes coherent el pacte entre CiU i ERC?

Sí.

16.- Creus que és un d'estable?

Dependrà de les circumstàncies, que, val a dir, són molt complicades, amb una gran incertesa.

17.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Confio que com a mínim es faran tots els esforços per dur-la a terme.

18.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Com deia, hi ha molta incertesa en el panorama polític. Per tant, podria ser.

MIREIA GRAU Antiga membra dels *indignats* de la comissió d'audiovisuals.

Entrevista feta al seu domicili el 19 de juny de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions? Per què les va convocar?

Per començar, els *indignats* estem disgregats. Hi ha assemblees de barris, hi ha un treball en xarxa. Queden comissions però tot funciona per xarxa, per exemple, connectem la comissió audiovisual amb LA DIRECTA. Però no hi ha una opinió dels *indignats* conjunta.

El punt de persona que s'implica als moviments socials però que està o no implicada al moviment social. Jo ho vaig viure des del punt de vista de l'espectacle. El sistema en si no ens agrada i ens el mirem des de la distància. M'ho miro, m'ho escolto però no m'hi implico.

2.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

En cap cas. I menys té a veure amb el moviment dels *indignats*. Aquí no entrem per a res. És una escolta a una preocupació concreta.

3.- Què va suposar el moviment dels *indignats* en la IX legislatura?

Des de la meua perspectiva, tot el tema del sacseig dels *indignats* no va ser ben comunicat pels mitjans de comunicació, especialment per TV3. L'encerclar el Parlament va ser el detonant.

4.- El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Si tu vols informar-te de totes les accions fraudulentas de CDC, no és difícil. Jo crec que no és seriós i que no va tenir transcendència. Al mitjà *Cafè amb llet*, tu ja les pots saber i ja feia temps que les anunciaven.

5.- Vas anar a votar a les eleccions del 25N?

M'ho vaig pensar molt i després de molt de temps abstenint-me, sí. La CUP i el seu anticapitalistes obert va ser el detonant. Però vaig anar a votar com a Mireia, no com a indignada.

6.- Creies que Artur Mas aconseguiria la majoria absoluta?

No ho recordo, però em feia pànic.

7.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

Per a mi, amb la majoria de partits no hi ha una confiança perquè ells no es preocupen pel tema social i per anar cap a un tema d'un model més estructurat. No et sabria dir res més.

8.- Què suposa una ERC com a segona força?

Per a mi, no suposa una nova era de la política catalana. Sempre amb la diferència que com més de dretes pitjor.

9.- El teu moviment no es podria trobar còmode dins d'algun partit polític (CUP...)?

No. Els *indignats* van néixer amb la no violència i que no es declaraven de cap tendència política com a moviment. Tot i així, dins de l'organització et podies trobar gent d'Iniciativa que volia reformar el sistema o gent molt més radical que volia trencar amb el sistema.

La CUP és un punt de vista que no renuncia a entrar al sistema per canviar-lo, amb un pensament molt més jove i obertament anticapitalista.

10.- L'encerclament al Parlament és la no violència?

Això va ser un gran dilema. Per a mi, no ho era. Jo aquell dia no hi vaig ser per causes personals i, des dels mitjans, es va transmetre com quelcom violent quan només es volia fer el símbol d'encerclar el Parlament. Sí que és veritat que va poder tenir un punt de violència, però no era general. Però què és i què no és violència?

11.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

L'esquerra i la dreta estan difuminades i és un problema. Que el debat nacionalista pugui amb el debat social és un factor problemàtic.

12.- Es pot ser capitalista i d'esquerres?

Per a mi sí perquè dins d'aquest sistema capitalista hi ha la dreta i l'esquerra. Després hi ha l'anticapitalisme. Però el punt que m'allunya és que el debat se centri en l'independentisme i no en el debat d'arrel del món. Avantposaria el debat social, però si s'ha de defensar la cultura, qualsevol del planeta, ho faré, però sense un rerefons econòmic darrere.

13.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

M'agradaria.

14.- Els *indignats* entraran a la política per aconseguir allò que van plantejar el 2011?

No hi entraran com a moviment. Els *indignats* ja no existeixen. Va ser una unió de persones, entitats i barris que l'única manera que treballessin juntes era no entrar en política; perquè sinó no parlarien de res més. L'objecte d'interès no era la política.

I encara que existís, la base que tenia no contemplava la política.

15.- Quina feina fa un *indignat* avui?

No és res específic. Alguns fan la seva lluita des del seu lloc de treball, ONGs que treballen des del moviment social i també hi ha gent política entre els que lluiten.

16.- El moviment tornarà amb la mateixa força amb la qual ho va fer el maig del 2011?

Hauria de tenir el seu sentit. Fins que no el tingui no passarà. Una cosa sí que era molt bonica era utilitzar la plaça, posar-se en comú i la gent no se soterrava en la seva assemblea de barri. Ara mateix només serviria de punt de trobada de treball i no seria tan massiu. L'eufòria ja ha passat.

I si tu caminaves per la plaça, seies i escoltaves lliurement. Això era molt interessant.

17.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Jo no ho sé, ja ho veurem.

GERMÀ GABRIEL SOLER

Monjo de Montserrat.

Entrevista feta al Monestir de Montserrat el 13 de juliol de 2013.

1.- Et va sorprendre la decisió del President de convocar eleccions?

No, en el sentit que vaig entendre que ho feia per aprofitar el moment polític. Se'l podria acusar d'oportunisme però tots els partits polítics ho són i jo no ho veuria malament.

2.- Durant l'estiu del 2012, molts mitjans de comunicació ja explicaven la possibilitat d'unes eleccions anticipades. Aquesta via va ser pensada primer pels periodistes o pel President?

Els periodistes sempre entren en coses no avaluables a nivell material. No saps mai si el periodista ho fa intencionadament o no. El missatge que es donava des de les institucions era que si no s'arribava a un pacte amb el govern espanyol es convocarien eleccions. A més, ja sabien des del Govern que no es tindria el pacte fiscal.

En aquest sentit, els periodistes no van ser aquells que van introduir el tema.

3.- El canvi ideològic de CiU ha estat fruit de la pressió popular?

Això és fruit d'observar que hi ha hagut una sensibilització ciutadana en el tema sobiranista. No hi tenien més remei. Un sector de CiU es va fer obertament independentista i el partit va canviar amb ells.

Fa 10 anys no hi havia elements que fessin pensar en la independència. Les causes les podem trobem en la conjuntura econòmica i política de l'Estat. Un Estat que té un 30% d'atur té una revolució. A Espanya només n'hi ha una però hi ha moviments, com el sobiranista, en aquest sentit.

4.- Sense l'informe de EL MUNDO, CiU hauria tret 50 escons? El poble cregué allò que EL MUNDO publicà?

Semblaria que sí, però no ho tinc clar. Les enquestes preelectorals donaven molts escons a CiU.

El vot té molts factors. Tanmateix, amb la situació actual, els casos de corrupció poden influir. També hi ha gent independentista que no hi veu la independència a CiU, sinó a ERC.

5.- En el conjunt de la ciutadania, va arribar el discurs independentista de Mas o es va considerar com quelcom oportunista?

Mas és un home que ha anat convencent al llarg dels anys i és molt sincer. Però la seva persona institucional i noucentista pot no arribar als joves. Tot i així, no se'l veu oportunista perquè ja havia parlat d'independència en un vídeo amb Àngel Colom.

6.- Per què el President no pronuncia el mot *independència* i fa servir expressions com *estructures d'Estat*?

CiU és un partit conservador.

7.- Les enquestes preelectorals donaven una forquilla entre 62-68 escons a CiU. Fins i tot, el CEO va xifrar-la en 69-71 escons. Així doncs, les enquestes no reflectien la intenció de vot o els catalans van decidir a última hora?

Ni ara ni mai el vot ha estat previsible. L'enquesta sempre és la fotografia del dia que la van fer. Diversos factors la poden modificar.

8.- Per què el PSC parla, ara, de federalisme?

N'han parlat sempre però mai no han fet res.

9.- La nit electoral deixà 50 escons per a CiU, a 18 de la majoria absoluta. Et va sorprendre aquest resultat? A què creus que es deu?

No el vaig trobar sorprenent. El PPC té un vot fidel i Ciutadans conté missatges agressius i poc matisats que tenen èxit.

10.- Què suposa una ERC com a segona força?

ERC és un partit que canvia molt, però suposa l'independentisme clar i una garantia. La gent que es troba entre CiU i ERC desitgen que aquesta última tiri del carro.

11.- Què ha convençut més als votants de la formació republicana: el projecte independentista d'Esquerra o el seu líder?

ERC ha conjugat amb un bon líder i amb un discurs engrescador. Junqueras no és un líder clàssic i, a més, es defensava nacionalment el projecte d'ERC de tota la vida.

ERC ha tret rendiment polític de les derrotes, però no de les victòries. Per a la seva militància, un pacte és una traïció. Exemple: pactar amb el PSC de Montilla.

12.- Quina és la causa principal del desplaçament del PSC a tercera força a la Cambra catalana?

El Tripartit, el lideratge no engrescador, així com el líder, que tampoc ho és. El PSC té un problema amb si mateix i ja no l'estima ningú. És una terra de ningú. Pere Navarro inspira misericòrdia.

13.- Tot i que ERC augmentà 11 escons, el PPC i C's es van situar en màxims històrics. Com ho interpretes? Quina és la teva lectura de les altres forces parlamentàries?

Són els socialistes espanyolistes que han marxat del PSC. ICV-EUiA no sé si ells saben si són o no independentistes; la CUP no hauria d'insistir en els PPCC i el seu problema se centra en ser un partit assembleari.

No sé si hi ha hagut un canvi entre SI i la CUP, però el primer era un partit tradicional i el segon és una iniciativa política.

14.- Trobes coherent i estable el pacte entre CiU i ERC?

Existeix l'eix esquerra–dreta. Tanmateix, és coherent perquè l'esquerra i la dreta de Catalunya es poden reconciliar amb un factor de molt més pes: el debat nacional.

Estable no ho és perquè té data de caducitat amb la consulta.

15.- L'objectiu del Govern és la consulta. S'acabarà duent a terme?

Jo no posaria una data perquè si no s'aconsegueix sembla un fracàs. Però no s'ha d'eternitzar.

16.- Quin és el posicionament de l'Església catalana dins del 25N?

En la nostra comunitat, tot s'ha viscut amb expectativa i varietat. Alguns monjos tenen un coneixement de la realitat política. Globalment, no hi ha una posició conjunta i es respecta la voluntat de la gent. Tot i així, l'independentisme és plausible, segons va declarar el Bisbe de Solsona.

17.- Quina és l'opinió sobre el Procés Constituent engegat per la Germana Teresa Forcades i l'Arcadi Oliveres?

Es va emetre una nota en què es deixava clar que nosaltres no tenim cap vincle polític ni jurídic amb el Procés Constituent. Jo crec que és un projecte marcat ideològicament i que la Germana Teresa Forcades peca de bona fe. Quan ets en un monestir, no has d'intervenir en la vida pública. La imatge d'una monja al Parlament, com tu m'has preguntat, no m'horroritza.

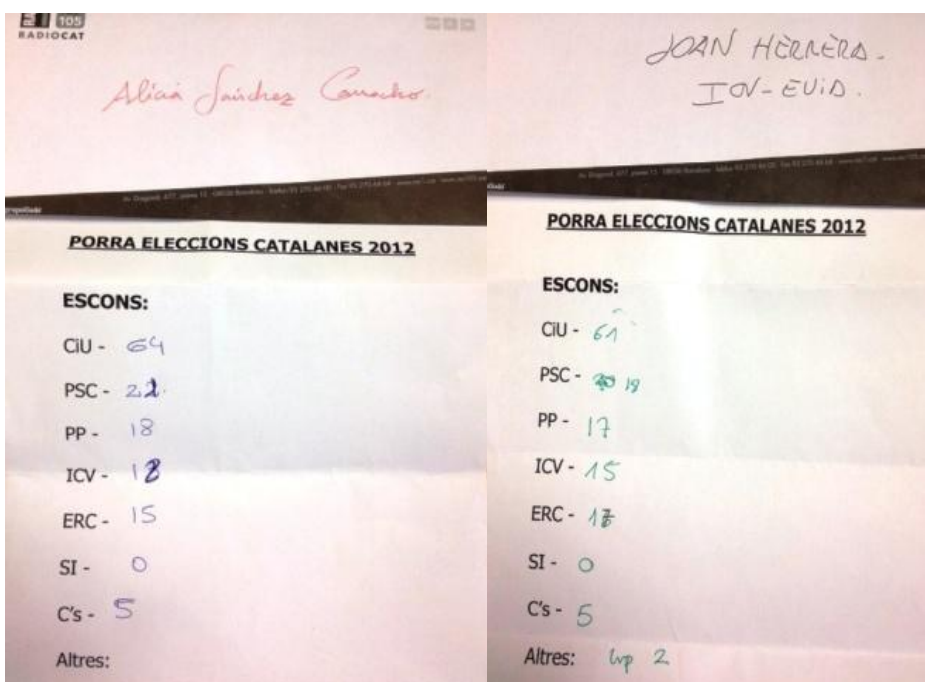
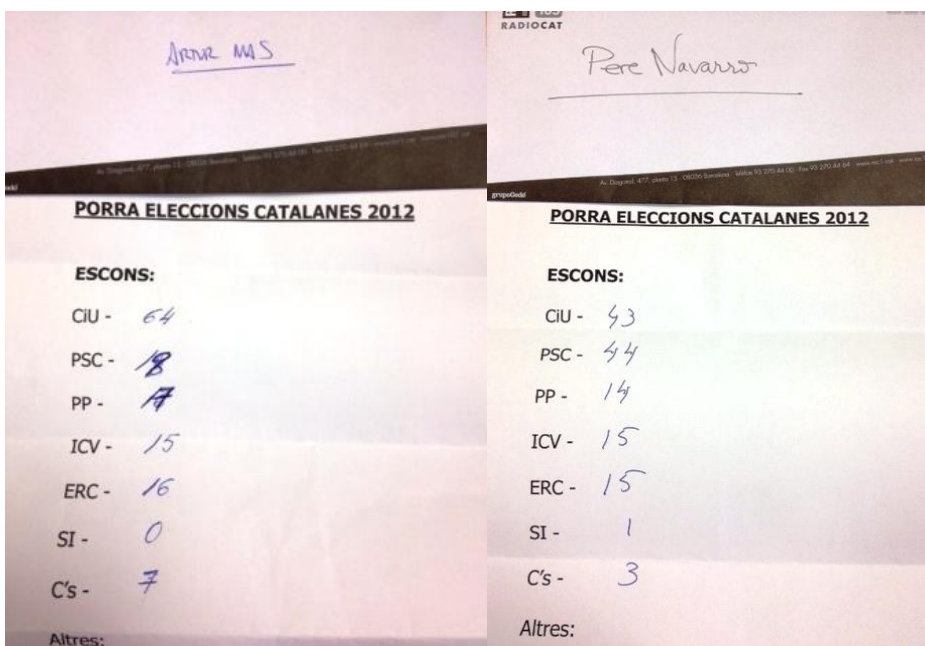
18.- Tornarem a passar per les urnes per escollir President abans del 2016?

Depèn de com es desenvolupin els esdeveniments. Espanya ha fracassat com a nació perquè no ha sabut convèncer els espanyols de Castella que ho són. Que són espanyols, i no només castellans.

Tot i així, votem el que votem, no serà el paradís.

3.- Les porres dels candidats²⁰

²⁰ Aquestes porres van ser elaborades pels set caps de cartell que van tenir representació parlamentària a les eleccions del 28N a RAC1.

